

**SAMUEL
RINTA-NIKKOLAN
NUOTTIKIRJA**

NÄKÖISSIVUT JA UUDET TULKINNAT

Roope Aarnio (toim.)

Sibelius-Akatemian kansanmusiikkijulkaisuja 43

**SAMUEL
RINTA-NIKKOLAN
NUOTTIKIRJA**

NÄKÖISSIVUT JA UUDET TULKINNAT

Roope Aarnio (toim.)

Sibelius-Akatemian kansanmusiikkijulkaisuja 43

Samuel Rinta-Nikkolan nuottikirja – Näköissivut ja uudet tulkinnat
Roope Aarnio (toim.)
Sibelius-Akatemian kansanmusiikkijulkaisuja 43

Julkaisija: Taideyliopiston Sibelius-Akatemia
© Tekijä ja Taideyliopiston Sibelius-Akatemia
Taitto ja graafinen suunnittelu: Jimmy Träskelin
Paino: Grano, 2026

ISBN 978-952-329-425-7 (painettu)

ISBN 978-952-329-426-4 (pdf)

ISSN 2242-8054 (painettu)

ISSN 2489-8163 (pdf)

Tämä kirja on luettavissa avoimena julkaisuna Taideyliopiston sähköisessä julkaisuarkistossa. <https://taju.uniarts.fi/>

Sisällys

Alkusanat	5
Samuel Rinta-Nikkolan nuottikirjan aiemmat julkaisut	7
Tarve uusille tulkinnoille	8
Nuottikuvasta yleisesti	8
Sävelkorkeuksien merkintä	9
Nuottikuvan tulkinta	9
Pariäänet	10
Pisteelliset aika-arvot	11
Jousitukset	12
Korut ja etuheleet	12
Rakenteet	12
Lopukkeet	13
Lyhyesti polskan historiasta	15
Proportio	15
Puolalainen tanssi	15
Serra	16
Poloneesista polskaan	16
Polskan ja poloneesin musiikilliset erot	16
Menuetin yhteys polskaan	17
Polskan vetovoima	17
Samuel Rinta-Nikkolan nuottikirjan näköissivut	18
Uudelleen tulkitut nuotit	64
Sävelmäkohtaiset kommentit	123
Henkilöesittelyt	135
Viitteet	137
Lähteet	139
Kiitokset	142

Alkusanat

Muistan ihmetelleeni nuorena kansanmusiikin opiskelijana *Vanhoja pelimannisävelmiä* (VPS) -kirjaa¹. Julkaisun alussa olevan Samuel Rinta-Nikkolan nuottikirjan 94 polskaa tuntuivat hämmäntäviltä. Pidemmällä olleet opiskelijat olivat ammentaneet kokoelmasta upeita melodioita, mutta monet nuottikirjan sävelmistä kuulostivat silti omaan korvaani hieman erikoisilta ollakseen suomalaista pelimannimusiikkia. Ilmari Krohnin toimittaman VPS:n polskista monet oli kirjoitettu C-duuriin, mikä jo lähtökohtaisesti epäilytti hieman pelimanniviuluismin kontekstissa. Aloin selvittää asiaa ja löysin Erkki Ala-Könnin toimittaman *Ilmajoen nuottikirjan*². Siinä samat Rinta-Nikkolan polskat oli kirjoitettu uskottavamman oloisesti D-duuriin. Kun sain vielä käsiini kopion Rinta-Nikkolan alkuperäisestä käsin kirjoitetusta nuottikirjasta³, asiat alkoivat selvitä.

Ollessani itse jo opettajana otin yhden opiskelijaryhmän kanssa tehtäväksi käydä läpi eroavaisuuksia Rinta-Nikkolan alkuperäisen nuottikirjan ja siitä julkaistujen tulkintojen välillä. Vertailimme soittaen ja alkuperäisnuottikuvaa tutkien kokoelman polskasävelmiä Ala-Könnin ja Krohnin puhtaaksikirjoittamiin versioihin ja teimme päätelmiä oman tyylituntemuksemme perusteella. Kahlasimme läpi koko aineiston ja korjasimme havaitsemiamme virhetulkintoja. Kurssin päätteeksi pidimme vielä soittajaiset, jossa esitimme kaikki sävelmät silloisten havaintojemme mukaisesti. Siinä oli alkusysäys tälle projektille, mutta tiesin jo silloin, että vielä oli paljon selvitettävää jäljellä. Aloin suunnitella julkaisua, jossa olisi kuvat Rinta-Nikkolan alkuperäisestä nuottikirjasta ja sen rinnalla uudet puhtaaksikirjoitetut tulkinnat. Asia kuitenkin hiipui pariaksi vuodeksi, kunnes tutustuin vanhoja nuottikirjoja tutkineen Eero Nallinmaan artikkeliin *Rinta-Nikkolan nuottikirjan tarkennuksia*⁴. Artikkelin innosti minut jälleen työstämään nuotteja. Uutta korjattavaa oli ilmennyt runsaasti.

Vuonna 2020 alkoi koronapandemia ja ihmiset pysyttelivät kotona. Sen vuoden syksyllä päätin hyödyntää ylimääräisen ajan soittamalla ja videoimalla kaikki Rinta-Nikkolan polskat. Julkaisin videoita eri julkaisukanavissa: Instagramissa, Facebookissa ja YouTubessa lähes päivittäin, kunnes kokoelma oli soitettu läpi keväällä 2021. Sain videoiden ansiosta muutamia yhteydenottoja eri tahoilta, sävelmiin ja korjauksiin liittyen. Kirjoitin artikkelin *Rinta-Nikkolan nuottikirjan paljastuksia*, joka julkaistiin kahdessa osassa *Kansanmusiikki*-lehdessä vuonna 2021⁵. Tämän jälkeen korjaailin vielä nuotteja ja pyysin muusikkokollegojen ja muiden asiantuntijoiden huomioita. Tarkempi lopputyöstö vei aikaa huomattavasti luultua enemmän. Varsinkin kirjallisen osion ja sen lähteiden parissa olen viettänyt lukemattomia tunteja. Nyt urakka alkaa vihdoinkin olla valmis, vaikka samalla tuntuu, että aiheen tutkimista voisi jatkaa loputtomasti.

Laatimani uudet tulkinnat Rinta-Nikkolan polskasävelmistä perustuvat pelimanniviulismin tyylin ja repertuaarin tuntemukseen. Kun alkuperäisnuottikirjan sävelmiä vertaa muihin säilyneisiin toisintoihin ja pelimannimusiikille ominaisiin sävelkulkuihin, alkavat monet nuottikuvan epäselvyydet avautua. Myös muut samalta aikakaudelta säilyneet nuottikirjat valaisevat asiaa. Osa Rinta-Nikkolan polskista tai niiden osista esiintyy eri toisintoina muissa Suomen ja Ruotsin alueella säilyneissä vanhoissa nuottimuistiinpanoissa.

Olen tehnyt tutkimusmatkaani myös soittamalla – en pelkästään kirjallisia lähteitä tutkimalla. Tekemäni uudet tulkinnat Rinta-Nikkolan sävelmistä pohjautuvat parhaaseen tämänhetkiseen tietämykseeni ja ymmärrykseeni asiasta. Uskon, että nämä versiot ovat lähellä sävelmien alkuperäistä muotoa. Toki mielipiteeni saattavat tulevaisuudessa muuttua uuden tiedon myötä, ja tiedostan, että monissa nuoteissa on yhä tulkinnanvaraa ja selvitettävää. Toisaalta on hyvä muistaa, että kansanmusiikkiin kuuluu keskeisenä osana jatkuva muutos, sävelmien muuntelu ja variaatio.

Suomalaisen Kirjallisuuden Seuran julkaisuun luovuttama Samuel Rinta-Nikkolan nuottikirja on nyt ensimmäistä kertaa fyysisinä näköissivuina kaikkien saatavilla. Alkuperäisnuottien ja esittämieni uusien tulkintojen perusteella jokainen voi tehdä omat päätelmänsä sävelmistä. Toivottavasti nyt julkaistu aineisto toimii innostajana Samuel Rinta-Nikkolan tallentaman musiikin pariin!

Helsingissä 26.5.2026
Roope Aarnio

Samuel Rinta-Nikkolan nuottikirjan aiemmat julkaisut

Samuel Rinta-Nikkolan nuottikirja sisältää 94 polskaa, oletettavasti 1700-luvun jälkimmäisen puoliskon ajalta Etelä-Pohjanmaalta, Suupohjan ja Ilmajoen alueelta. Alun perin kokoelmassa oli todennäköisesti enemmänkin sävelmiä, mutta valitettavasti nuottikirjan viimeiset sivut ovat ajan saatossa kadonneet. Ei ole tiedossa, mistä Rinta-Nikkola on polskansa saanut. Onko hän oppinut ne korvakuulolta muilta pelimanneilta? Minkä verran mukana on Rinta-Nikkolan oman sävelkynän jälkeä? Onko osa sävelmistä kopioitu toisista nuottilähteistä, kuten esimerkiksi Erkki Ala-Könni artikkelissaan *Samuel Rinta-Nikkolan nuottikirja*⁶ esittää? Itse uskon Rinta-Nikkolan kirjoittaneen talteen pääasiassa korvakuulolta oppimaansa vanhaa pelimannien polskaohjelmistoa, oman muistinsa ja pelimanniviulisminsa pohjalta. Tätä puoltavat hänen poikkeava notaatiokäytäntönsä ja nuottikirjaan kirjoittamansa sanalliset huomiot.

Ei ole tiedossa, miksi Rinta-Nikkola halusi kirjoittaa talteen jo omana aikanaan vanhoiksi kokeimiaan sävelmiä. Oliko hänellä huoli polskien unohtumisesta tai muuntumisesta johonkin toiseen muotoon? Ehkä hänellä oli tarve säilöä arvostamaansa vanhaa sävelmistöä ja siten kantaa kortensa kekoon suomalaisen perinteen keruun saralla. Alkuperäisen käsin kirjoitetun nuottikirjan kansilehdessä lukee:

NUOTTI-KIRJA

Eli

Muutammat yxinkertaisesti ylös- ja muistoxi heitetyt Polskat, nijnkujn ne meidän paicka-kunnisamme ovat enämmän ennen kujn tällä ajaalla tulleet spelatuxi; Ehkä ne vanhimmatkin Nuotit ovat kyllä hyviä ja koreit, koska ainoastans ne tulevat taitavan ja harjaanduneen käden kautta spelatuxi.

Wuonna 1809.

Samuel Rinda-Nickola

Kokoelma on päivätty vuodelle 1809. Yli 80 vuotta myöhemmin, vuonna 1891, suomalaisen kansallisuusaatteen ollessa voimissaan, kansalainen Kaarlo Spjut luovutti Oulusta löytämänsä Samuel Rinta-Nikkolan nuottikirjan Suomalaisen Kirjallisuuden Seuralle⁷. Pian sen jälkeen vuosina 1894–1897 nuottikirjan sävelmät julkaistiin Ilmari Krohnin toimittamana nuottikokoelmassa *Suomen Kansan Sävelmiä. Kolmas jakso. Kansantansseja*.⁸

Kului toiset 80 vuotta, kunnes Erkki Ala-Könni toimitti Rinta-Nikkolan nuottikirjan sävelmät uudelleen korjattuina versioina *Ilmajoen nuottikirjaan*⁹ vuonna 1973. Samat korjaukset lisättiin alaviitteinä myös vuonna 1975 julkaistuun *Vanhoja pelimannisävelmiä* -kirjaan¹⁰ (VPS), joka oli käytännössä kopio edellä mainitusta Krohnin toimittamasta nuottikokoelmasta. Näiden teosten painokset on kauan sitten myyty loppuun, ja Rinta-Nikkolan nuottikirjan edellisestä julkaisusta on kulunut jo puoli vuosisataa. VPS löytyy myös www-sivustolta Suomen Kansan eSävelmät¹¹, johon on kirjoitettu miditiedostot nuotteineen myös Rinta-Nikkolan polskista. Kyseiset nuotit ovat Krohnin tulkintojen mukaisia, ilman Ala-Könnin alaindeksiin merkitsemiä korjaushuomautuksia.

Tarve uusille tulkinnoille

Vanhoissa nuottikirjoituksissa on usein paljon tulkinnanvaraisuutta, ja niin on tässäkin tapauksessa. Jokainen soittaja ja tutkija voi nyt alkuperäisen nuottikirjan näköissivuihin verraten tulkita tässä nuottikirjassa esittämiäni näkemyksiä ja tehdä omat päätelmänsä sävelmien rakenteista, sävelkorkeuksista, sävellajeista, pariäänistä, rytmien aika-arvoista, jousituksista, koruista, etuheleistä, lopukkeista ja muistakin esiin tulevista yksityiskohdista. Olen tiivistänyt tähän keskeisimmät havaintoni Rinta-Nikkolan nuoteista ja vertaan niitä Krohnin, Ala-Könnin ja Nallinmaan tekemiin tulkintoihin.

Nuottikuvasta yleisesti

Rinta-Nikkola on kirjoittanut nuottinsa huolellisesti. Käsiälä on kaunis ja ulkoasu siisti, varsinkin nuottikirjan alkupuolella. Tahattomia mustetahroja ei ole juuri lainkaan. Rinta-Nikkolan käsiälässä sävelet ovat viivastolla tarkasti oikeilla paikoillaan, muutamaa pientä poikkeusta lukuun ottamatta. Polskan nro 12 kolmannessa tahdissa hän on korjannut yhden sävelkorkeuden. Samoin polskassa nro 42 on korjattuna toinen tahti kokonaan. Lampaan polskassa (nro 70) tahdin 21 toisen daktyylin tulisi loogisesti olla samanlainen kuin ensimmäisenkin. Samoin tahdin 29 huippukohdan korkeimman sävelen tulisi kaikeksi olla C eikä D. Polskassa nro 91 on trio-osan toisen tahdin paikalla yliviivattuna virheellinen sävelkuvio. Kovin paljoa varsinaisia huolimattomuusvirheitä ei Rinta-Nikkola kuitenkaan näyttäisi tehneen.

Sen sijaan Rinta-Nikkolan nuottikirjassa on paljon omaperäisiä merkintätapoja. Sävellaji- ja tahtilajimerkinnät, tilapäiset ylennys-, alennus- ja palautusmerkit, pisteelliset aika-arvot, triolit, pariäänit ja rakenteet on kaikki merkitty poikkeavalla tavalla verrattuna muihin vastaaviin saman aikakauden nuottikirjoihin. G-avainta ei Rinta-Nikkolan nuoteissa ole lainkaan.

Jo kansilehden alkusanoissaan Rinta-Nikkola mainitsee näiden polskien olevan nimenomaan ”yksinkertaisesti muistiin merkitty”. Tästä voisi päätellä, ettei hän ole välttämättä edes pyrkinyt noudattamaan tarkkoja nuotinkirjoituksen periaatteita, vaikka olisi osannutkin.

Osaan Rinta-Nikkolan nuottikirjan sävelmistä on merkitty muutamia sanallisia huomioita tai henkilöiden, paikkojen tai sävelmien nimiä. Usean polskan yhteyteen on merkitty toinenkin järjestysnumero. Olisiko niissä kyse mahdollisesti jostain toisesta nuottikirjasta löytyvistä toisinoista? Muutamien polskien kohdalla mainitaan kyseisen sävelmän käyttötarkoitus entisissä skandinaavisissa häätavoissa. Henkilönimet ovat Ala-Könnin mukaan ”paikallistettavissa sen aikaiseen Suur-Ilmajokeen”¹². Kenties nämä sävelmät olivat kyseisten aikalaisten soittamia ja suosimia tai muuten heihin assosioitavissa. Enemmän pohdintaa kyseisistä nimistä löytyy Eero Nallinmaan artikkelista *Samuel Rinta-Nikkolan nuottikirjan henkilönimistä*¹³.

Sävelkorkeuksien merkintä

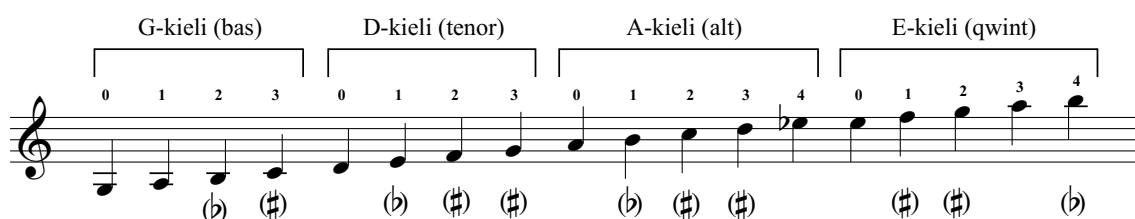
Rinta-Nikkolan nuottikuva vaikuttaa enimmäkseen perustuvan ajatukselle siitä, että nuottien paikat viivastolla edustavat viulistin vasemman käden sormia otelaudalla. Ne eivät ole varsinaisia tarkkoja sävelkorkeuksia vaan pikemminkin suuntaa antavia ohjeita muistin virkistämiseksi. Tämä tukee sitä ajatusta, että nuottikirja olisi Rinta-Nikkolan itsensä kirjoittama eikä kopioitu jostain muusta lähteestä.

Nuottikuvan tulkinta

Nuottiviivaston alimmalla viivalla oleva sävel soitetaan etu- eli 1. sormella viulun D-kielillä (Eb tai E). Viivaston alin väli tarkoittaa keski- eli 2. sormella soitettavaa säveltä (F tai F#). Viivaston toinen viiva alhaalta katsottuna tarkoittaa nimetöntä eli 3. sormea (G tai G#), ja viivaston toinen väli edustaa vapaata A-kieltä, keskimmäinen viiva A-kieltä etusormella painettuna (H tai Bb) jne. Nuotti kertoo, mitä sormea käytetään milläkin kielellä. Sävelmän tonaliteetti, moodi ja tarkat sävelkorkeudet eli se, onko jokin sormi ns. korkea tai matala, ei alkuperäisnuotista käy aina ilmi. Esimerkiksi pikkusormen korkeus E-kielillä jää monissa D-mollisävelmissä arvailun varaan. Varmuudella ei voida sanoa, onko sävelmässä tällöin Bb vai H (esim. doorinen, luonnollinen tai melodinen D-molli).

Lähtöoletuksena on, että viulistin sormet ovat perusasemassaan: 1. eli etusormi on korkea, 2. sormi matala tai korkea ja 3. sormi matala. Näin saadaan helposti soitettua tyypilliset pelimanni-viulistin sävellajit kuten D-duuri ja G-duuri. Niihin sävellajeihin Rinta-Nikkola ei yleensä käytä etumerkintöjä lainkaan. Joustavasti ajatellen myös C-duuri onnistuu etumerkeittä. F-duuri-, D-molli- ja G-mollisävelmissä täytyy alentaa säveliä, joita soitetaan 1. sormella. Siksi alennusmerkki on alkuperäisnuoteissa usein ylimmän viivan kohdalla (nrot 7, 9, 15, 17, 20, 22, 41, 47, 48, 56 ja 94), jolloin F# muuttuu F-säveleksi. Joskus alennusmerkki on myös keskimmäisen viivan kohdalla (5 ja 51) alentamassa H-sävelen Bb:ksi. Mollisävelmissä ja A-duurifraaseissa korotetaan usein johtosävel, joka välillä on myös 3. sormen ”normaalista” poikkeava paikka (esim. polskat nro 20, 39, 44, 46, 57, 86, 87). Ylennys- ja alennusmerkkejä Rinta-Nikkola käyttää siis lähinnä kuvaamaan sormen korkeaa tai matalaa paikkaa tarpeen mukaan. Viulun perusasemassa 4. eli pikkusormi tuottaa lähtöoletuksena saman sävelkorkeuden kuin viereinen vapaa kieli, joten kyseistä sormea käytetään lähinnä vain korkeimmalla E-kielillä. Joskus 4. sormea käytetään muilla kielillä alennettuna sävelenä tai pariäänien yhteydessä.

Viulun sormijärjestys nuottiviivastolla Rinta-Nikkolan nuottikirjassa

Osasta sävelmistä on tallennettu muita toisintoja, joiden avulla voidaan päätellä Rinta-Nikkolan nuottien tonaalista luonnetta. Joidenkin sävelmien tonaliteetti jää kuitenkin arvailun ja soittajan henkilökohtaisen tulkinnan varaan. Monesti samoista melodioista on löydettävissä duuri- ja mollitoisintoja eri nuottilähteistä.

Vaikka Rinta-Nikkolan sävelmien tonaliteetti jää joskus tulkinnanvaraiseksi, käy niiden sävellaji, tai sävelmän perussävel, yleensä selvästi ilmi. Ilmari Krohn muutti lähes kolmenkymmenen D-duurisävelmän sävellajin ja perussävelen kokosävelaskeleen alemmas C-duuriin toimittaessaan *Suomen Kansan sävelmät* -julkaisua. Myöhemmin *Vanhoja Pelimannisävelmiä* -julkaisussa sama sävellajin vaihto on läsnä, mutta Erkki Ala-Könni on kirjoittanut kunkin sävelmän kohdalle maininnan alkuperäisnuottien oikeasta sävelkorkeudesta. *Ilmajoen nuottikirjassa* Ala-Könni toimitti samat sävelmät korjattuina alkuperäisiin säveltasoihin. Valitettavasti tuossa julkaisussa on mielestäni muutamia huolimattomuus- ja tulkintavirheitä sävellajeissa, rytmeissä, rakenteissa, pariäänissä ja yksittäisissä sävelkorkeuksissa.

Pariäänät

Useat Rinta-Nikkolan nuottikokoelman pariäänistä on aiemmin tulkittu virheiksi, joita on korjailtu eri tavoin. Krohn ja Ala-Könni tekivät nuotteihin omat korvaavat ehdotuksensa. Mielestäni kumpikin heistä tulkitse pariäänimerkinnet enimmäkseen väärin. Ristiriitaisesti sekä Krohn että Ala-Könni ajattelivat Rinta-Nikkolan merkinneen muutamia pariäänit oikein (esim. nrot 16, 27 ja 28) ja loput systemaattisesti väärin, vaikka yksiaänisen melodian sävelkorkeudet he mieltävät Rinta-Nikkolan merkinneen viivastolla oikeille paikoilleen. Myös Eero Nallinmaa esittää omat tulkintansa Rinta-Nikkolan pariäänistä¹⁴, mutta mielestäni pieleen menee hänelläkin. Oman tulkintani mukaan Rinta-Nikkola perustaa merkintätapansa myös pariäänien kohdalla sormijärjestykseen. Hän on usein käyttänyt pariääninä kaksoisotetta A-C# tai D-F# (duuriterssi), vaikka on merkinnyt sen omalaatuisella tavalla. Luulen, ettei Rinta-Nikkola ole mielestään voinut merkitä 4. sormella soitettavia intervallin alempia säveliä nuottiviivastolla vapaan kielen paikalle, koska samalta kieleltä soitetaan jo terssioitteen ylempi sävel. Sen sijaan hän on kirjoittanut ylenysmerkin alemman kielen korkeimman sormitetun sävelen (3. sormi) eteen, jolloin kyseinen pariäänien alempi sävel soitetaan 4. sormella tai kurottaen 3. sormella. Soivan säveltason on joka tapauksessa tarkoitus olla viereisen vapaan kielen kanssa samalla korkeudella. Esimerkkejä tämällytyypisistä pariäänistä löytyy mm. polskista nro 7, 12, 17, 22, 24, 25, 42, 46, 50 ja 55. Rinta-Nikkolan omintakeinen merkintätapa on ikään kuin alleviivattu polskissa nro 42 (tahdit 13 ja 14) ja nro 69 (tahdit 1, 3, 7 ja 9), joiden myötä myös pariäänien arvoitus alkaa avautua.

Rinta-Nikkolan pariäänien tulkinta

Käsikirjoituksen merkintätapa	Tarkoitettu ajatus	Soiva lopputulos	Käsikirjoituksen merkintätapa	Tarkoitettu ajatus	Soiva lopputulos
		Oikea kirjoitustapa			Oikea kirjoitustapa

42. Polska, tahdit 13-14

Rinta-Nikkolan kirjoitustapa	Oikea kirjoitustapa
Krohnin tulkinta (VPS)	Ala-Könnin korjausehdotus (Ilmajoen nuottikirja)

Muitakin pariääni-intervalleja Rinta-Nikkolan kokoelmasta löytyy. Oikein merkittyjä terssejä on polskissa nro 16, 27, 56 ja 82. Puhtaita kvartteja on polskissa nro 28 ja 86. Puhdas oktaavi löytyy polskista nro 29 ja 56. Seksti on käytössä polskissa nro 7 ja 90. Unisono esiintyy jo edellä mainitussa polskassa nro 69, vaikka alkuperäisnuottikirjassa se on merkitty sekuntina. Tämäkin tukee tulkintaani Rinta-Nikkolan pariäänistä. Erikseen on vielä mainittava polska nro 7, jossa oleva alkuperäisnuotin septimin ja sekstin tulisi mahdollisesti olla seksti ja kvintti (tahdit 1, 5 ja 13). Rinta-Nikkola on tässä yhteydessä mahdollisesti käyttänyt scordaturaa, jossa viulun G-kieli on viritetty sävelaskelta korkeammalle A-säveleksi. Tämä kävisi järkeen, vaikka sitä ei millään lailla ole merkitty alkuperäisnuottiin. Kyseisen sävelkorkeuksien korjauksen myös Krohn ja Ala-Könni tekivät omiin tulkintoihinsa, mutta kumpikaan heistä ei mainitse scordaturaa. Mielestäni on hieman yllättävää, että puhtaita kvinttejä ei kokoelmassa juurikaan tämän enempää pariääninä esiinny. Kokemukseni mukaan pelimanniviulisin tyyliässä vapaat kielet soivat usein runsaastikin mukana, vaikka niitä ei välttämättä nuotteihin olisi kirjoitettukaan.

Pisteelliset aika-arvot

Rinta-Nikkolan rytmimerkinnät ja aika-arvot ovat enimmäkseen selkeät. Vakiintuneen merkitsemistävän mukaisia pisteellisiä aika-arvoja tai triolirytmiejä nuottikirjasta ei kuitenkaan löydy. Rinta-Nikkola ei merkitse pistettä nuottien perään kertaakaan. Pisteellisiä aika-arvoja oletettavasti tarkoittavat merkinnät myös vaihtelevat kokoelman edetessä, joten niiden tarkoitus on toisinaan tulkinnanvarainen. Esimerkiksi polskien nro 11 ja 12 B-osat alkavat molemmat mielestäni samanlaisella pisteellisellä 8-osanuotilla ja sen jälkeen tulevalla 16-osanuotilla. Rinta-Nikkolan alkuperäisnuotissa näiden kahden polskan B-osien alut on kuitenkin kirjoitettu eri tavoin: toisessa on puolinuotti ja toisessa neljäsosanuotti (pisteellisen 8-osanuotin paikalla) ennen 16-osanuottia. Krohn ja Ala-Könni tulkitsivat kyseiset kohdat 4-osanuoteiksi ja korusäveliksi. Polskassa nro 11 on alkuperäisnuotissa (tahdit 5 ja 7) myös kahden iskualan aikana puolinuotti ja 16-osanuotti. Se on ymmärtääkseni tarkoittanut yhteen sidottua 4-osanuottia ja pisteellistä 8-osanuottia, jonka jälkeen riittää tilaa vielä 16-osanuotille, eikä sitä tarvitse tulkita koruksi kuten Krohn ja Ala-Könni tekivät.

Pisteellisiä aika-arvoja on nähdäkseni noin 30 polskassa, ja useimmiten merkintätapa on selkeä: 8-osanuottipari, jonka jälkimmäisen nuotin varressa on pieni nykyistä tremolomerkintää muistuttava lisäpalkki. Krohn ja Ala-Könni ovat tulkinneet nämä daktyyleiksi (8-osanuotti + 16-osanuottipari). Tämän virheen Eero Nallinmaa oikaisi kirjoituksissaan Rinta-Nikkolan nuottikirjan tarkistuksia¹⁵ ja Barokkimenuetista masurkkaan¹⁶. Saman aikakauden kahdessa muussa nuottikokoelmassa, Erik Ulrik Spoofin nuottikirjassa¹⁷ ja ns. Staren nuottikirjassa¹⁸, pisteelliset aika-arvot on merkitty pisteillä mutta niiden jälkeiset 16-osanuotit poikkiviivamerkinnällä, aivan kuten Rinta-Nikkolankin nuoteissa. Rinta-Nikkola ei vain siis käyttänyt pistettä pisteellisten aika-arvojen merkinnöissään.

Pisteellisten rytmien merkintätapa Rinta-Nikkolan nuottikirjassa

58. Polska, tahti 17

The image shows a musical staff with a treble clef, a key signature of one sharp (F#), and a 3/4 time signature. The first measure contains a sequence of notes: a quarter note (G4), an eighth note (A4), a quarter note (B4), and an eighth note (C5). The notation is presented in three segments, each separated by a double bar line. The first segment is labeled 'Rinta-Nikkolan kirjoitustapa' and shows the notes with a small vertical tick mark at the end of the eighth note. The second segment is labeled 'Oikea kirjoitustapa' and shows the notes without the tick mark. The third segment is labeled 'Krohnin ja Ala-Könnin tulkinnat' and shows the notes with a vertical line through the eighth note, indicating a triplet or a specific rhythmic interpretation.

Rinta-Nikkolan sävelmien fraseerukseen on vaikea ottaa kantaa. Kuinka jyrkinä tai pyöreinä pisteelliset aika-arvot on aikanaan soitettu? Ovatko ne olleet enemmän kolmimuunteisia kuin 16-osanuottien mukaan fraseerattuja? Entä kuinka tasaisina tai erimittaisina on 16-osanuotit ylipäätään tarkoitettu soitettavan? Tai ovatko daktyylit (8-osanuotti ja kaksi 16-osanuottia) joskus pyörityneet trioleiksi? Minkälaista dynamiikkaa tahtien ja fraasien sisällä on ollut? Onko sävelmiä fraseerattu pelimannimusiikin tyyliin puntittamalla, eli jousen painetta tai nopeutta muuttamalla, ja siten myös heikkoja tahdinosia korostaen. Tai onko joissain kertauksissa siirrytty voimakkaasta hiljaiseen äänenvoimakkuuteen barokin esityskäytänteitä mukailien? Näihin kysymyksiin en edes yritä vastata.

Jousitukset

Rinta-Nikkolan nuoteissa olevien kaarimerkintöjen tarkoitus jää itselleni osittain epäselväksi. Ovatko ne jousituksia, vai viittaavatko kaaret toisinaan johonkin muunlaiseen artikulaatioon? Mikäli kyse on jousituskaarista, vaikuttaa niiden käyttö hieman epäjohdonmukaiselta. Joissakin sävelmissä kaaria on runsaasti, kun taas toisissa ei juuri lainkaan. Yleensä niitä esiintyy kaksin kappalein ja vain neljän kuudestoistaosanuotin kuvioissa. Kaikkia tämän kaltaisia kuvioita ei kuitenkaan ole kaaritettu. Ovatko kaaret siis tarkkaan harkituissa paikoissa, vai onko osa vastaavista kuvioista jäänyt merkitsemättä? Edustavatko kaaret soittajan, alueen tai aikakauden yleistä jousitustyyliä, vai onko Rinta-Nikkola vain toistanut jossain muualla näkemäänsä merkintätapaa? Joka tapauksessa olen tämän julkaisun puhtaaksikirjoitetuissa nuoteissa säilyttänyt kyseiset kaarimerkinnät varmuuden vuoksi ennallaan.

Korut ja etuheleet

Rinta-Nikkolan tekemissä nuoteissa kaikki korut on merkitty johdonmukaisesti samalla tavalla: pienemmäksi piirretty yksittäinen kahdeksasosa, jossa varsi on aina ylöspäin. Näitä voi olla useampi ennen varsinaista kohdenuottia. Kaarta kohdenuottiin ei ole merkitty eikä pientä vinoiviivaa, jota nykyaikana käytetään *acciaccatura*-merkin yhteydessä. En kuitenkaan usko, että koruja olisi tarkoitettu varsinaisesti *appoggiaturiksi*, jolloin ne veisivät kohdesävelen kestoja pois ja olisivat yhtä hyvin merkittävissä myös tavallisilla aika-arvoilla (esim. polskat nro 2, 6, 7, 28, 59, 60 jne.). Poikkeuksena polska nro 76, jonka lopuketahdeissa (tahdit 10, 14, 24, 32 ja 40) Eero Nallinmaa päättelee korun olevan painollinen eli *appoggiatura*¹⁹. Kaikissa muissa korumerkinnoissa on todennäköisesti kyse ennemminkin ohjeesta, jossa korunuotti kertoo, millä sormella etuhele tehdään. Se ei välttämättä kerro sitä, minkälainen koru on. Välillä ehdotetut korusävelet eivät tunnu kaikkein luontevimmilta soittaa (esim. kielten ylityksissä), mutta näistä jokainen voi tehdä omat instrumenttikohtaiset tulkintansa, kuten pelimannit Rinta-Nikkolankin aikana ovat todennäköisesti tehneet.

Rakenteet

Rinta-Nikkolan polskissa on useimmiten pelimannimusiikille tyypillinen kaksiosainen muoto AABB tai lyhyemmin vain AB. Kuitenkin 18 polskaa (nrot 1, 18, 19, 27, 29, 39, 44, 56, 57, 59, 60, 63, 76, 77, 80, 83, 85, 91) sisältää myös kolmannen osan, trion, jonka rooli hieman vaihtelee sävelmittäin. Viisi sävelmää, nrot 30, 47, 70, 76 ja 85, sisältää vielä neljännekin osan.

Kun barokin ajan tanssisarjan rakenteita alettiin rikkoa ja kehitellä, tuli muodikkaaksi lisätä sävelmiin trio-osa. Trio saattoi kulkea myös eri sävellajissa ja joskus jopa eri tahtilajissa. Rakenteelli-

sesti triosta palattiin yleensä vielä takaisin ainakin A-osaan. Erityisesti menueteissa trio-osa tuli suosituksi 1700-luvulla. Toisinaan trio oli kaksiosainen, ikään kuin toinen menuetti kokonaan, jolloin sävelmästä tulikin neliosainen.²⁰ Pelimannimusiikin triokäytänteistä ei ole varmuutta, mutta monissa Rinta-Nikkolan kolmiosaisissa polskissa AABBCCAA-rakenne tuntuu loogiselta. Ja onhan Rinta-Nikkolalla muutama neliosainenkin sävelmä nuottikirjassaan.

Toisaalta 1700–1800-luvulla pelimannien tehtävänä oli säestää tanssia joskus pitkienkin juh-
lallisuuksien ajan, mistä herää kysymys myös mahdollisesta fraasien tarkoituksellisesta tai tar-
koituksettomasta sekoittamisesta. Heikki Laitinen esittää artikkelissaan *Oma perinne vieraana
kulttuurina*²¹: ”Tosiasiassa viime vuosisadan pelimannit ajattelivat musiikkinsa ensisijaisesti
repriiseinä. Soitettaessa niitä liitettiin vapaasti toisiinsa.” (Puhe 1800-luvun pelimanneista.)
Rinta-Nikkolankin nuottikirjassa on polskien nro 28 ja 65 yhteydessä maininta, jonka mukaan
jälkimmäinen repriisi on otettu itseltään Rinta-Nikkolalta paremmin sopivana. Samaa ajatusta
tukee myös se, että vaikka joistain 1700–1800-lukujen suosituista poloneesi- ja polskasävelmistä
löytyy melko yhteneviä toisintoja eri nuottikirjoista, saattavat niiden repriisit olla eri järjestyk-
sessä tai kokonaan eri sävelmien yhteydessä.

Toisinaan Rinta-Nikkolan alkuperäisnuoteissa on erilaisia kertausmerkkejä osien keskellä. Us-
kon, että tämä on useissa tapauksissa ollut vain hänen henkilökohtainen tapansa erotella fraaseja
toisistaan. Ne eivät siis välttämättä ole aina kertausmerkeiksi tarkoitettuja.

Vaikka polskasävelmissä on usein parillinen tahtimäärä repriisien ollessa neljän, kuuden tai kahdeksan
tahdin mittaisia, löytyy Rinta-Nikkolan polskarepriiseistä myös parittomia tahtimääriä. Puuttuuko
niistä tahteja vai onko niitä liikaa? Tällaisia repriisejä löytyy polskista nro 12, 20, 22, 25, 32, 39, 51,
52, 62, 66, 82, 83, 84 ja 86. Magnus Gustafsson esittää kolmen tahdin mittaisten motiivien ja rep-
riisien viittaavan mahdollisesti slaavilaiseen vaikutukseen vanhemmissa puolalaisissa tansseissa ja
serroissa²². Kolmen tahdin motiiveja ja repriisejä esiintyy useissa Rinta-Nikkolan polskissa.

Rinta-Nikkolan kokoelman kaikki sävelmät on nimetty polskiksi. Sävelkulkujen, rytmityyppien ja
rakenteiden perusteella voidaan silti ajatella osassa sävelmistä olevan piirteitä myös poloneeseista
tai serroista. Nämä ovat kuitenkin usein melko tulkinnanvaraisia oletuksia. Eero Nallinmaan mu-
kaan poloneeseja voisivat edustaa polskat nro 64, 76 ja 85²³. Lisäksi omien havaintojeni mukaan
poloneesimaisia sävyjä löytyy myös polskista nro 27, 56 ja 77. Serraan viittaavia piirteitä ajattelen
olevan ainakin polskissa nro 34, 70, 78, 82. Esittelen serroja ja poloneeseja hieman tarkemmin
polskan historiaa käsittelevässä osiossa.

Vielä yksi rakenteellisesti huomionarvoinen ilmiö on sävelmän harmonia. 1700-luvun hovitanssi-
sävelmissä oli usein harmoninen rakenne, jossa duuri melodiat päättyvät A-osan lopussa V-asteelle
ja B-osa etenee päinvastoin V-asteelta alkaen kohti lopun I-asteen toonikaa. Mollimelodiassa
vaihtoehtoisesti B-osa saattoi alkaa myös rinnakkaisduurista eli III-asteelta (esim. polska nro 13)
tai joissain hyvin harvoissa tapauksissa tämän rinnakkaisduurin dominantilta. Uskon, että tämän
rakenteellisen harmoniaailmiön huomiointi auttaa myös ymmärtämään joidenkin Rinta-Nikkolan
alkuperäisnuottikirjan polskien sävellaji- ja rakennekysymyksiä.

Lopukkeet

Rinta-Nikkolan nuottikirjan polskissa on yli 40 erilaista rytmismelodista lopuketta eli päätösfraa-
sia tai kadenssia. Harmonialtaan lopukkeet etenevät lähes aina dominantilta toonikalle, ja tämä
on selvästi todettavissa myös melodiakulun sävelistä. Merkillepantavaa on, että valtaosa lopuk-
keista on rytmisesti ns. heikkoja lopukkeita, joissa toonikalle päädytään vasta tahdin toisella tai

kolmannella iskualalla. Sen sijaan esimerkiksi menueteille tyypillisessä niin sanotussa vahvassa lopukkeessa toonikalle päädytään jo tahdin ensimmäisellä iskualalla, mutta tällaisia lopukkeita tässä kokoelmassa on vain polskassa nro 89. Melodisesti Rinta-Nikkolan polskien yleisin lopuketyyppi on barokkityylinen laskeva lopetusfraasi, jossa tahdin ensimmäisellä iskualalla neljä 16-osanuottia laskee sävelaskelittain ja koukkaa johtosävelen kautta kahdelle neljäsosan mittaiselle toonikalle eli sävellajin perussävelelle (Polskalopuke A). Näitä lopukkeita on Rinta-Nikkolan nuottikirjassa yli 50 %. Toiseksi yleisin lopuketyyppi on variaatio, jossa tahdin toisella iskulla pysytään vielä johtosävelellä neljäsosanuotin ajan ja puretaan kadenssi toonikalle vasta tahdin viimeisellä eli kolmannella iskualalla (Polskalopuke B). Näitä on kokoelmassa noin 10 %. Kyseinen lopuke on Franz Böhmen mukaan yleisempi poloneeseissa kuin polskissa²⁴. Muiden lopukkeiden yleisyys Rinta-Nikkolan nuottikirjassa on 1–3 %:n luokkaa, joten en koe tarpeelliseksi esitellä niitä erikseen.

Polskalopuke A (n. 50%)

Polskalopuke B (n. 10%)

Lyhyesti polskan historiasta

Jotta Rinta-Nikkolan tallentamat sävelmät asettuisivat paremmin kontekstiin, on syytä tarkastella hieman polskan historiaa. Siitä on esitetty jonkin verran toisistaan poikkeavia ja osin tulkinnanvaraisia näkemyksiä. Esitän seuraavaksi tiivistäen ja yksinkertaistaen oman tämänhetkisen käsitykseni polskan historiasta. Vaikka polskassa on kyse sekä musiikista että tanssista, keskityn tässä yhteydessä polskaan pääasiassa vain musiikkina. Näkemykseni polskan historiasta perustuu suurelta osin edellä mainittujen Erkki Ala-Könnin, Eero Nallinmaan, Magnus Gustafssonin ja muutamien muiden asiaa tutkineiden kirjoituksiin²⁵.

Proportio

1400–1500-luvuilla yleistyi Euroopan hoveissa käytäntö, jossa tasajakoinena (2/2 tai 4/4) esitetyn hitaan esitanssin jälkeen soitettiin saman sävelmän proportio. Siinä tasajakoinen sävelmä muunnettiin triolipohjaiseksi tai muuten kolmijakoiseen tahtilajiin (3/4). Proportion musiikki saatettiin usein improvisoida hetkessä varsinaisen esitanssin sävelmän pohjalta. Polskan kehityksen kannalta keskeisin muunnelmä oli ns. puolalainen proportio (*proportio peritiorum*), alun tiivistymä, jossa tasajakoinen sävelmän neljä iskualaa muutetaan kolmijakoiseksi yhdistämällä (tihentämällä) kaksi ensimmäistä iskualaa yhdeksi.

Alkuperäinen tasajakoinen rytmi	→	Proportio peritiorum ”puolalainen proportio”
		

Puolalainen tanssi

Yksi uusista muotitansseista 1500–1600-luvuilla oli niin kutsuttu ”puolalainen tanssi”, johon proportiokin liitettiin. Kyseessä oli siis kaksiosainen tanssi. Ensimmäinen osa oli kävelytempoinen ja juhlava tasajakoinen esitanssi, jonka jälkitanssina esitettiin samasta melodiasta kolmijakoinen proportio. Tasajakoista esitanssia, ja myöhemmin myös sen proportiota, alettiin kutsua poloneesiksi (ransk. *polonaise* = puolalainen). Kolmijakoinen jälkitanssi sai 1600–1700-luvuilla niin suuren suosion, että se alkoi irtaantua alkuperäisestä esitanssistaan. Vähitellen nimitys ”poloneesi” vakiintui tarkoittamaan vain tätä kolmitasaista tanssilajia, jona poloneesi tänäkin päivänä tunnetaan.

Serra

Toisinaan 1700-luvulla käytäntönä oli esittää kävelytempoisen poloneesin jälkitanssina proportiota nopeampi, rytmityypiltään kolmivaihtoinen serra. Serran alkuperä on hämärän peitossa, ja myös nimen etymologiasta on eri näkemyksiä (lat. *serra* = saha). Kyse on mahdollisesti 1700-luvun länsipreussilaisiin häihin kuuluvien yhdystanssien jälkitanssista. Serrat eivät olleet esitanssina proportioita vaan itsenäisiä melodioita. Ne olivat usein rytmikaltaan hieman yksinkertaisempia ja tahtimäärältään lyhyempiä kuin poloneesit. Serran rakenne oli tyypillisesti kaksiosainen ja sen fraasit kahden tai kolmen tahdin mittaisia. Rytmityypit olivat enimmäkseen kahdeksasosia ja neljäsosia. Vaikka kolmivaihtoisella serralla ja myöhemmin Puolasta levinneellä masurkalla on samankaltaisia piirteitä, ei niiden keskinäisestä sukulaisuudesta pidä vetää liian suoraa johtopäätöksiä.

Poloneesista polskaan

Puolan ja Ruotsin tiiviiden kauppasuhteiden myötä poloneesi nousi Ruotsissa suureen suosioon 1700-luvulle tultaessa. Poloneesi oli aatelisten keskuudessa juhlava sisääntulo- ja kävelytanssi, mutta ilmeisesti kansan mieltymyksiin sopi paremmin paritanssina tanssittava nopeampi polska. Poloneesi löysi kansanmusiikkina paikkansa menuetin tavoin nimenomaan seremoniallisena aloitustanssina ja esitanssina polskalle. Siitä ei ole varmuutta, minkälaisista polskaa Ruotsissa tanssittiin ennen poloneesin saapumista tai jalostuiko myöhemmin tanssittu polska nimenomaan poloneesista ja serrasta. Joka tapauksessa 1700-luvulta lähtien polskaa tanssivat kaikki säädetyt ja säädyttömät. Polskasta kehittyi Ruotsissa, Suomessa ja Norjassa useita eri variaatioita, ja osittain siitä syystä se onkin säilyttänyt elinvoimansa tähän päivään saakka.

Ei ole aivan selvää, mistä polskasävelmät ovat peräisin, vaikka poloneesien ja serrojen sävelmä- ja rytmityypit sopivatkin polskan tanssimiseen. On toki mahdollista, että osa 1700–1800-luvulta säilyneistä polskista on toisintoja varhaisemmista poloneeseista tai serroista. Toisaalta on mahdollista, että erilliset polska- ja poloneesisävelmät eivät olleetkaan vanhoista kaksois- tai kolmoistansseista irrotettuja vaan niiden rinnalle tulleita uusia ja itsenäisiä sävelmiä. Kenties sävelmistö siirtyi ja uusiutui myös viulun yleistymisen myötä.

Jostain syystä polska juurtui juuri Ruotsiin. Sieltä onkin tallennettu suuri osa säilyneistä polskasävelmistä. Polska-nimitystä ei 1700-luvun säilyneissä nuottikirjoissa muutamaa poikkeusta lukuun ottamatta juurikaan käytetä vaan sävelmiä kutsutaan ensisijaisesti poloneeseiksi. Nimitys ”polska” esiintyy lähinnä genetiiviattribuutin yhteydessä, eli ilmaisemaan kenen, tai kenen mukaan, nimetystä polskasta on kyse. Suomen alueella sana ”polska” tarkoitti jossain vaiheessa yleisesti ottaen tanssia.

Polskan ja poloneesin musiikilliset erot

Polskan ja poloneesin väliset eroavaisuudet eivät aina ole kovin selviä. Yleistäen voidaan sanoa poloneesin olevan esitystempoltaan hitaampi, lähempänä juhlavaa kävely- tai marssitempoa ja polskan puolestaan olevan nopeampitempoinen tanssilaji. Poloneesi on enimmäkseen kolmitasaista, mutta polskassa esiintyy myös kolmivaihtoisuutta. Valtaosan Rinta-Nikkolan polskista voidaan tulkita olevan suomalaiselle polskalle tyypilliseen tapaan kolmitasaisia. Poloneesin ja polskan eroavaisuuksia voidaan löytää myös lopukkeista. Poloneesien lopukkeet päättyvät toonikalle usein vasta viimeisen tahdin kolmannella iskulla (Polskalopuke B, s. 16), kun taas polskassa toonika saavutetaan usein jo tahdin toisella iskulla (Polskalopuke A, s. 16).

Menuetin yhteys polskaan

Kansanomaisen polskan yhteydessä ei voi jättää huomioimatta menuettia. Se säilytti suosionsa aina 1600-luvulta 1800-luvulle asti, jolloin uudet nopeammat tanssit, kuten valssi, polkka, enkeliska ja masurkka, lopulta syrjäyttivät sen. Samassa murroksessa monet muutkin vanhat tanssimuodot jäivät taka-alalle. Vielä 1700-luvun loppupuolen vanhoissa nuottikirjoissa on tyypillisesti poloneesien rinnalla menuettisävelmiä. Suomessa menuetti poikkeuksellisesti säilyi länsirannikon suomenruotsalaisessa kulttuuripiirissä aina näihin päiviin saakka, erityisesti polskan hitaampana esitanssina. Varmasti menuetteja soitettiin myös ilman tanssin mukanaoloa, ihan vain musiikin ja soiton ilosta, jolloin sävelmien esitystempo on saattanut vaihdella paljonkin. Olisi mielenkiintoista selvittää, minkä verran polskasävelmistö on mahtanut saada melodisia ja rakenteellisia vaikutteita menueteista.

Polskan vetovoima

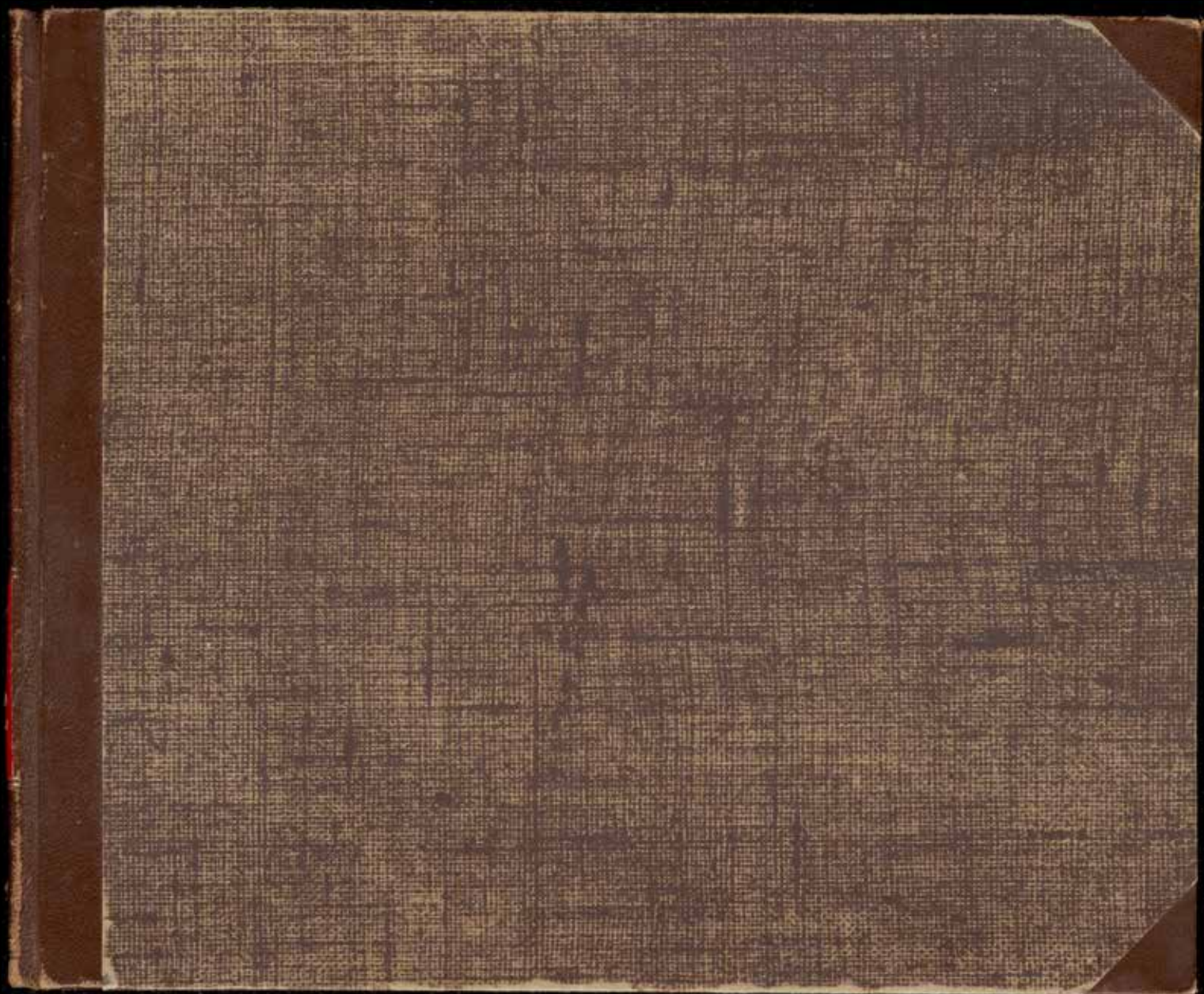
Polskan pitkän ja monitulkintaisen historian myötä käy selväksi sen leimallinen ominaisuus muuntua ja sopeutua yhä uusiin tilanteisiin, samalla kuitenkin säilyttäen keskeisimmät ja tunnistettavimmat piirteensä. Polskan viehätys tanssina ja musiikkina on varmasti osittain tästä syystä säilynyt näihin päiviin saakka. Kolmijakoinen poljento ja kiihkeästi polveilevat melodiafraasit yhdistettynä paritanssin vapaamuotoisiin pyörteisiin saavat edelleen aikaan saman hurmion kuin satoja vuosia sitten. Vanhat polskat puhuttelevat yhä tänäkin päivänä pelimannimusiikin soittajia, tanssijoita ja kuulijoita aivan kuten jo 1700-luvulla. Rinta-Nikkolan tallentamat sävelmät ovat tästä erinomainen esimerkki.

Samuel Rinta-Nikkolan nuottikirjan näköissivut

”Vuonna 1891 saatiin sitäpaitsi herra K. Spjutilta erinomaisen vanhanaikuinen, vihreänharmaalle paperille kirjoitettu nuottikirja, jonka hän oli tullut löytäneeksi Oulussa. Siinä on 94 tanssi-sävelmää; ja varmaankin siinä alkuaan on ollut niitä vielä enemmän, mutta vihosta puuttuvat sen viimeiset lehdet.”

Ilmari Krohn 1897.

Suomen Kansan Sävelmiä: III jakso, Kansantansseja

MIKROFILMATTU
1956 N: 18

MIKROFILMATTU
1982 N: 1082

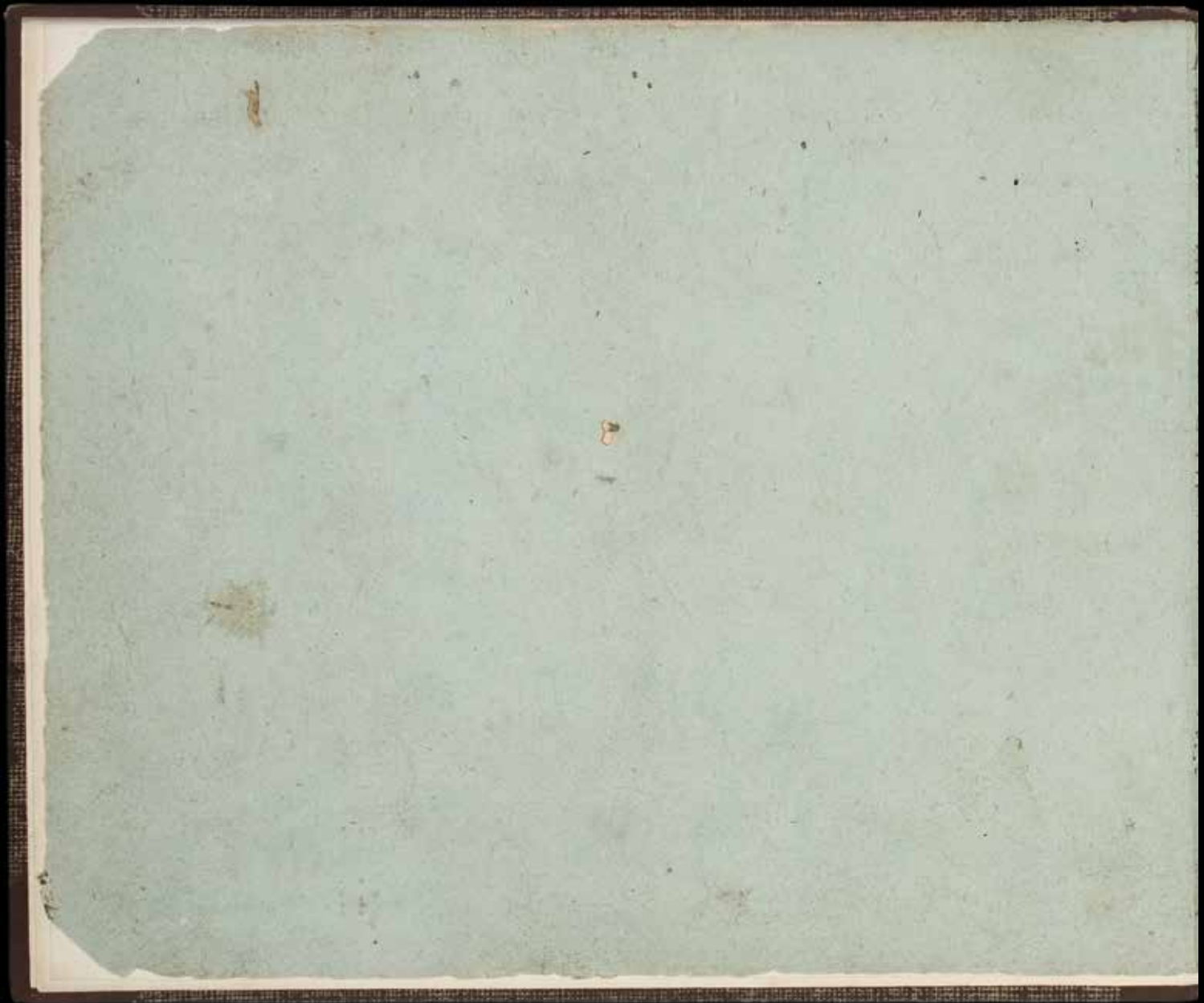
Nuotti Kiria

Eli

Muutamit röhkärteijesti ylös-ia mustosi heitetijt
Pelskat, Nijn kijn ne meidän paikka-kunniam-
me ovat enämman ennen kijn tällä ajalla tulleet
Spelatusi; Ehkä ne vanhimmatkin Nuotit ovat
kyllä hyviä ia koreit, koska ainooastans ne tulevat
taitavan ia harjaandureen käden kautta Spelatusi.

Wuonna 1807. Lemuel Dindahlvikota

år 1867. Lemuel S. Dindahlvikota

No 1 Polkka. *ajalleen Nuorten miesten Spele.*

27-1.

Trijo 2. kerta

2. Polkka.

3. Polkka.

2. kerta

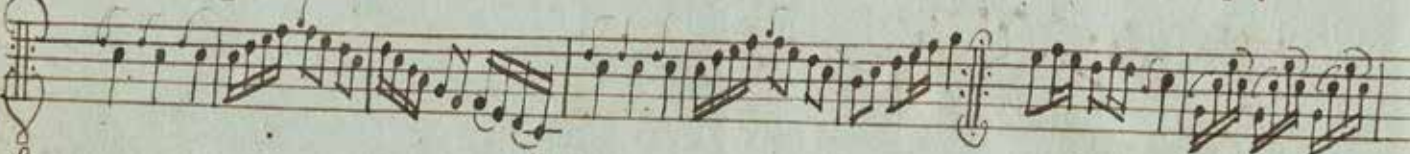
4. Polkka. Moskian spel. pitkins kanta. 5.

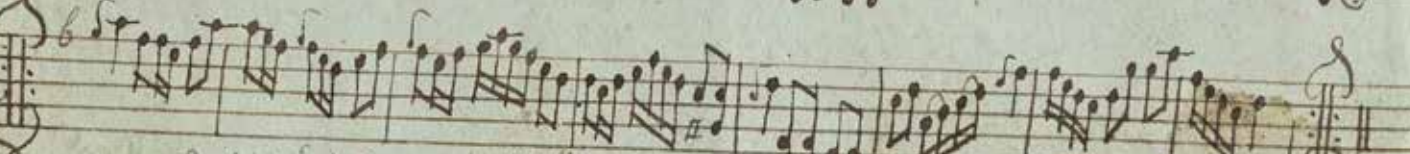
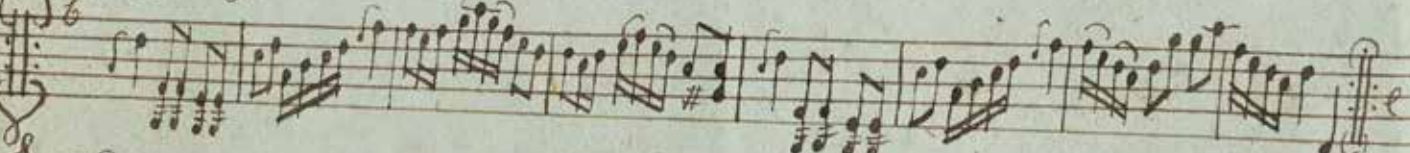
5. Polkka. 8

6. Polkka. 28.

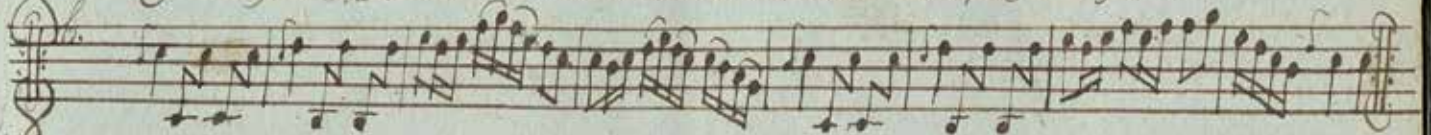

7. Polkka. Hullu Sakari. 21.

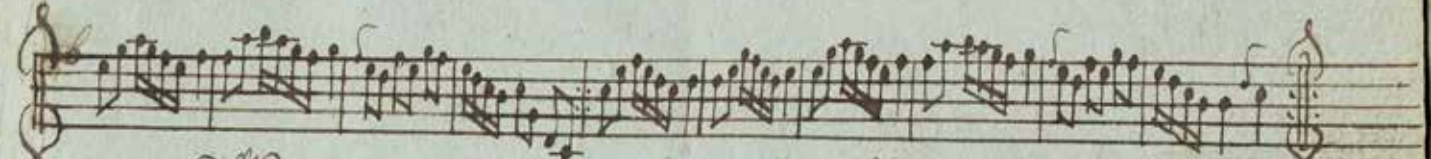
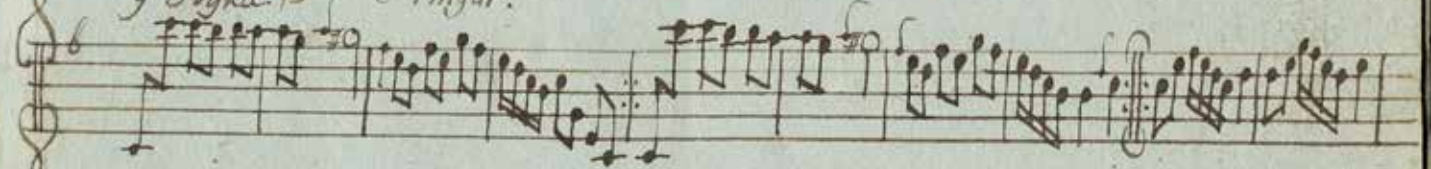

Nämä 7as ja 8as ovat yksi Polkka, kytöngin eri tavalla.

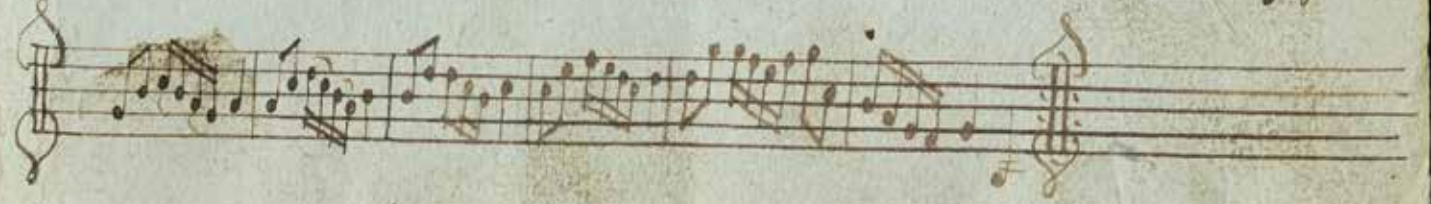
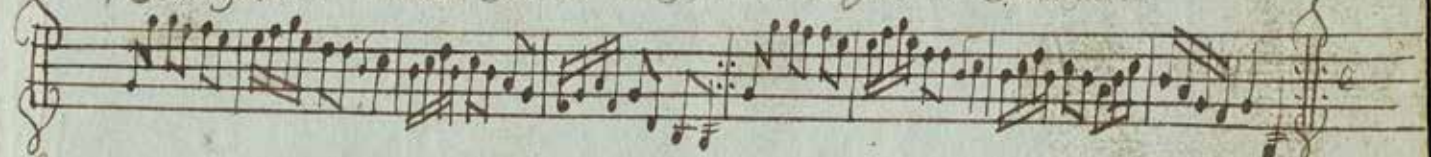
8 Polka ²² Hullu Sahari. Jorallimen vö wivvillä otan alldilla muolla paiki № 2 tykonia.

9 Polka. 13 Pringar.

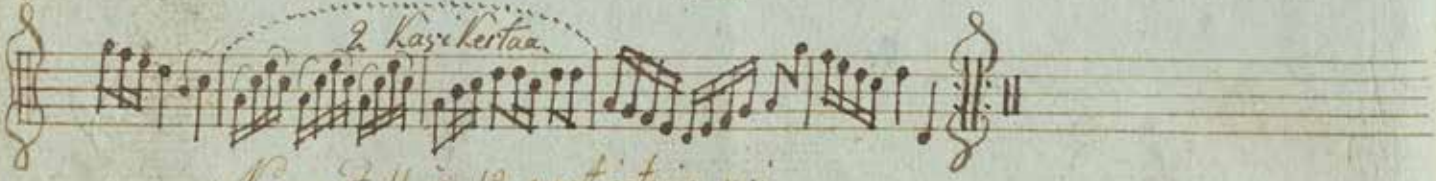
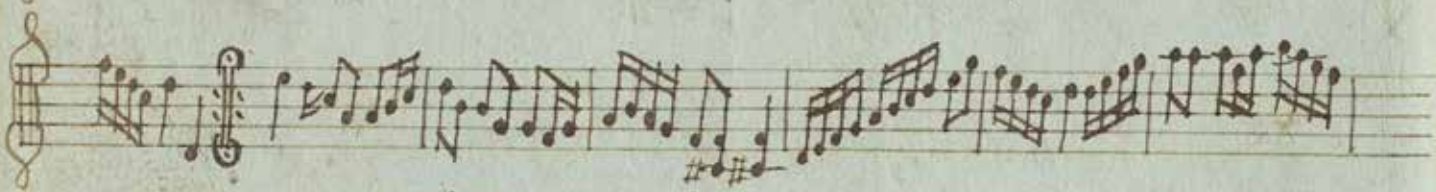
10. Polka. 12 Nämät Jia 10 ovat gxi mitta wahan eri Duumista.

11. Polkka 4 2 Kerta.

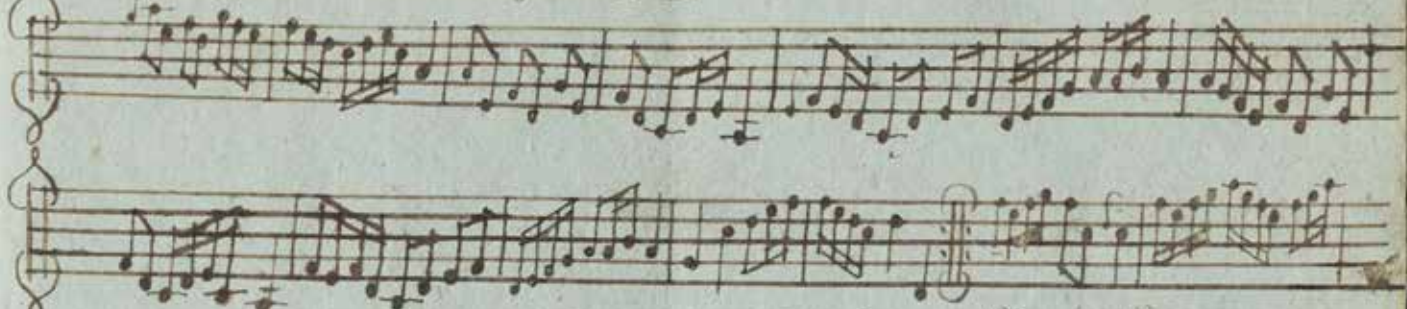

12. Polkka 16 2 Kertaa 3 2 Kertaa.

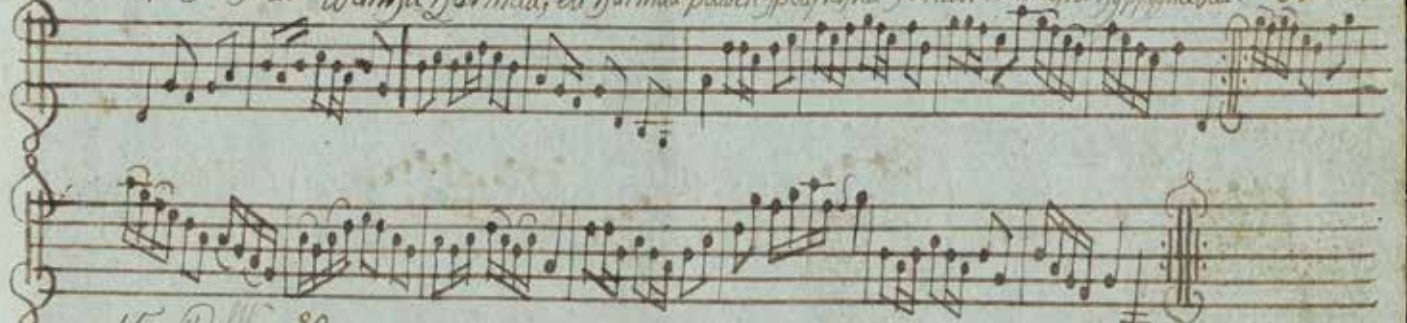
Nunnat 11 ja 12 ovat jotain ysi.

13 Polka. 6 *Leiviskin Polka. N.B.*

Esimäinen Rebrici spelatan Sopusi nijn Kujn alausikin.

14 Polka. 7 *Wanha harmaa, eli harmaa-päiden peli, kosta se nuorta miesta hyyppäivät. N° 49.*

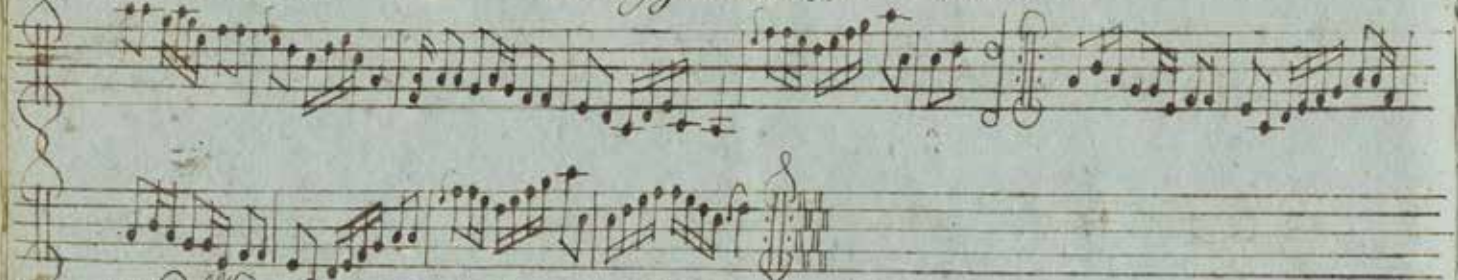

15 Polka 20

16. Polkka 11

alegiantini Vönni

17. Polkka 4) spaliana juha

18. Polkka 2

2 kertaa

2 kertaa

Koivun piikka spoijan tiikka

19. Polkka 10

2 kertaa

2 kertaa

Nämä 18 ja 19 ovat yksi muotilinnusta eri tavalla. Se edellinen on vähän vanhempi

Handwritten musical notation for the first system, featuring a treble clef and a key signature of one flat. The notation includes a series of eighth and sixteenth notes, with some beamed together. A double bar line is present near the end of the system.

20 Polkka. ¹⁵

Le 22 on wäähän lahjan laihin.

Handwritten musical notation for the second system, continuing the piece with similar rhythmic patterns and a treble clef.

21 Polkka. ²³

Närholäisten braa feeli.

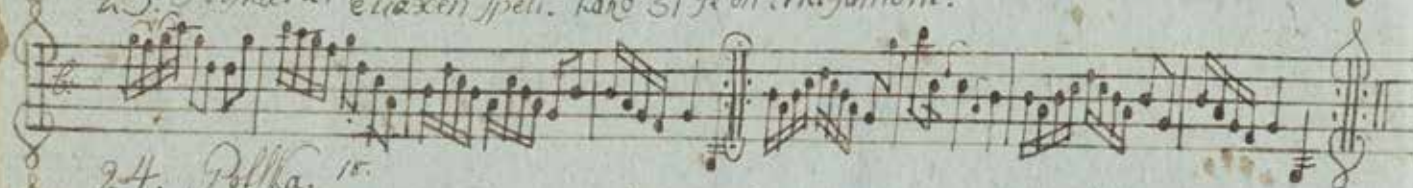
Handwritten musical notation for the third system, featuring a treble clef and a key signature of one flat. The notation includes a series of eighth and sixteenth notes, with some beamed together.

Handwritten musical notation for the fourth system, featuring a treble clef and a key signature of one flat. The notation includes a series of eighth and sixteenth notes, with some beamed together.

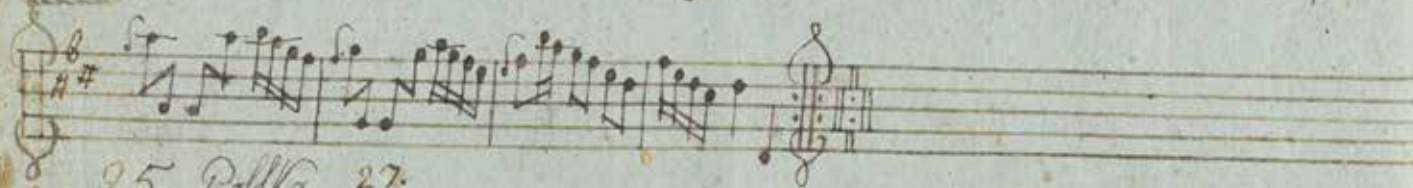
22. Polkka. 14. No 20° wahan loppukahjan.

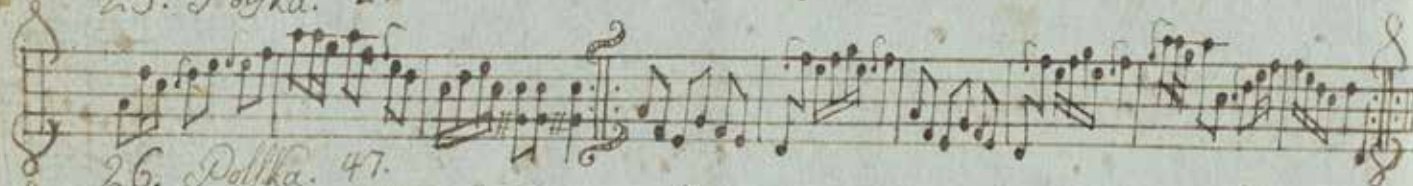
23. Polkka. 25. Eliaxen Speli. Kaho 31. Se on Eika Samoin.

24. Polkka. 15.

25. Polkka. 27.

26. Polkka. 47.

Kamari maija:

27. Polkka. ^{17.} yksi kaunis papillinen Polkka.

trios
pian

Trio

2 kertaa.

kuiti
cappo

28. Polkka. 24

Tämä viimeinen teos on ylös pandu Samuel Rindin kirjasta.

29. Polkka. 26. Matts Näsi.

Trjo.

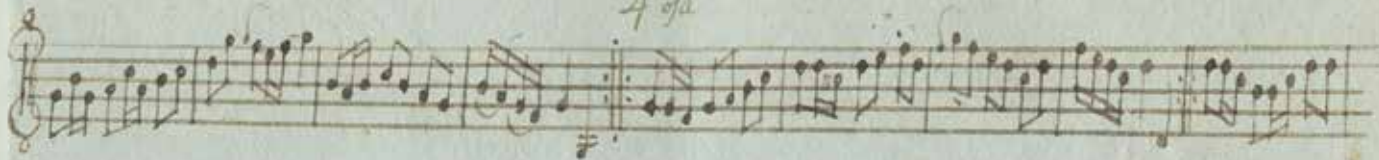
30. Polkka. 19.

Nuoren Wainon Apeli.

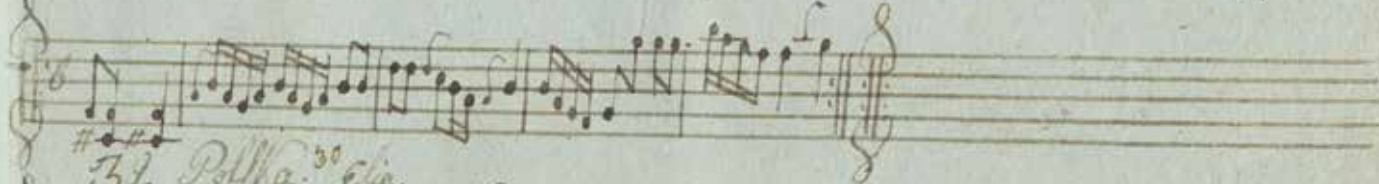
2. osa

Trjo. 3. osa.

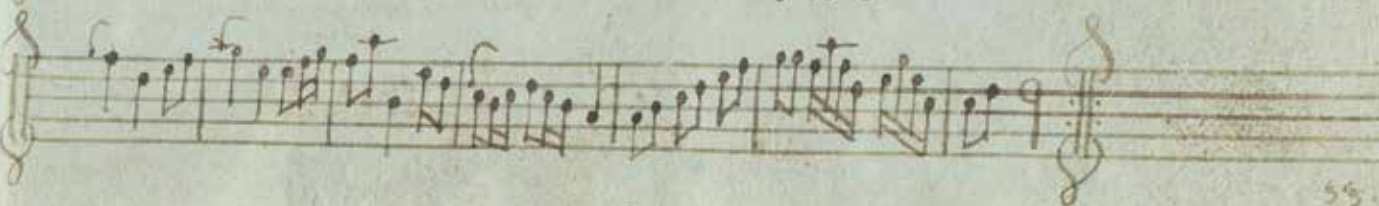
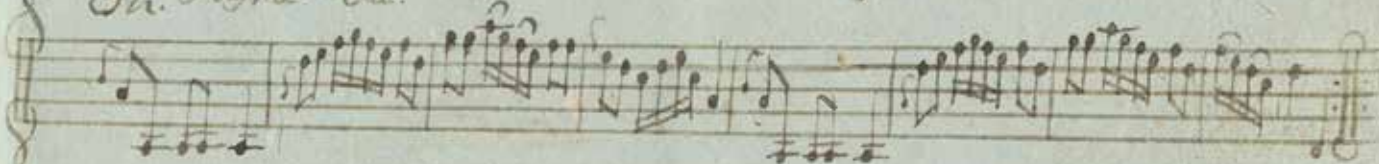
4da

31 Polka. 2da Etia. N.º 23 on Eiki-Jamoin

32. Polka. 3da Etia.

33. Polska. 32.

Handwritten musical notation for piece 33, consisting of two staves of music. The notation is in a single system with a treble clef on the left. The music features a complex, rhythmic melody with many sixteenth and thirty-second notes, characteristic of a polska. The first staff ends with a double bar line and a repeat sign.

34. Polska. 31. *van Lijzen Polka.*

Handwritten musical notation for piece 34, consisting of two staves of music. The notation is in a single system with a treble clef on the left. The music features a complex, rhythmic melody with many sixteenth and thirty-second notes, characteristic of a polska. The first staff ends with a double bar line and a repeat sign.

35 Polska. 33

Handwritten musical notation for piece 35, consisting of two staves of music. The notation is in a single system with a treble clef on the left. The music features a complex, rhythmic melody with many sixteenth and thirty-second notes, characteristic of a polska. The first staff ends with a double bar line and a repeat sign.

Kaparan anti

36 Polska. 36.

37. Polska. 34

38 Polska. 35.

39. Polkka. 40. Pirun Polkka.

Trio.

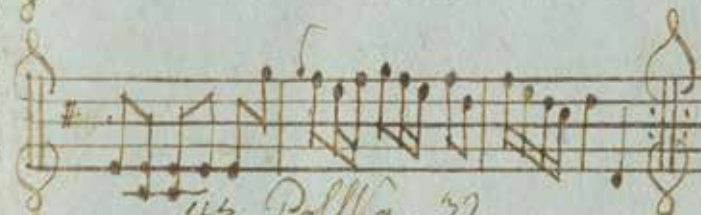
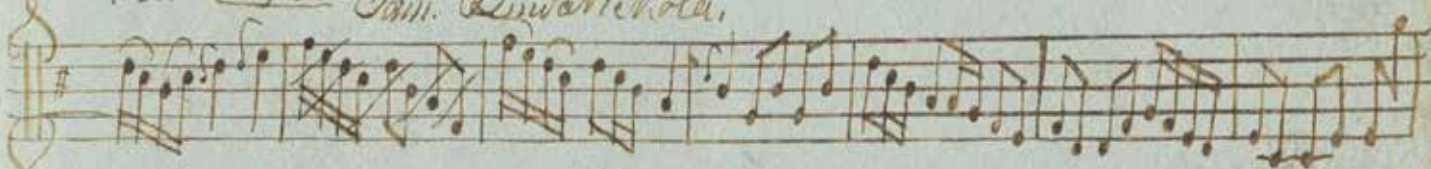
40. Polkka.

41. Polkka. 37

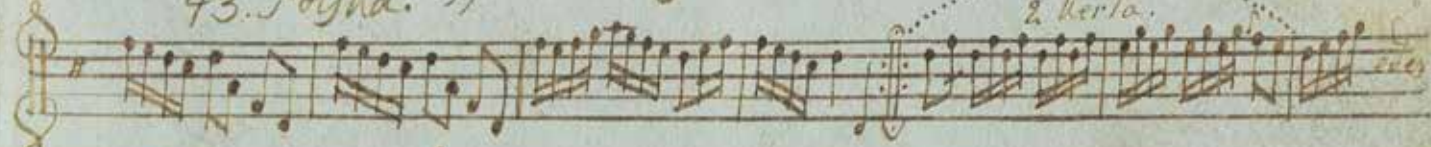
Nämä 40 ja 41 ovat äännyksiä, jotka on erä Suomalista.

42. Polka. 38 Sam. Dindalichola.

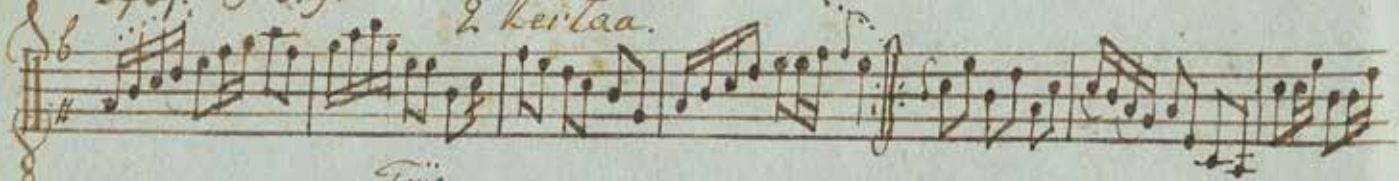
43. Polka. 39

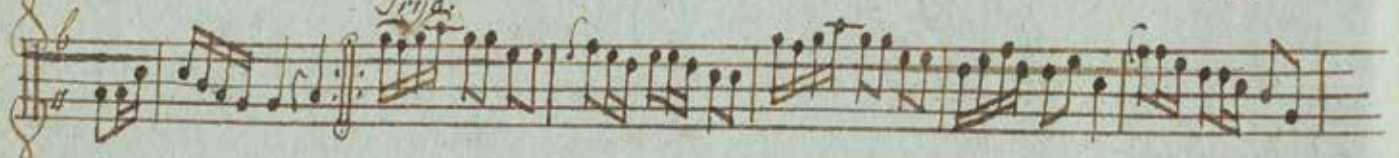
2. kerta.

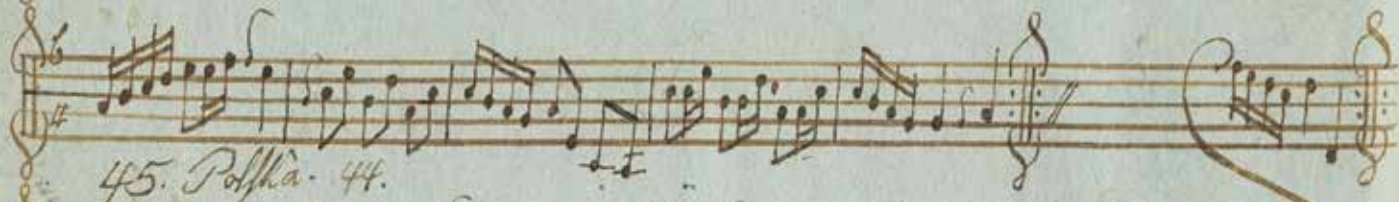
44. Polkka. 44. 2 kertaa.

Trija

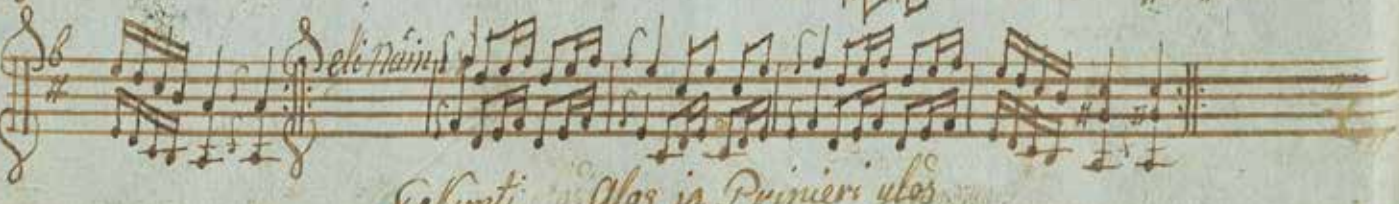
45. Polkka. 44.

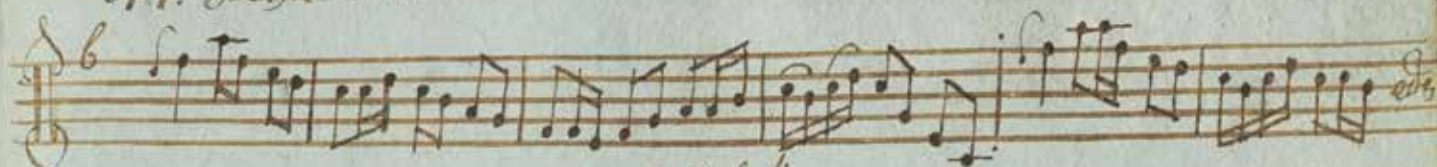
46. Polkka. 43.

Delinäins
Leikinti Alas ja Piniäri ylös

47. Polka. 46.

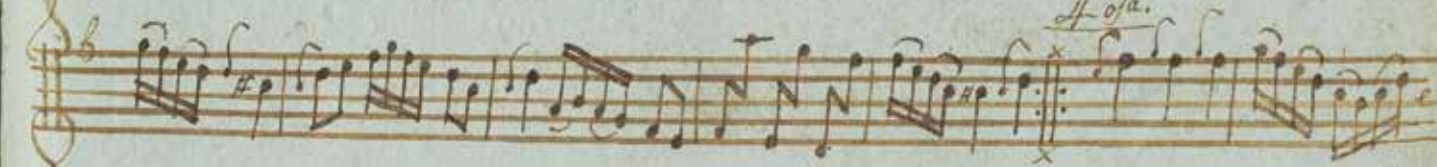
2. *Rebri.*

Trio.

4. *ofa.*

48. Polka. 56. *Warpuisen wiesu. - Ne 100 on melkein sama nuotti.*

49 Polka. 42. Vanhan Saarnan Kumppani N° 14.

Handwritten musical notation for piece 49, consisting of two staves of music. The notation is in a single system with a treble clef on the top staff and a bass clef on the bottom staff. The music features a mix of eighth and sixteenth notes, with some rests and accidentals.

50 Polka. 45.

Handwritten musical notation for piece 50, consisting of two staves of music. The notation is in a single system with a treble clef on the top staff and a bass clef on the bottom staff. The music features a mix of eighth and sixteenth notes, with some rests and accidentals.

51 Polka. 51.

Handwritten musical notation for piece 51, consisting of two staves of music. The notation is in a single system with a treble clef on the top staff and a bass clef on the bottom staff. The music features a mix of eighth and sixteenth notes, with some rests and accidentals.

täällä Loppu Noutaan ymbä

Kaaron Louisa

52. Polkka. 48 Polkka 81.

Handwritten musical notation for Polkka 52, consisting of three staves of music. The notation is in a single system with a treble clef and a key signature of one flat. The music is written in a rhythmic style characteristic of polkas, with frequent eighth and sixteenth notes.

53. Polkka. 50.

Handwritten musical notation for Polkka 53, consisting of two staves of music. The notation is in a single system with a treble clef and a key signature of one flat. The music is written in a rhythmic style characteristic of polkas, with frequent eighth and sixteenth notes.

toinen laulu alitua pidetan aikioja tilafans 2. Rebrifija.

54. Polkka. 55.

Handwritten musical notation for Polkka 54, consisting of one staff of music. The notation is in a single system with a treble clef and a key signature of one flat. The music is written in a rhythmic style characteristic of polkas, with frequent eighth and sixteenth notes. A circled section of the music is labeled "2. kerta".

55. Polkka 54. Johans yliniösten

Handwritten musical notation for piece 55, consisting of three staves. The first two staves contain the main melody with a '2. kertaa' (second time) section indicated by a dotted line. The third staff shows a chordal accompaniment with a large 'X' over the first few notes.

56. Polkka 52. 2. kertaa

Handwritten musical notation for piece 56, consisting of three staves. Each staff contains a different melodic line, all marked with '2. kertaa' (second time) sections indicated by dotted lines. The word 'ylos' is written at the bottom right.

5.7. Polkka 53. 2. kerta.

Tro:

The image shows a page of handwritten musical notation on aged paper. It features six staves of music. The first staff begins with a treble clef and a 6/8 time signature. The music is written in a style characteristic of 19th-century manuscript notation. The second staff contains the handwritten title '5.7. Polkka 53.' and '2. kerta.' with a dotted line indicating a repeat or continuation. The fifth staff has the annotation '*Tro:*' written above it. The notation includes various rhythmic values, accidentals, and phrasing slurs. The paper shows signs of age, including some staining and wear at the edges.

58 Polska *Kömmin Jaari*

59 Polska.

Trijo 2. Kerta.

60. Polkka.

Handwritten musical notation for Polkka 60, consisting of two staves. The first staff has a '2. kerta' annotation above it. The second staff has a 'Trijo' annotation above it.

61. Polkka

Handwritten musical notation for Polkka 61, consisting of two staves.

62. Polkka

Handwritten musical notation for Polkka 62, consisting of two staves.

toisella puolella seisoo Loppu.

63. Polka.

2. Kerta.

Trio.

2. Kerta.

64 Polka.

Sarfen oia

~~Salaar: Sarfen oia, in A Moos.~~

65. Polkka.

Musical notation for the first staff of piece 65, featuring a treble clef and a series of eighth and sixteenth notes.

2. kerta.

Sällimmäinen Tebrisi eli ja ylös otet-
tu Samuel R.M. paremmin kirjuri

66. Polkka.

Musical notation for the first staff of piece 66, featuring a treble clef and a series of eighth and sixteenth notes.

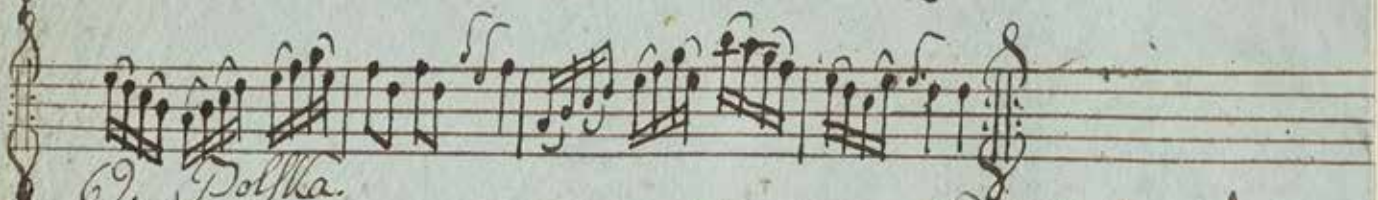
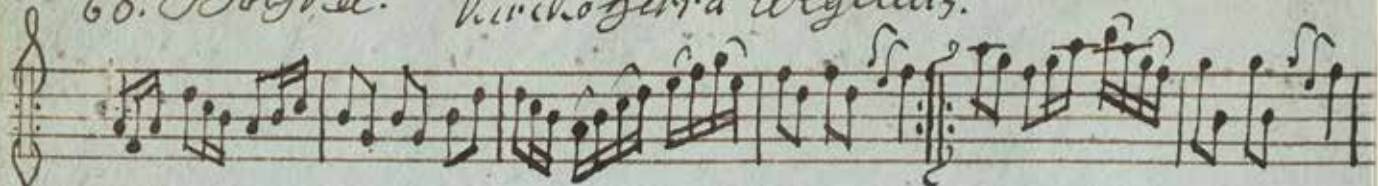
Jacob Körni

67. Polkka. Michel Bringer

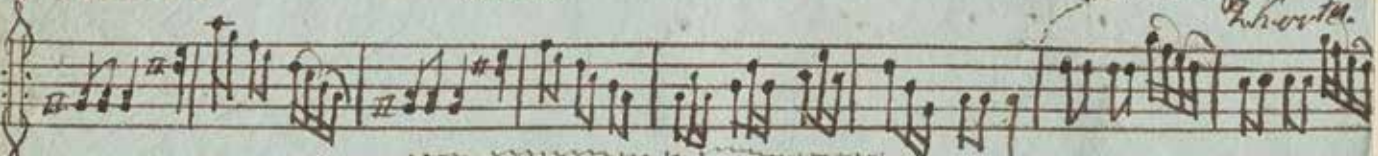
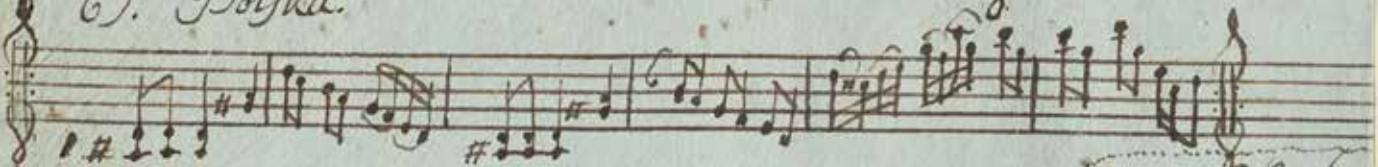
Musical notation for the first staff of piece 67, featuring a treble clef and a series of eighth and sixteenth notes.

Musical notation for the second staff of piece 67, featuring a treble clef and a series of eighth and sixteenth notes.

68. Polska. Kirchoherrn Wegelius.

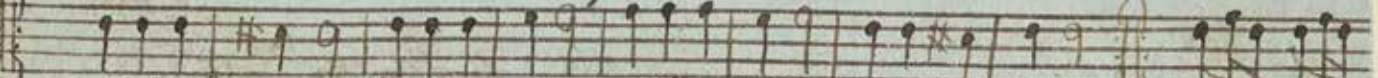

69. Polska.

70. Polska. Lampaan Polska.

Var: 1.

Yksi kazi kolme neljä, anna iloisen olla, koska suru tulee, anna hurskas menin.
Barinat ne taulaa, melia hyitä hyppely kisi, Eyo pi ruumun päälle, kato
majlma poutaa.

gn

A handwritten musical score on six staves. The notation is in brown ink on aged paper. The first two staves contain a single melodic line. The third staff is labeled "Var: 2." and shows a variation with some double notes and slurs. The fourth staff is labeled "Var: 3." and shows another variation with more complex rhythmic patterns and slurs. The fifth and sixth staves continue the musical development, with some overlapping or crossed-out notes in the fifth staff. The paper shows signs of age, including foxing and some staining.

71. Polsha. ¹²

90 72. Polsha.

24 73. Polsha.

täältä löydyi monta vanhaa

41. 74. Polka.

46 75. Polka.

Opukhitan ptoim polka.

Opukhitan ptoim polka.

76. Polska.

A handwritten musical score for a piece titled "76. Polska." The score is written on six staves, arranged in three pairs. Each staff begins with a treble clef. The notation is in brown ink on aged, slightly yellowed paper. The music consists of a series of rhythmic patterns, including eighth and sixteenth notes, often beamed together. There are some accidentals, such as sharps and naturals, scattered throughout. The piece concludes with a double bar line and a final cadence. The word "Trio" is written in a cursive hand at the beginning of the fifth staff. The overall style is characteristic of 18th or 19th-century manuscript notation.

Handwritten musical score for two pieces, 77 and 78, both labeled "Polsha".

77. Polsha.

The first piece consists of three staves. The top staff begins with a treble clef and a key signature of one sharp (F#). The notation includes various rhythmic values such as eighth and sixteenth notes, often beamed together. The word "Loppu" is written at the end of the first staff, and "Trio" is written at the end of the second staff.

78. Polsha.

The second piece consists of two staves. It begins with a treble clef and a key signature of one sharp (F#). The notation is similar to the first piece, featuring rhythmic patterns and melodic lines.

79. Polka.

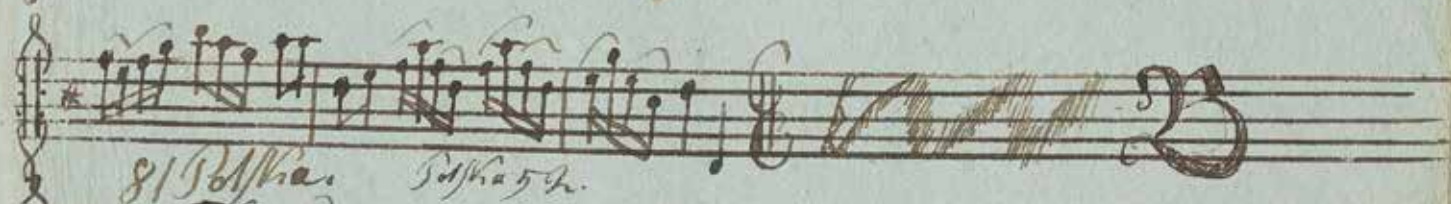
Handwritten musical notation for the first system of '79. Polka.' It consists of three staves. The first staff begins with a treble clef and a 6/8 time signature. The music is written in a single melodic line with many slurs and ornaments. The second and third staves continue the melody, with the third staff ending with a double bar line.

80 Polka

Handwritten musical notation for the second system of '80 Polka'. It consists of two staves. The first staff begins with a treble clef and a 6/8 time signature. The music is written in a single melodic line with many slurs and ornaments. The second staff continues the melody, ending with a double bar line.

Trio.

Handwritten musical notation for the 'Trio' section. It consists of one staff with a treble clef and a 6/8 time signature. The music is written in a single melodic line with many slurs and ornaments, ending with a double bar line.

81 Polka. Polka 5/4.

82 Polka.

33 Polska.

Kopjen Jonas *Trio 2 Kerta.*

34 Polska.

Nohar Samuel Dikström.

35 Polka. herttiginnan speli.

Handwritten musical score for Polka 35, consisting of five staves of music. The notation is in treble clef with a key signature of one sharp (F#) and a time signature of 3/4. The first staff begins with a treble clef and a 3/4 time signature. The second staff continues the melody. The third staff is marked with 'Trio' at the beginning and 'Da Capo' at the end. The fourth and fifth staves complete the piece with various rhythmic patterns and a final flourish.

36 Polka.

Handwritten musical score for Polka 36, consisting of one staff of music. The notation is in treble clef with a key signature of one sharp (F#) and a time signature of 3/4. The piece begins with a treble clef and a 3/4 time signature, followed by a series of rhythmic patterns.

87. Polka.

Handwritten musical notation for piece 87, Polka. The score consists of three staves. The first staff begins with a treble clef, a key signature of one sharp (F#), and a 2/4 time signature. The music is written in a single melodic line with various rhythmic values and ornaments. The second and third staves continue the melody, with the third staff ending with a double bar line and a repeat sign.

88 Polka. Samuel L. S.

Handwritten musical notation for piece 88, Polka. The score consists of two staves. The first staff begins with a treble clef, a key signature of one sharp (F#), and a 2/4 time signature. The music is written in a single melodic line. The second staff continues the melody and ends with a double bar line and the signature "Samuel L. S." written in a stylized cursive.

89 Polka.

Handwritten musical notation for piece 89, Polka. The score consists of one staff. It begins with a treble clef, a key signature of one sharp (F#), and a 2/4 time signature. The music is written in a single melodic line with various rhythmic values and ornaments. The piece ends with a double bar line and a decorative flourish.

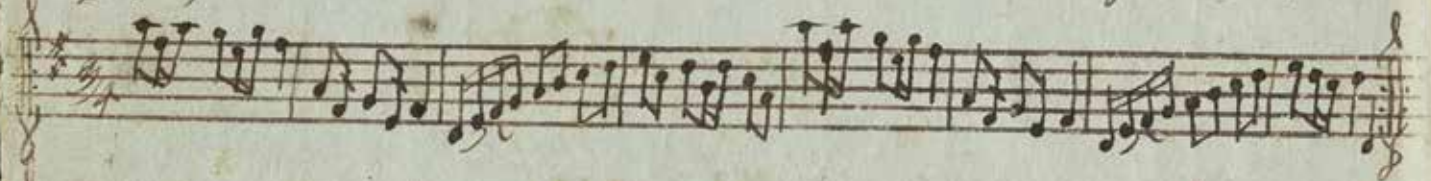
90 Polka.

91 Polka.

92 Polka.

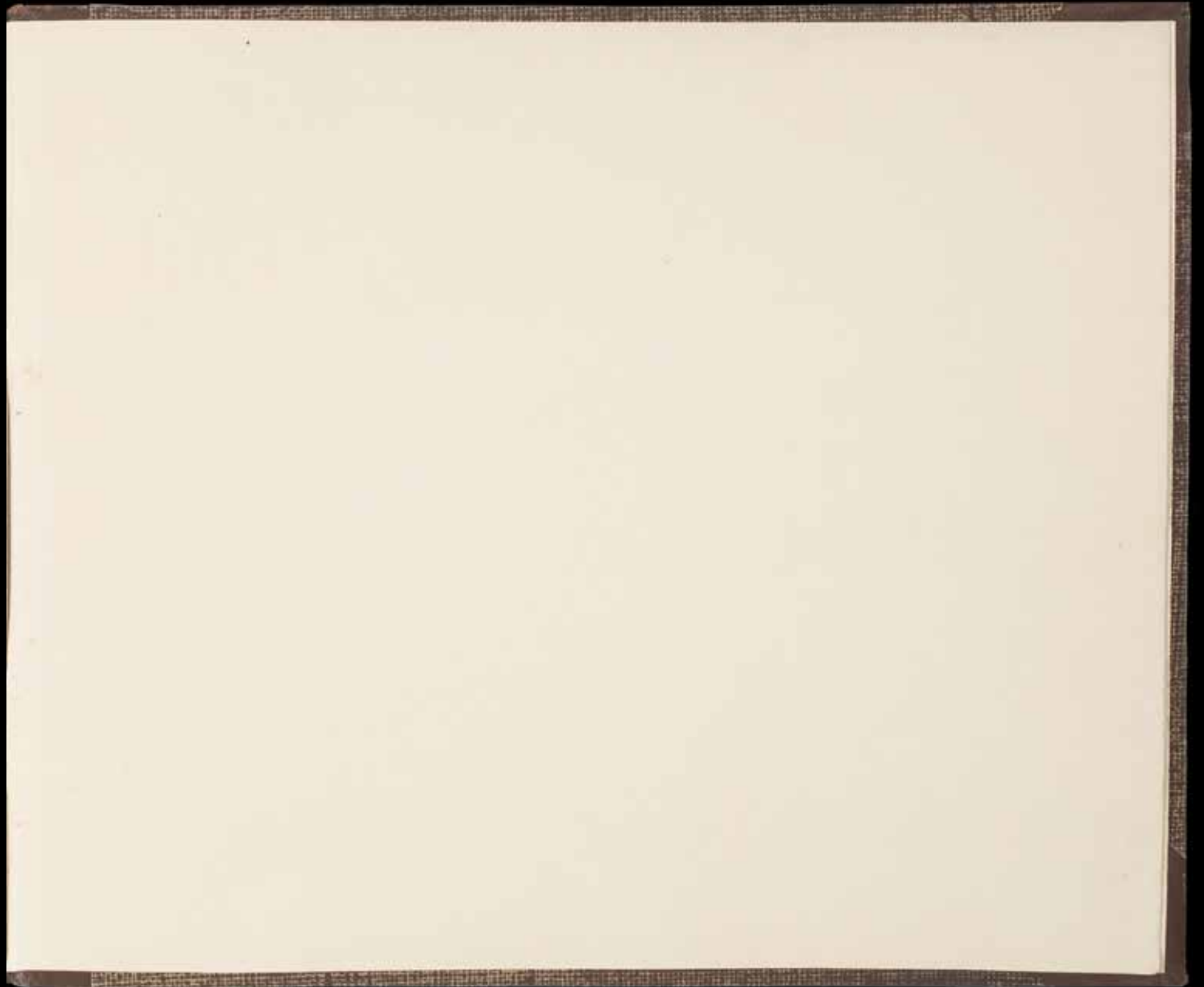

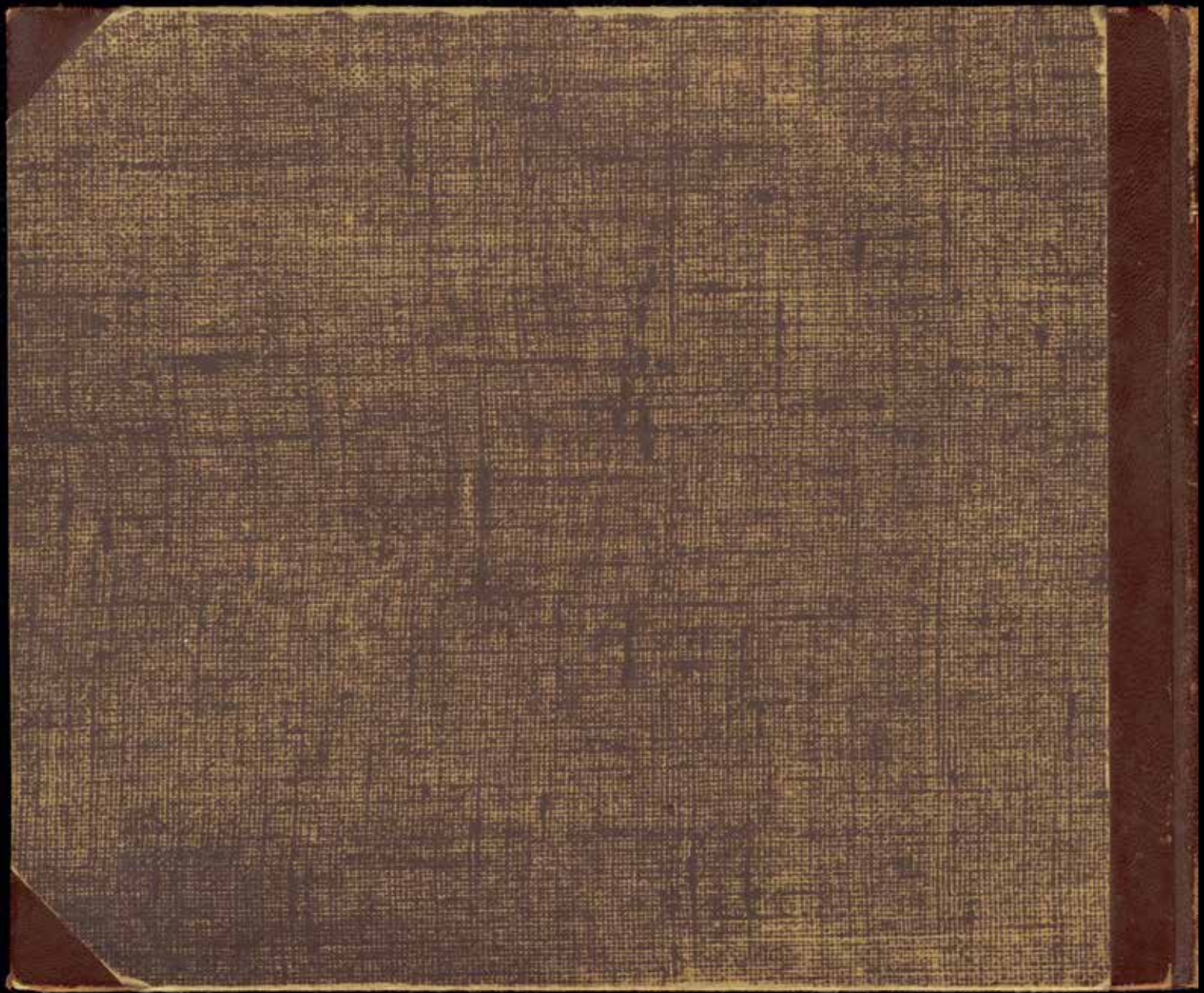
93 Polka.

94 Polka.

”Nuotit ovat kyllä kauniita ja selviä, mutta klaavit puuttuvat tykkönään, tahtimerkit puuttuvat suurimmaksi osaksi ja etumerkit, (ristit ja beet), ovat käytetyt perin ihmeellisellä lailla; monessa kohdassa on johonkin nuottiin liitetty sen alakvartti, mutta hirveän epäsoinnun välttämiseksi on se tässä enimmäkseen muutettu ala-sekstiksi; tanssien sävel-lajia on usein vaan arvailemalla voitu saada selville.”

Ilmari Krohn 1897.

Suomen Kansan Sävelmiä: III jakso, Kansantansseja

Uudelleen tulkitut nuotit

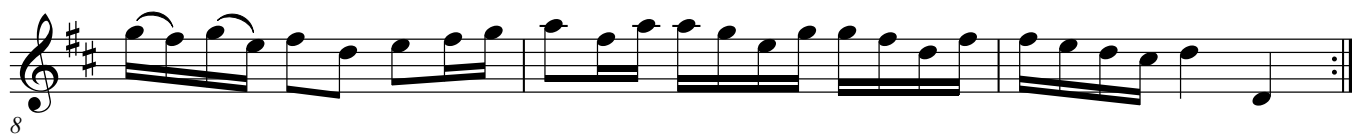
”Jokaista, joka haluaa saada tarkempaa selkoa, kehottaisin tutustumaan itse käsikirjoitukseen, koska ainoastaan siten voidaan arvostella, tokko sitä painokuntoiseksi laadittaessa on kaikin puolin noudatettu oikeita periaatteita.”

Ilmari Krohn 1897.

Suomen Kansan Sävelmiä: III jakso, Kansantansseja

1. Polska

Nuorten miesten speli

Trijo

2. Polska

Musical score for '2. Polska' in G major (one sharp) and 3/4 time. The score consists of four staves of music. The first staff begins with a treble clef, a key signature of one sharp (F#), and a 3/4 time signature. The melody is written in a single line. The second staff starts at measure 5, the third at measure 9, and the fourth at measure 13. Each staff concludes with a double bar line and repeat dots. The music features a mix of eighth and quarter notes, with some slurs and accents.

3. Polska

Musical score for '3. Polska' in G major (one sharp) and 3/4 time. The score consists of five staves of music. The first staff begins with a treble clef, a key signature of one sharp (F#), and a 3/4 time signature. The melody is written in a single line. The second staff starts at measure 5, the third at measure 9, the fourth at measure 13, and the fifth at measure 17. Each staff concludes with a double bar line and repeat dots. The music features a mix of eighth and quarter notes, with some slurs and accents.

4. Polska

Morsian speli pijkains kansa

5. Polska

6. Polska

Scordatura

7. Polska

Hullu Sakari

Nämät 7äs ja 8as ovat yxi Polska, kujtengin eri tavalla.

8. Polska

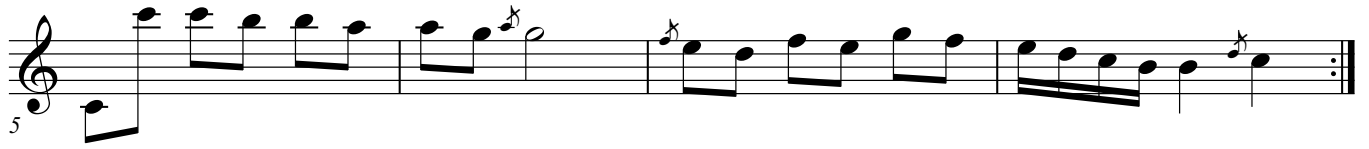
Hullu Sakari

Irrallinen veto windildä otetan aldilda muolla paitsi No 2 tykönä.

9. Polska

Pringar

11. Polska

12. Polska

Nämät 11 ja 12 ovat jotain yxi.

13. Polska

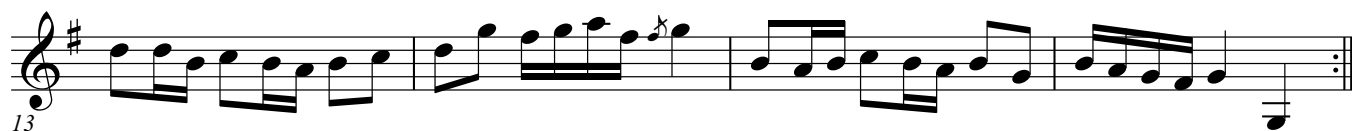
Hendrikin polska, N: B:

The musical score consists of four staves of music in 3/4 time, written in a key with one flat (B-flat). The first staff begins with a treble clef and a 3/4 time signature. The second staff starts with a measure rest marked '5'. The third staff begins with a measure rest marked '9' and includes the instruction '(Fine)' at the end. The fourth staff starts with a measure rest marked '13' and includes the instruction '(D.C. al Fine)' at the end. The music features various rhythmic patterns, including eighth and sixteenth notes, and includes several ornaments (sharps in circles) placed over specific notes.

Ensimäinen rebrici spelatan lopuxi nijn kujn aluuxikin.

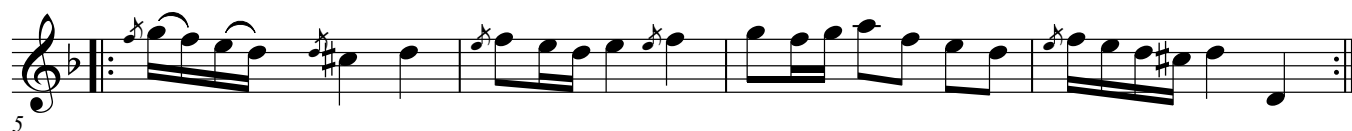
14. Polska

Wanha harmaa

Wanha harmaa, eli harmaa-päiden speli, koska he nuorta miestä hyppyyttävät.

15. Polska

16. Polska

Aleksanteri Könni

17. Polska

Pakana Juha

18. Polska

Koska pijke poijan tieltä

Musical score for '18. Polska' in G major, 3/4 time. The score consists of four staves of music. The first staff starts with a treble clef, a key signature of one sharp (F#), and a 3/4 time signature. The melody is written in a single line. The second staff begins with a repeat sign and a measure rest, followed by the continuation of the melody. The third staff also begins with a repeat sign and a measure rest. The fourth staff continues the melody. The piece concludes with a double bar line and repeat dots.

19. Polska

Musical score for '19. Polska' in G major, 3/4 time. The score consists of four staves of music. The first staff starts with a treble clef, a key signature of one sharp (F#), and a 3/4 time signature. The melody is written in a single line. The second staff begins with a repeat sign and a measure rest, followed by the continuation of the melody. The third staff also begins with a repeat sign and a measure rest. The fourth staff continues the melody. The piece concludes with a double bar line and repeat dots.

Nämät 18 ja 19 ovat yksi nuotti, mutta eri tavalla. Se edellinen on vähän vanhempi.

20. Polska

The musical score for '20. Polska' is written in 3/4 time and consists of six staves of music. The key signature has one flat (B-flat). The first staff begins with a treble clef and a 3/4 time signature. The music features a mix of eighth and sixteenth notes, often beamed together. The second staff starts with a measure rest labeled '4'. The third staff starts with a measure rest labeled '7'. The fourth staff starts with a measure rest labeled '10'. The fifth staff starts with a measure rest labeled '14'. The sixth staff starts with a measure rest labeled '17'. The piece concludes with a double bar line and repeat dots.

Se 22 on wäähän tähän lainhin.

21. Polska

Närböläisten braa speli

22. Polska

Se 20es wäähän sopij tähän.

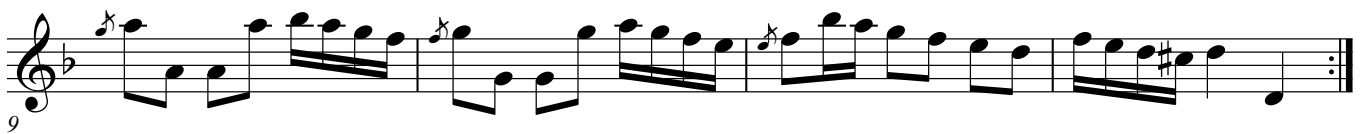
23. Polska

Eliaxen speli

Katco 31 se on liki samoin.

24. Polska

25. Polska

26. Polska

Kamari Maija

27. Polska

Yxi kaunis papillinen Polska

Trijo.

Kaikki loppu.

28. Polska

Musical score for 28. Polska, composed by Samuel Rinda Nickolalda. The score is written in treble clef, key of D major (one sharp), and 3/4 time. It consists of four staves of music. The first staff starts with a treble clef, a key signature of one sharp, and a 3/4 time signature. The second staff begins with a measure rest labeled '5'. The third staff begins with a measure rest labeled '9'. The fourth staff begins with a measure rest labeled '12'. The piece concludes with a double bar line and repeat dots.

Tämä wjmmainen Rebrisi 28 Polskasa on ylös pandu Samuel Rinda Nickolalda.

29. Polska

Matts Näsi

Musical score for 29. Polska, composed by Matts Näsi. The score is written in treble clef, key of D major (one sharp), and 3/4 time. It consists of five staves of music. The first staff starts with a treble clef, a key signature of one sharp, and a 3/4 time signature. The second staff begins with a measure rest labeled '5'. The third staff begins with a measure rest labeled '8'. The fourth staff begins with a measure rest labeled '11' and includes the instruction 'Trijo.' above the staff. The fifth staff begins with a measure rest labeled '14'. The piece concludes with a double bar line and repeat dots.

30. Polska

Nuoren waimon speli

1. osa

Trijo. 3. osa

4. osa

31. Polska

Elia

N:o 23 on liki samoin.

32. Polska

Elia

33. Polska

Musical score for '33. Polska' in G major (one sharp) and 3/4 time. The score consists of four staves of music. The first staff begins with a treble clef, a key signature of one sharp (F#), and a 3/4 time signature. The melody is characterized by eighth-note patterns and slurs. The second staff starts with a measure rest labeled '5'. The third staff starts with a measure rest labeled '9'. The fourth staff starts with a measure rest labeled '13'. The piece concludes with a double bar line and repeat dots.

34. Polska

...lan Liisan bolsk

Musical score for '34. Polska' in G major (one sharp) and 3/4 time. The score consists of three staves of music. The first staff begins with a treble clef, a key signature of one sharp (F#), and a 3/4 time signature. The melody is characterized by eighth-note patterns and slurs. The second staff starts with a measure rest labeled '5'. The third staff starts with a measure rest labeled '8'. The piece concludes with a double bar line and repeat dots.

35. Polska

Kahman Anti

36. Polska

37. Polska

Musical score for 37. Polska, written in treble clef, key of D major (one sharp), and 3/4 time. The score consists of four staves of music. The first staff begins with a treble clef, a key signature of one sharp (F#), and a 3/4 time signature. The melody starts with a quarter note G4, followed by quarter notes A4, B4, and C5. The second staff begins with a measure rest, then a quarter note D5, followed by eighth notes E5, F#5, G5, and A5. The third staff begins with a measure rest, then a quarter note B5, followed by eighth notes C6, D6, E6, and F#6. The fourth staff begins with a measure rest, then a quarter note G6, followed by eighth notes A6, B6, and C7. The piece concludes with a double bar line and repeat dots.

38. Polska

Musical score for 38. Polska, written in treble clef, key of D major (one sharp), and 3/4 time. The score consists of five staves of music. The first staff begins with a treble clef, a key signature of one sharp (F#), and a 3/4 time signature. The melody starts with a quarter note G4, followed by quarter notes A4, B4, and C5. The second staff begins with a measure rest, then a quarter note D5, followed by eighth notes E5, F#5, G5, and A5. The third staff begins with a measure rest, then a quarter note B5, followed by eighth notes C6, D6, E6, and F#6. The fourth staff begins with a measure rest, then a quarter note G6, followed by eighth notes A6, B6, and C7. The fifth staff begins with a measure rest, then a quarter note D7, followed by eighth notes E7, F#7, and G7. The piece concludes with a double bar line and repeat dots.

39. Polska

Pirun polska

Musical score for '39. Polska' (Pirun polska) in G major, 3/4 time. The score consists of five staves of music. The first staff begins with a treble clef, a key signature of two sharps (F# and C#), and a 3/4 time signature. The second staff starts with a measure rest and a '5' below the staff. The third staff starts with a measure rest and the word 'Trijo.' above the staff, with a '10' below. The fourth staff starts with a measure rest and a '14' below. The fifth staff starts with a measure rest and an '18' below. The music features a mix of eighth and sixteenth notes, often beamed together, with some slurs and accents.

40. Polska

Musical score for '40. Polska' in G major, 3/4 time. The score consists of three staves of music. The first staff begins with a treble clef, a key signature of two sharps (F# and C#), and a 3/4 time signature. The second staff starts with a measure rest and a '5' below the staff. The third staff starts with a measure rest and an '8' below. The music features a mix of eighth and sixteenth notes, often beamed together, with some slurs and accents.

41. Polska

Musical score for '41. Polska' in 3/4 time, key of B-flat major. The score consists of three staves. The first staff begins with a treble clef and a key signature of one flat. The second staff starts with a measure rest and a first ending bracket. The third staff starts with a measure rest and a second ending bracket. Measure numbers 5 and 8 are indicated at the beginning of the second and third staves respectively.

Nämät 40 ja 41 ovat aivan yxi Nuotti, wan eri Duunista.

42. Polska

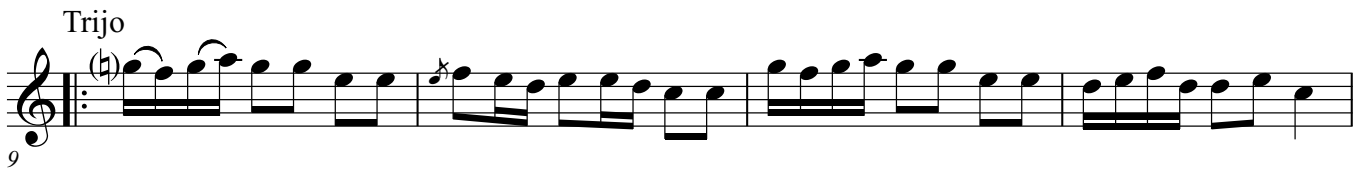
Sam. RindaNickola

Musical score for '42. Polska' in 3/4 time, key of D major. The score consists of four staves. The first staff begins with a treble clef and a key signature of two sharps. The second staff starts with a measure rest and a first ending bracket. The third staff starts with a measure rest and a second ending bracket. The fourth staff starts with a measure rest and a third ending bracket. Measure numbers 5, 9, and 13 are indicated at the beginning of the second, third, and fourth staves respectively.

43. Polska

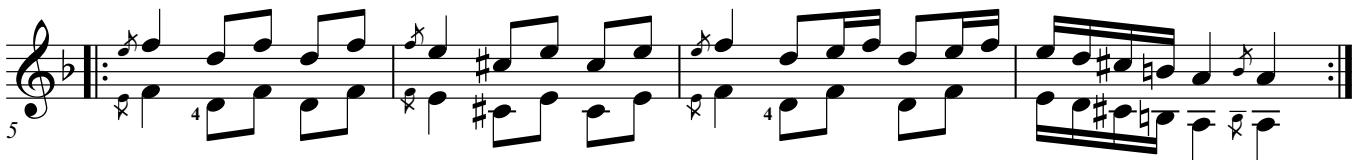
44. Polska

45. Polska

46. Polska

eli näin:

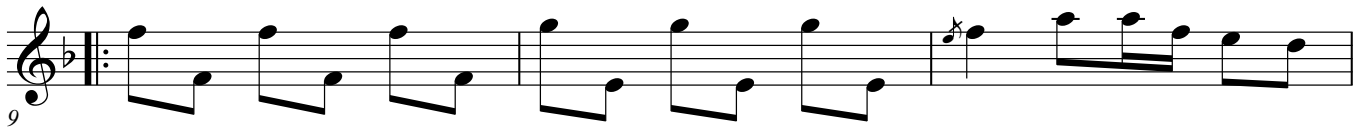
Cekunti alas ja prinieri ylös.

47. Polska

5

2. Rebrisi

9

12

Trijo

15

19

4. osa

23

27

48. Polska

Warpusen weisu

No 100 on melkein sama nuotti.

49. Polska

Wanhan harmaan kumppani

50. Polska

Musical score for '50. Polska' in G major, 3/4 time. The score consists of four staves of music. The first staff begins with a treble clef, a key signature of one sharp (F#), and a 3/4 time signature. The melody features eighth and sixteenth notes, with some notes marked with a sharp sign (#) and a flat sign (b). The second staff starts at measure 5 and ends with a double bar line and repeat dots. The third staff starts at measure 9 and ends with a double bar line and repeat dots. The fourth staff starts at measure 13 and ends with a double bar line and repeat dots. The key signature changes to two sharps (F# and C#) in the final two staves.

51. Polska

Kouon frouva

Musical score for '51. Polska Kouon frouva' in G major, 3/4 time. The score consists of four staves of music. The first staff begins with a treble clef, a key signature of one sharp (F#), and a 3/4 time signature. The melody is primarily composed of eighth and sixteenth notes. The second staff starts at measure 4 and ends with a double bar line and repeat dots. The third staff starts at measure 7 and ends with a double bar line and repeat dots. The fourth staff starts at measure 10 and ends with a double bar line and repeat dots. The key signature changes to two sharps (F# and C#) in the final two staves.

52. Polska

Musical score for '52. Polska' in G major (one sharp) and 3/4 time. The score consists of four staves of music. The first staff begins with a treble clef, a key signature of one sharp (F#), and a 3/4 time signature. The melody is written in a single line. The second staff starts at measure 5. The third staff starts at measure 8. The fourth staff starts at measure 12. The piece concludes with a double bar line and repeat dots.

53. Polska

Musical score for '53. Polska' in G major (one sharp) and 3/4 time. The score consists of three staves of music. The first staff begins with a treble clef, a key signature of one sharp (F#), and a 3/4 time signature. The melody is written in a single line. The second staff starts at measure 5 and includes a bass clef for the lower part of the music. The third staff starts at measure 9. The piece concludes with a double bar line and repeat dots.

Toinen sormi altisa pidetän oikiasa tilasans 2. Rebrisisä.

54. Polska

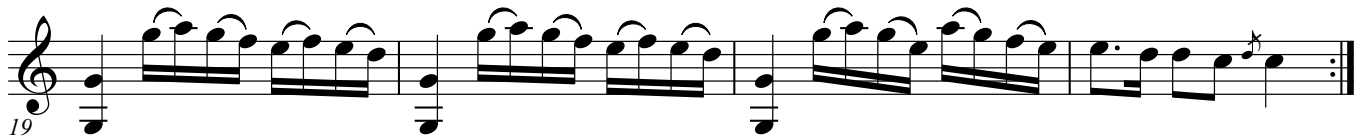
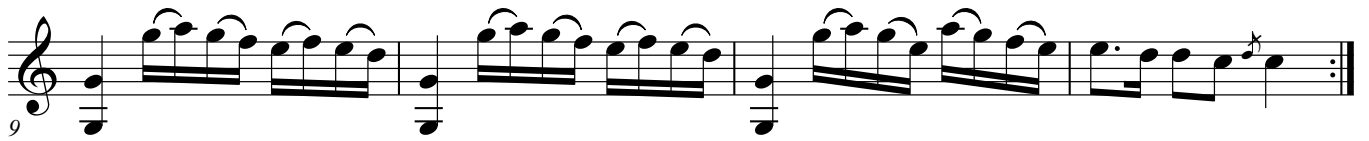
Musical score for '54. Polska' in 3/4 time. The score consists of three staves of music. The first staff begins with a treble clef and a key signature of one flat (B-flat). The second and third staves are marked with measure numbers 5 and 8 respectively. The music features a mix of eighth and sixteenth notes, with some slurs and accents.

55. Polska

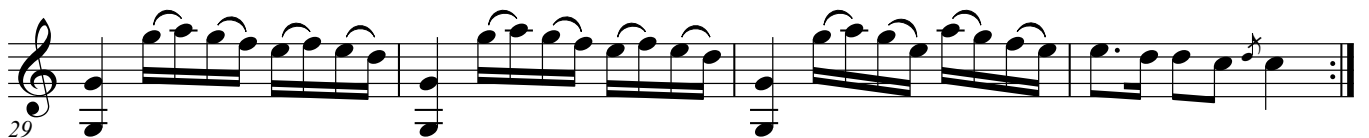
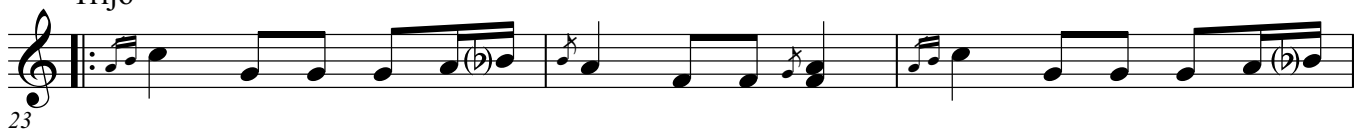
Johans Ylinickola

Musical score for '55. Polska' by Johans Ylinickola in 3/4 time. The score consists of four staves of music. The first staff begins with a treble clef and a key signature of two flats (B-flat and E-flat). The second, third, and fourth staves are marked with measure numbers 5, 9, and 13 respectively. The music features a mix of eighth and sixteenth notes, with some slurs and accents. The fourth staff includes a 2/4 time signature change.

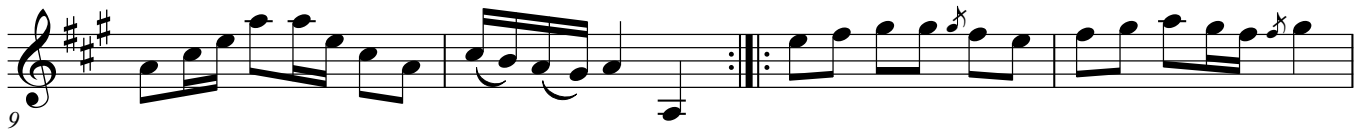
56. Polska

Trijo

57. Polska

Trijo

58. Polska

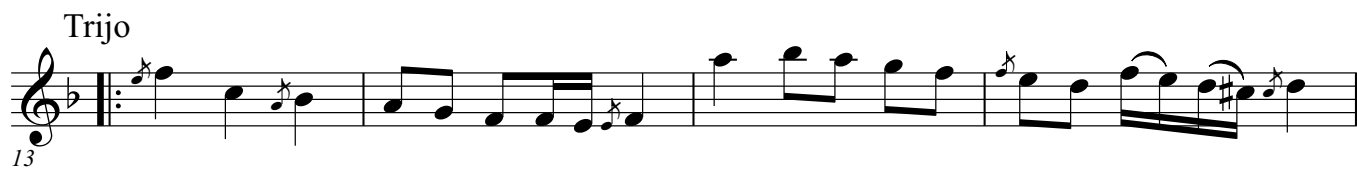
Könnin faari

Musical score for '58. Polska' in 3/4 time, key of D major. The score consists of five staves of music. The first staff begins with a treble clef, a key signature of one sharp (F#), and a 3/4 time signature. The music features a mix of eighth and sixteenth notes, often beamed together. The second staff starts with a measure rest labeled '5'. The third staff starts with a measure rest labeled '9'. The fourth staff starts with a measure rest labeled '13'. The fifth staff starts with a measure rest labeled '17'. The piece concludes with a double bar line and repeat dots.

59. Polska

Musical score for '59. Polska' in 3/4 time, key of D major. The score consists of three staves of music. The first staff begins with a treble clef, a key signature of one sharp (F#), and a 3/4 time signature. The music features a mix of eighth and sixteenth notes, often beamed together. The second staff starts with a measure rest labeled '5'. The third staff starts with a measure rest labeled '9' and includes the word 'Trijo' above the first few notes. The piece concludes with a double bar line and repeat dots.

60. Polska

Trijo

61. Polska

Musical score for '61. Polska' in 3/4 time, key of D major. The score consists of three staves. The first staff begins with a treble clef, a key signature of one sharp (F#), and a 3/4 time signature. It contains a melodic line with eighth and sixteenth notes, including some grace notes. The second staff starts with a repeat sign and contains a similar melodic line. The third staff begins with a measure rest marked '9' and contains a more complex melodic line with many sixteenth notes and some grace notes. The piece concludes with a double bar line and repeat dots.

62. Polska

Musical score for '62. Polska' in 3/4 time, key of D major. The score consists of three staves. The first staff begins with a treble clef, a key signature of one sharp (F#), and a 3/4 time signature. It contains a melodic line with eighth and sixteenth notes, including some grace notes. The second staff starts with a measure rest marked '5' and contains a melodic line with many sixteenth notes. The third staff begins with a repeat sign and a measure rest marked '8', followed by a melodic line with eighth and sixteenth notes. The piece concludes with a double bar line and repeat dots.

63. Polska

Trio.

64. Polska

Musical score for '64. Polska' in 3/4 time, key of B-flat major. The score consists of four staves of music. The first staff starts with a treble clef and a key signature of one flat. The second staff begins with a measure rest and a measure number '5'. The third staff begins with a measure rest and a measure number '9'. The fourth staff begins with a measure rest and a measure number '12'. The piece concludes with a double bar line and repeat dots.

Salam: Sarten oja, nurmoos.

65. Polska

Musical score for '65. Polska' in 3/4 time, key of D major. The score consists of four staves of music. The first staff starts with a treble clef and a key signature of two sharps. The second staff begins with a measure rest and a measure number '4'. The third staff begins with a measure rest and a measure number '7'. The fourth staff begins with a measure rest and a measure number '10'. The piece concludes with a double bar line and repeat dots.

Jälkimmäinen Rebrisi eli osa ylös otettu Samuel R. N. paremmin sopivana.

66. Polska

Jacob Könni

Musical score for 66. Polska by Jacob Könni. The score is written in treble clef, key of D major (two sharps), and 3/4 time. It consists of four staves of music. The first staff starts with a treble clef, a key signature of two sharps, and a 3/4 time signature. The second staff begins with a measure rest labeled '5'. The third staff begins with a measure rest labeled '8'. The fourth staff begins with a measure rest labeled '11'. The piece concludes with a double bar line and repeat dots.

67. Polska

Mickell Bringar

Musical score for 67. Polska by Mickell Bringar. The score is written in treble clef, key of D major (two sharps), and 3/4 time. It consists of four staves of music. The first staff starts with a treble clef, a key signature of two sharps, and a 3/4 time signature. The second staff begins with a measure rest labeled '5'. The third staff begins with a measure rest labeled '9'. The fourth staff begins with a measure rest labeled '13'. The piece concludes with a double bar line and repeat dots.

68. Polska

Kirckoherra Wegelius

5

8

69. Polska

4

7

10

13

16

70. Polska

Lampaan bolska

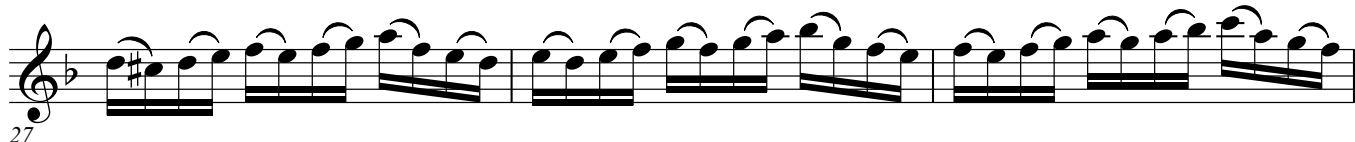
War 1.

War 2.

War 3.

Yxi kaxi kolme neljä, anna iloinen olla, koska suru tule, anna hänen mennä.
Barmat ne laulaa, neljä hijrtä hyppelle, kissi lyöpi trummun päälle, koko majlma pauhaa.

71. Polska

Musical score for 71. Polska, consisting of three staves of music in 3/4 time, key of D major. The first staff begins with a treble clef, a key signature of one sharp (F#), and a 3/4 time signature. The second staff starts with a repeat sign and a measure rest, with a '5' below the first measure. The third staff starts with a measure rest and an '8' below the first measure. The piece concludes with a double bar line and repeat dots.

72. Polska

Musical score for 72. Polska, consisting of three staves of music in 3/4 time, key of D minor. The first staff begins with a treble clef, a key signature of two flats (Bb, Eb), and a 3/4 time signature. The second staff starts with a repeat sign and a measure rest, with a '5' below the first measure. The third staff starts with a measure rest and a '9' below the first measure. The piece concludes with a double bar line and repeat dots.

73. Polska

Musical score for 73. Polska, consisting of two staves of music in 3/4 time, key of D minor. The first staff begins with a treble clef, a key signature of two flats (Bb, Eb), and a 3/4 time signature. The second staff starts with a repeat sign and a measure rest, with a '5' below the first measure. The piece concludes with a double bar line and repeat dots.

74. Polska

Musical score for '74. Polska' in G major and 3/4 time. The score consists of three staves. The first staff contains the first six measures of the melody. The second staff begins at measure 5 and contains measures 7-9, featuring three triplet markings. The third staff begins at measure 8 and contains measures 10-12, also featuring three triplet markings. The piece concludes with a double bar line and repeat dots.

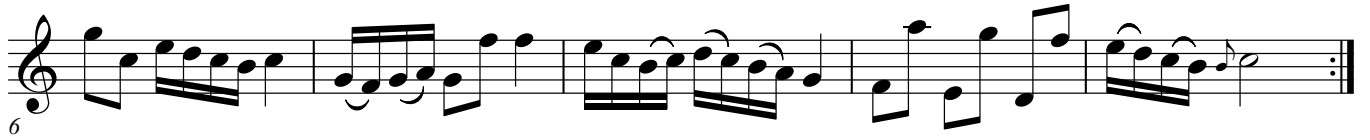
75. Polska

Pulkilan plotim polska

Musical score for '75. Polska' in G major and 3/4 time. The score consists of three staves. The first staff contains measures 1-4. The second staff begins at measure 5 and contains measures 5-8. The third staff begins at measure 9 and contains measures 9-12. The piece concludes with a double bar line and repeat dots.

Bulckilan plotin bolska.

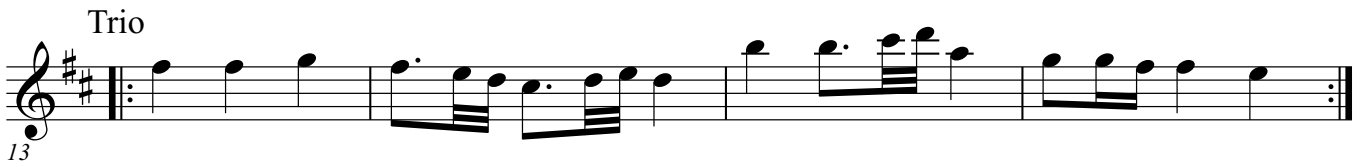
76. Polska

Trio

77. Polska

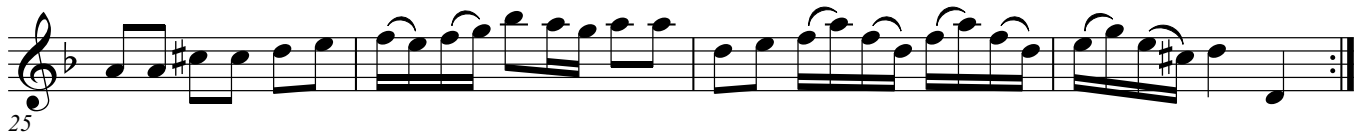
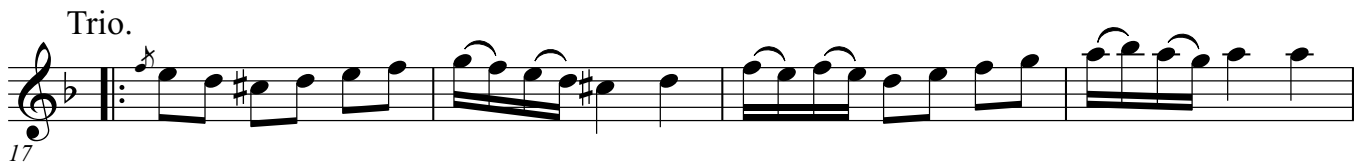
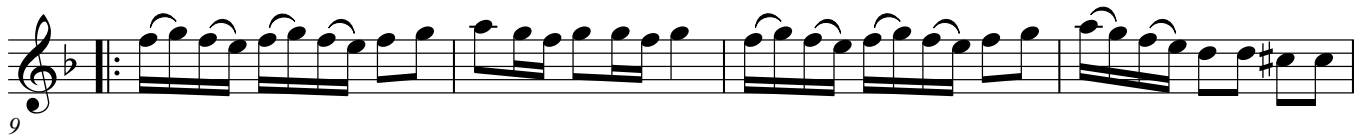
78. Polska

Musical score for '78. Polska' in G major (one sharp) and 3/4 time. The score consists of four staves of music. The first staff begins with a treble clef, a key signature of one sharp (F#), and a 3/4 time signature. The melody is written in a single line. The second staff starts with a measure rest labeled '4'. The third staff starts with a measure rest labeled '7'. The fourth staff starts with a measure rest labeled '10'. The piece concludes with a double bar line and repeat dots.

79. Polska

Musical score for '79. Polska' in B minor (two flats) and 3/4 time. The score consists of four staves of music. The first staff begins with a treble clef, a key signature of two flats (Bb, Eb), and a 3/4 time signature. The melody is written in a single line. The second staff starts with a measure rest labeled '5'. The third staff starts with a measure rest labeled '9'. The fourth staff starts with a measure rest labeled '13'. The piece concludes with a double bar line and repeat dots.

80. Polska

81. Polska

Musical score for '81. Polska' in 3/4 time, key of B-flat major. The score consists of four staves of music. The first staff begins with a treble clef, a key signature of one flat (B-flat), and a 3/4 time signature. The melody features eighth and sixteenth notes with various ornaments and slurs. The second staff starts at measure 5, the third at measure 9, and the fourth at measure 12. The piece concludes with a double bar line and repeat dots.

82. Polska

Musical score for '82. Polska' in 3/4 time, key of D major. The score consists of two staves of music. The first staff begins with a treble clef, a key signature of two sharps (D major), and a 3/4 time signature. The melody features eighth and sixteenth notes with various ornaments and slurs. The second staff starts at measure 4. The piece concludes with a double bar line and repeat dots.

83. Polska

Kopsin Jonas

Trio

84. Polska

Klockar Samuel Dikström

86. Polska

Musical score for piece 86, titled "Polska". The score is written in 3/4 time and features a key signature of one flat (B-flat). It consists of three staves of music. The first staff begins with a treble clef and a 3/4 time signature. The second staff starts with a repeat sign and a measure rest, with the number "5" written below it. The third staff also starts with a measure rest, with the number "9" written below it. The piece concludes with a double bar line and repeat dots.

87. Polska

Musical score for piece 87, titled "Polska". The score is written in 3/4 time and features a key signature of two sharps (F# and C#). It consists of six staves of music. The first staff begins with a treble clef and a 3/4 time signature. The second staff starts with a measure rest, with the number "4" written below it. The third staff starts with a repeat sign and a measure rest, with the number "7" written below it. The fourth staff starts with a measure rest, with the number "10" written below it. The fifth staff starts with a measure rest, with the number "13" written below it. The sixth staff starts with a measure rest, with the number "16" written below it. The piece concludes with a double bar line and repeat dots.

88. Polska

Samuell I.S.

The musical score is written in treble clef with a key signature of one flat (Bb) and a 3/4 time signature. It consists of four staves of music. The first staff begins with a treble clef, a key signature of one flat, and a 3/4 time signature. The second staff starts with a measure rest labeled '4'. The third staff starts with a measure rest labeled '7'. The fourth staff starts with a measure rest labeled '9'. The music features a mix of eighth and sixteenth notes, often beamed together, with various rests and accidentals (sharps and naturals) throughout. The piece concludes with a double bar line and repeat dots.

Samuel R: N:

89. Polska

Two staves of musical notation for piece 89, 'Polska', in 3/4 time. The first staff begins with a treble clef and a key signature of one sharp (F#). The second staff begins with a treble clef and a key signature of one sharp (F#). The piece concludes with a double bar line and repeat dots.

90. Polska

Three staves of musical notation for piece 90, 'Polska', in 3/4 time. The first staff begins with a treble clef and a key signature of two sharps (F# and C#). The second and third staves begin with a treble clef and a key signature of two sharps (F# and C#). The piece concludes with a double bar line and repeat dots.

92. Polska

Musical score for '92. Polska' in G major, 3/4 time. The score consists of four staves of music. The first staff begins with a treble clef, a key signature of one sharp (F#), and a 3/4 time signature. The melody is written in a single line. The second staff starts with a measure number '5' below the staff. The third staff starts with a measure number '9' below the staff. The fourth staff starts with a measure number '12' below the staff. The piece concludes with a double bar line and repeat dots.

93. Polska

Musical score for '93. Polska' in G major, 3/4 time. The score consists of four staves of music. The first staff begins with a treble clef, a key signature of one sharp (F#), and a 3/4 time signature. The melody is written in a single line. The second staff starts with a measure number '5' below the staff. The third staff starts with a measure number '9' below the staff. The fourth staff starts with a measure number '12' below the staff. The piece concludes with a double bar line and repeat dots.

94. Polska

Sävelmäkohtaiset kommentit

1. Polska Nuorten miesten speli. Tästä sävelmästä on tallennettu useita muita toisintoja mm. nimillä *Koko maailman polska* ja *Pirun polska*. Kattava vertailu näistä löytyy Erkki Ala-Könnin kirjasta *Suomalainen polska*²⁶. Tuon vertailun kaikki toisinnot on merkitty D-duuriin. Rinta-Nikkolan kirjaama etumerkintä korottaa satunnaisesti asteikon neljännen sävelen johtosäveleksi sävellajin viidennelle asteelle (G -> G#). Tämä tapahtuu oletettavasti vain kyseisessä oktaavialassa ja mahdollisesti vain tahdeissa 2 ja 4. Toki sävelkorkeus on voinut olla myös jotain G:n ja G#:n väliltä. Tilapäinen alennusmerkki tahdissa 8 herättää kysymyksen, miksi muita saman oktaavialan G-säveliä ei ole alennettu. Kiinnostavia ovat myös erilaiset jousituskaaret, joita on vain tahdeissa 6 ja 8. Tahdissa 6 olevaa neljän sävelen kaarta ei kokoelmassa sellaisenaan muualla esiinny, paitsi vaihtoehtona polskan nro 15 alussa. Nuorten miesten spelin rakenne on trio-osan myötä tulkinanvarainen. Oletettavasti trion jälkeen olisi tarkoitus vielä soittaa A- ja B-osat.

2. Polska. Alkuperäisnuotissa ei ole etumerkintöjä, mutta oletettavasti sävelmä on soitettu D-duurissa.

3. Polska. Sävelmä on oletettavasti soitettu D-duurissa. Tahdissa 12 on mahdollisesti johtosävel dominantille (G -> G#). Kyseinen sävel esiintyy vain kerran koko polskassa. Johtosävel olisi luonteva vaihtoehto sekä melodiakulun että 3. sormen aseman kannalta. Samassa tahdissa on myös C#-sävel, joka soitetaan G-kieleltä korkealla 3. sormella.

4. Polska Morsian speli pijkains kansa. Alkuperäisnuotissa ei ole etumerkintöjä, mutta oletettavasti sävelmä on soitettu D-duurissa. Tästä on muitakin toisintoja, mm. Valter Enlundin soittama *Kärringpolskan*²⁷. Toinen versio, jossa osat ovat päinvastoin, on Otto Lillhannuksen soittama *Käringarnas brölloppolska*²⁸.

5. Polska. Alkuperäisnuotissa on etumerkintänä alennusmerkit sävelille H ja F. Tämä tarkoittanee, että 1. sormi soitetaan matalana viulun E- ja A-kielillä, jolloin soivat sävelet ovat Bb ja F. E-säveltä ei todennäköisesti ole tarkoitettu alennettavaksi, kuten Krohn ja Ala-Könni ovat tulkinneet²⁹. He ovat kenties ajatelleet Rinta-Nikkolan merkinneen ylemmän alennusmerkin vahingossa väärään kohtaan ja ovat korjanneet sen yleisen merkintätavan mukaiseksi. Uskon kuitenkin, että viivaston ylin väli on tarkoittanut Rinta-Nikkolalle vapaata E-kieltä, ja hänen käyttämänsä etumerkintä on aivan tietoinen valinta kuvaamaan, mitkä sormet soitetaan matalina (alennettuina) sävelinä (ks. s. 11, Nuottikuvan tulkinta). A-osan tonaliteetti liikkuu Bb/Gm- ja F/Dm-maailmoissa, kun taas B-osan tonaliteetti viittaa vahvasti G-molliin. Tulkinanvaraiseksi jää, onko viimeisen tahdin F-sävelen tarkoitus olla matala vai tulisiko se soittaa korkeana johtosävelenä (F#).

6. Polska. Alkuperäisnuotissa ei ole etumerkintöjä. Oletettavasti A-osa on F-duurissa ja B-osa C-duurissa.

7. Polska *Hullu Sakari*. Tämän polskan pariääniä on aiemmissa julkaisuissa tulkittu monella tavalla. Alkuperäisnuottiin on tahdeissa 1, 5 ja 13 merkitty alhaalla vapaa G-kieli. Kyseinen G-sävel sopii lievästä dissonanssista huolimatta sävelmän tunnelmaan. Mutta lienee silti todennäköisempää, että tässä kappaleessa Rinta-Nikkola on käyttänyt scordaturaa. Siinä G-kieli olisi mahdollisesti viritetty sävelaskelta korkeammalle A:han. Tällöin toisen ala-apuviivan alla oleva nuotti soitetaan yhä vapaalta G-kieleltä, mutta soiva sävelkorkeus on A. Samaan sävelkorkeuteen päätyivät myös Krohn ja Ala-Könni³⁰. Alkuperäisnuotissa on tahdeissa 4 ja 12 pariäänänen alempi sävel G#, joka luultavasti tarkoittaa 4. sormella D-kieleltä soitettua (kaksoiskorotettua) soivaa A-säveltä. Tällöin syntyvä terssi-intervalli sopii mainiosti sävelmän tonaliteettiin. Sävellaji on oletettavasti D-molli, koska Rinta-Nikkolan etumerkinnässä sävel F on alennettu. Myös muissa toisinoissa sävellajina on usein D-molli, esim. *Sparven lilla*³¹ sekä VPS-kokoelman sävelmät nro 100 ja nro 142³².

8. Polska *Hullu Sakari*. Sävelmä soi C-mollista. Tällä kertaa etumerkintänä on vain Eb. Selitys ”irrationaalinen veto windildä otetan aldilda muolla paitsi ”No 2” tykönä” tarkoittanee: irrationaalinen veto E-kieleltä otetaan A-kieleltä, paitsi No 2 kohdalla (kvint, vind, vintti = E-kieli / alt, altti = A-kieli). Toisin sanoen B-osan alku (tahdit 9 ja 10) soitetaan hetkellisesti C-duurissa käyttäen vapaata E-kieltä, vaikka muuten kyseinen sävel on alennettu Eb:ksi. Muut toisinnot sävelmästä ovat samat kuin edellisellä polskalla nro 7.

9. Polska *Pringar*. Alkuperäisnuotissa on etumerkinä alennettu F, ja tilapäiset korotetut G#-sävelet tahdeissa 2 ja 6. Kuitenkin tuntuu loogiselta pysyä koko ajan C-duurin sävelissä. Mahtaisiko Pringar tarkoittaa polskassa nro 67 mainittua Mickell Bringaria³³? Sävelmän muita toisintoja ovat mm. seuraava polska nro 10 ja *Polska efter Johan Erik Åbb*³⁴.

10. Polska. Sama sävelmä kuin polska nro 9, mutta G-duurissa. Alkuperäisnuotissa ei ole etumerkintää. Muita toisintoja ovat mm. *Polska efter Johan Petter Ragvals*³⁵ sekä Petter Dufvasin nuottikirjan *Polska ur Petter Dufvas*³⁶ ja Anders Larssonin nuottikirjan *Polonesse 1 efter Anders Larsson*³⁷.

11. Polska. Alkuperäisnuotissa ei ole etumerkintöjä, joten sävellaji on todennäköisesti D-duuri. B-osan alku (4 tahtia) on oletettavasti soitettu A-duurissa, koska Rinta-Nikkola on merkinnyt tilapäisen korotuksen G#-sävelelle. Tahdeissa 9, 11, 13, 21 ja 23 (alkuperäisnuotissa 4, 6, 8, 16 ja 18) puolinuotteina merkityt nuotit tarkoittavat todennäköisesti pisteellisiä aika-arvoja. Yksittäiset 16-osanuotit ovat Krohn ja Ala-Könni³⁸ tulkinneet koruiksi, mutta Rinta-Nikkolan korumerkkien aika-arvot ovat aina 8-osanuotteja, ja niissä on varret aina ylöspäin. Eero Nallinmaa on ”korjannut” näitä pisteellisten aika-arvojen tulkintoja artikkelissaan *Rinta-Nikkolan nuottikirjan tarkennuksia*³⁹. Sävelmä tuntuu olevan sukua seuraavalle polskalle nro 12 ja polskalle nro 56.

12. Polska. Sävellaji on oletettavasti D-duuri. Alkuperäisnuotissa on harvinainen sävelkorkeuden korjausmerkintä kolmannessa tahdissa. Huomioitavaa on myös tilaa säästävä merkintätapa fraaseja kerratessa. B-osan kolmannessa tahdissa on pariääni, joka alkuperäisnuotissa on kvartti-intervalli C#–F#, mutta oletettavasti se tarkoittaa duuriterssiä D–F#, jolloin D-sävel soitetaan G-kieleltä (ks. s. 12–13, Pariäänät). Sävelmä tuntuu olevan sukua edelliselle polskalle nro 11 ja polskalle nro 56.

13. Polska *Hendrikin polska*. N:B:. Alkuperäisnuotissa ei ole etumerkintää, jolloin sävellajin voisi ajatella olevan D-duuri. Kuitenkin B-osan melodian fraasit ja lopetussävel viittaavat F-duuriin. Niinpä A-osan voisi tulkita D-molliksi, vaikka johtosävelen mahdollista korottamista ei ole merkitty. Krohn ja Ala-Könni⁴⁰ tulkitsivat sävelmän D-Duuriin, mutta tässä julkaisussa päädyin kirjoittamaan sen D-mollina. Mollitulkinnan kannalla on myös Nallinmaa artikkelissaan *Rinta-Nikkolan nuottikirjan tarkennuksia*⁴¹.

14. Polska *Wanha harmaa*. Alkuperäisnuotissa ei ole etumerkkejä, mutta oletettavasti polska on soitettu G-duurissa. A-osan jälkimmäinen puolisko kuitenkin vaikuttaa D-duurilta, vaikka alkuperäisnuotissa ei ole tilapäisiä C#-merkkejä. Alkuperäisnuotissa sävelmä on yhdistetty sävelmään nro 49 *Wanhan harmaan kumppani*.

15. Polska. Alkuperäisnuotissa on sävellajimerkintänä yksi alennusmerkki F-sävelelle. Oletettavasti kyseessä on siis D-molli. B-osassa johtosävelen korotusta ei ole merkitty alkuperäisnuottiin, mutta korotettuna se tuntuu melodisesti luontevalta. Ensimmäisen iskun kaarimerkinnot saattavat olla kaksi vaihtoehtoista jousitustapaa. Ero Nallinmaa mainitsee artikkelissaan *Rinta-Nikkolan nuottikirjan tarkennuksia* sävelmän muiden tuntemiensa toisintojen olevan duurissa⁴². Nallinmaan mukaan tämän polskan fraasit löytyvät duurina mm. Spoofin nuottikirjan *Pollones n:o 1* B-osasta⁴³.

16. Polska *Alegsanteri Könni*. Alkuperäisnuotissa ei ole etumerkkejä. Oletettavasti sävellaji on D-duuri. Kolmannen tahdin alussa olevan pariäänänen aika-arvo on arvoitus. Rinta-Nikkolan merkityksensä se ei näytä korunuotilta, vaan yksittäiseltä 16-osanuotilta. Kenties se olisi tarkoitettu enemmän edellisen tahdin puolelle. Tässä julkaisussa olen kuitenkin selkeyden vuoksi puhtaaksikirjoittanut sen etuheleenä.

17. Polska *Pakana Juha*. Alkuperäisnuotissa on sävellajin etumerkintänä yksi alennusmerkki F-sävelelle. Oletettavasti kyseessä on siis D-molli. Johtosävelen korotusta (C#) ei ole merkitty alkuperäisnuottiin. B-osan toisen tahdin pariäänänimerkintä (alkuperäisnuotissa G#-C#) on oletettavasti terssi-intervalli A-C#, jolloin A-sävel soitetaan D-kieleltä 4. sormella.

18. Polska. Alkuperäisnuotissa ei ole etumerkkejä. Oletettavasti sävelmä on soitettu D-duurissa. Tahdissa 13 on alkuperäisnuotissa G-sävel korjattu F-säveleksi, mutta tämä luultavasti tarkoittaa F#-sävelkorkeutta. Tahtien 1 ja 9 ensimmäisellä iskulla on pisteellinen 8-osanuotti ja 16-osanuotti, joiden merkinnät olen korjannut tähän julkaisuun.

19. Polska. Alkuperäisnuotissa on sävellajin etumerkintänä alennettu F ja korotettu C. Oletettavasti tämä tarkoittaa D-mollia. Kolmannessa osassa (alkuperäisnuotin toinen rivi) etumerkinnästä puuttuu C#, ja ainakin osan alkutahdit viittaavatkin luontevammin F-duuriin. Ensimmäisessä tahdissa on pisteellinen 8-osanuotti, jonka merkinnän olen tähän nuottikirjaan korjannut. Sävelmässä on paljon samaa kuin polskassa nro 60: B-osan loppu, C-osan alku ja C-osan loppu.

20. Polska. Etumerkinnästä ei käy varmuudella ilmi, onko C-sävelet korotettu, mutta D-mollissa polska todennäköisesti liikkuu. Sävelmän jälkimmäisessä osassa alkuperäisnuotin kertausmerkintä tahtien 14 ja 15 välillä mietityttää. Melodisen luontevuuden nimissä jätin omasta tulkinnastani kyseisen kertausmerkin pois.

21. Polska *Närböläisten braa speli*. Alkuperäisnuotissa ei ole etumerkkejä, joten sävellaji on mahdollisesti D-duuri. Ilmari Krohn siirsi polskan C-duuriin. Muissa tallennetuissa toisinoissa, kuten Fredrik Wilhelm Bergin Otto Anderssonille soittamassa polskassa⁴⁴ ja Jaakko Rautasen polskassa nro 6⁴⁵, esiintyy enemmän D-molliversiota. Mahdollisesti siis Rinta-Nikkolan version voisi tulkita molliksi. Tässä nuottikirjassa olen kuitenkin päätenyt D-duuriversioon, koska alkuperäisnuotissa viereisten D-mollisävelmien etumerkinnässä on selvästi alennusmerkki viivaston ylimmällä viivalla, mutta tämän sävelmän kohdalla sitä ei ole. Alkuperäisnuotissa on B-osan puolivälissä mielenkiintoinen alennusmerkki G-sävelelle. Kenties se on vain muis-tutukseksi, ettei soittaja lähde viemään sävelmää A-duurin suuntaan korkealla G#-sävelellä. A-osan keskellä olevat kertausmerkit ovat todennäköisesti vain ilmentämässä samankaltaisen fraasin alkua.

22. Polska. Alkuperäisnuotissa on alennettu F, joten sävellaji on todennäköisesti D-molli. Lopukkeiden pariääni lienee suuri terssi A–C#, jolloin alempi sävel soitetaan D-kieleltä oletettavasti 4. sormella. Alkuperäisnuotissa kyseinen sävel on merkitty ylennysmerkillä G#-säveleksi, ja tällä tarkoitetaan luultavasti kuitenkin kaksoiskorotettua enharmonista A-säveltä. Viimeisen tahdin korusävel on poikkeuksellisesti samalla korkeudella kuin edeltävä ja seuraava sävel. Onkohan kyse kirjoitusvirheestä tai jousella tehtävästä korusta? Sävelmän B-osan viimeinen tahti on erityinen, koska polska tuntuu loppuvan dominanttiteholle. Lisähuomiona vielä, että A-osan viimeinen tahti esiintyy samanlaisena polskissa nro 24 ja nro 25. Polskan nro 25 A-osa on muutenkin hieman kuin duuriversio tämän sävelmän A-osasta.

23. Polska *Eliaxen speli*. Alkuperäisnuotin etumerkintänä on H alennettu Bb:ksi. Oletettavasti polskan sävellaji on G-molli. B-osan toisen tahdin pisteellisen 8-osanuotin merkinnän olen korjannut tähän julkaisuun.

24. Polska. Alkuperäisnuotin melodia viittaa D-molliin, vaikka sävellajimerkinnän ylennys- ja alennusmerkit (Fb, D#, C#) on aseteltu erikoisesti. Sävelmän ylimmän sävelen (H tai Bb) korkeutta voi vain arvailla, mutta tässä tulkinnassa olen valinnut sävelen Bb. Kahdeksannen tahdin pariäänän korjasin alkuperäisnuotin kvartista (G#–C#) terssiksi (A–C#).

25. Polska. Alkuperäisnuotissa ei ole etumerkkejä, joten oletettavasti sävellaji on D-duuri. Ensimmäisen tahdin toinen korunuotti E-sävelellä on yllättävä, kenties kirjoitusvirhe tai vain jousella tehtävä koru. Kolmannen tahdin pariäänän korjasin alkuperäisnuotin kvartista (G#–C#) terssiksi (A–C#). Kolmen tahdin mittainen A-osa vaikuttaa duuriversiolta polskan nro 22 A-osasta.

26. Polska *Kamari Maija*. Alkuperäisnuotissa ei ole etumerkkejä, joten oletettavasti sävellaji on D-duuri.

27. Polska *Yxi kaunis papillinen polska*. Alkuperäisnuotissa ei ole etumerkkejä, mutta melodia viittaa vahvasti F-duuriin. B-osa tosin tuntuu olevan C-duurissa, jolloin Bb olisi luontevaa palauttaa H-säveleksi. Sävelmän lopukkeet poikkeavat hieman kokoelman yleisimmistä lopukkeista. Polskasävelmien lopukefraasit päättyvät toonikalle usein jo viimeisen tahdin toisella iskulla. Tämän sävelmän jokaisen osan lopukkeet päättyvät toonikalle vasta kolmannella iskulla. Lisäksi merkille pantavaa on sävelmän rakenne, jossa on kolme 10 tahdin mittaista repriisiä.

28. Polska. Alkuperäisnuotissa ei ole etumerkkejä. Melodia viittaa lopukkeissa C-duuriin, mutta alussa on vahva G-duuritunnelma, joten tonaliteetti on hieman tulkinnanvarainen. Myös kertausmerkit A-osan puolivälissä herättävät hämmennystä. Toisessa ja kuudennessa tahdissa olen tähän julkaisuun korjannut alkuperäisnuotin pisteellisten aika-arvojen merkinnät. Huomionarvoista on myös lopputahtien G–C kvartti-intervalli ja kokoelman enemmistöstä poikkeava samaa pariääntä toistava rytmikka. Tosin seuraavan polskan nro 29 lopukkeet ovat rytmisesti samankaltaisia.

29. Polska *Matts Näsi*. Alkuperäisnuotissa ei ole etumerkkejä, mutta melodia viittaa vahvasti G-duuriin. C-osan ensimmäisen tahdin lopussa (tahti 11) oleva A-sävel saattaa olla aiemmissa julkaisuissa tulkintavirhe, koska alkuperäisnuotissa toinen ala-apuviiva näyttää ikään kuin pois-pyyhityltä. Kaksi tahtia myöhemmin olevan samanlaisen fraasin H-sävel tuntuu muutenkin luontevammalta ja fraasin identtinen toisto loogisemmalta. Niinpä korjasin A-sävelen tilalle H-sävelen.

30. Polska *Nuoren waimon speli*. Alkuperäisnuotissa ei ole etumerkkejä, mutta melodia viittaa vahvasti G-duuriin. Olen lisännyt tilapäisiä ylennysmerkkejä 2. ja 4. osaan. Viimeisessä osassa alkuperäisnuotissa on myös tulkinnanvarainen kertausmerkki neljän tahdin jälkeen, mutta auki-kirjoitettuna se tuntuu luontevalta. Neljän osan mittainen rakenne on tämän kokoelman polskissa

huomionarvoinen. Vain viisi sävelmää, nrot 30, 47, 70, 76 ja 85, sisältävät neljännen osan. Sävelmän kahdesta ensimmäisestä osasta löytyy toisinto myös Staren nuottikirjasta⁴⁶.

31. Polska *Elia*. Alkuperäisnuotin etumerkintänä on yksi alennusmerkki keskimmaisella viivalla, joka alentaa H-sävelen Bb:ksi. Melodia viittaa G-molliin. Ensimmäisen tahdin pisteellisten aika-arvojen merkinnät olen korjannut tähän julkaisuun. Myös tahdin 8 pariäänit korjasin kvartista (C#–F tai C#–F#) terssiksi (D–F#). Polskassa nro 23 on paljon samaa, kuten alkuperäisnuotisakin on mainittu.

32. Polska *Elia*. Alkuperäisnuotissa ei ole etumerkkejä, joten oletettavasti sävellaji on D-duuri. Viittaisiko Elia kyseistä polskaa soittaneen pelimannin nimeen?

33. Polska. Alkuperäisnuotissa ei ole etumerkkejä, joten oletettavasti sävellaji on D-duuri. Tahdeissa 2 ja 6 on erikoiselta kuulostava intervallihyppy C#–F#. Vaikka A-F# olisi luontevampi vaihtoehto, merkintä vaikuttaa kuitenkin tarkoitukselliselta, koska tahti esiintyy kolmesti samanlaisena.

34. Polska. Alkuperäisnuotissa ei ole etumerkkejä, joten oletettavasti sävellaji on D-duuri. Kolmannen tahdin alusta olen korjannut pisteellisen 8-osanuotin merkinnän. Sävelmän viimeinen tahti jää dominanttiteholle, jolloin sävel G voisi olla myös ylennetty (G#) johtosäveleksi A:lle. Tällöin B-osan loppu johtaisi luontevasti takaisin A-osan D-duurisävellajiin. Eero Nallinmaa esittää artikkelissaan *Rinta-Nikkolan nuottikirjan tarkennuksia*⁴⁷ sävelmään vaihtoehtoisen lopetuksen, jossa viimeinen fraasi olisi kvarttia ylempää. Tätä hän perustelee muilla toisinoilla ja mahdollisella transponointivirheellä. Mielestäni Nallinmaan hypoteesi ei ole ihan vakuuttava, enkä itse usko Rinta-Nikkolan kirjoittaneen viimeistä fraasia vahingossa väärin.

35. Polska *Kahman Anti*. Alkuperäisnuotissa ei ole etumerkkejä, joten sävellaji viittaa D-duuriin. Tosin A-osan tilapäiset korotusmerkit C#-sävelle eivät noudata alkuperäisnuotin aiempaa logiikkaa. Muihin toisintoihin vertaamalla tuntuu D-duuri kuitenkin todennäköisemmältä vaihtoehdolta.

36. Polska. Alkuperäisnuotissa ei ole etumerkkejä, mutta tonaliteetti on mielenkiintoinen. A-osan melodia viittaa C-duuriin. B-osassa on tilapäisin etumerkein alennettu Eb-sävel (6. ja 8. tahti). Mahdollisesti alennusmerkki ei ehkä kuitenkaan vaikuta alemmassa oktaavialassa, jolloin duuri ja molli vaihtelisivat. Tähän tulkintaan olen itse päätenyt.

37. Polska. Alkuperäisnuotissa on hieman harhaanjohtavasti etumerkintänä C# ja F#. Kuitenkin melodia viittaa enimmäkseen G-duuriin. Alkuperäisnuotin A-osan kertausmerkki on kokoelman muihin kertausmerkkeihin nähden poikkeava; kiemura on ikään kuin keskeneräinen. Kenties koko kertausmerkki on tarpeeton. Sävelmän A-osa muistuttaa Johan Erik Taklaxilta tallennettua A-duuripolskaa⁴⁸.

38. Polska. Alkuperäisnuotissa on sävellajin etumerkintänä F#-sävel, ja melodia viittaa muutenkin melko yksiselitteisesti G-duuriin.

39. Polska *Pirun polska*. Tässä tapauksessa sävellaji ja (tonaliteetin) sävelkorkeudet jäävät valittavasti arvailun varaan. Alkuperäisnuotissa etumerkintänä A- ja B-osissa on G# ja C# viivaston ala- ja yläpuolella. C-osassa (trio) ei ole etumerkkejä. Aiemmissä julkaisuissa sävelmä on tulkittu molliksi, mutta tässä nuottikirjassa päätin kirjoittaa polskan duuriin. Mielestäni se tuntuu selkeimmältä ja luontevimmalta vaihtoehdolta. Jokainen tehkoon silti omat päätelmänsä.

40. Polska. Alkuperäisnuotissa ei ole etumerkkejä, joten sävellaji on oletettavasti D-duuri. Kuten Rinta-Nikkolakin mainitsee, ovat nro 40 ja 41 sama polska mutta eri sävellajista.

41. Polska. Alkuperäisnuotissa on etumerkintänä alennettu F. Oletettavasti sävellaji on F-duuri. Tämä on toisinto edellisestä polskasta mutta eri sävellajista.

42. Polska Sam. RindaNickola. Alkuperäisnuotissa on poikkeuksellinen etumerkintä: yksi ylenysmerkki C#-sävelellä. Luultavasti kyse on D-duurista, vaikka sävelmä voisi yhtä hyvin olla myös D-molli. B-osan puolivälissä on pariääniä, jotka olen korjannut tähän julkaisuun. Alkuperäisnuotin tahdissa 13 olevan vähennetyin kvartti-intervallin C#–F korjasin duuriterssiksi D-F# ja tahdissa 14 olevan suuren terssin C–E pieneksi terssiksi C#–E. Ne varioivat A-osan puolivälän vastaavia tahteja. Tämäkin alleviivaa Rinta-Nikkolan kirjoituskäytäntöä pariäänien suhteen. Sävelmän yläpuolella oleva kirjoitus antaa ymmärtää, että polska olisi Samuel Rinta-Nikkolan itsensä ohjelmistosta, kenties jopa hänen säveltämänsä. Tätä puoltaa myös yliviivattu tahti, joka on korjattu toisella variaatiolla.

43. Polska. Alkuperäisnuotissa on sama etumerkintä kuin edellisessä polskassa. Luultavasti kyse on D-duurista, vaikka yhtä hyvin se voisi olla myös D-molli. B-osan tahtien 5 ja 7 alussa on pisteelliseksi 8-osanuotiksi tarkoitettuja aika-arvoja, joiden merkinnät olen tähän julkaisuun korjannut.

44. Polska. Alkuperäisnuotissa on sävellajin etumerkintänä G# ja Fb, joka viittaa A-molliin. Toisessa tahdissa olevan pisteellisen 8-osanuotin merkinnän olen korjannut tähän julkaisuun. Frank Hietalan nuottikirjassa sävelmä on nimellä *Tuoltapa kuuluu lehmänkello*⁴⁹. D-duuriversiona se löytyy Erik Ulrik Spooftin nuottikirjasta, *Pollones n:o 1*⁵⁰.

45. Polska. Alkuperäisnuotissa ei ole etumerkkejä, joten oletettavasti kyse on D-duurista. Duuri-tulkintaa puoltavat myös muut Pohjanmaan alueelta tallennetut toisinnot sävelmästä.

46. Polska. Alkuperäisnuotissa sävellajin etumerkintänä on C# ja Fb, joka todennäköisesti tarkoittaa D-mollia. Rakenteesta jää epäselväksi, onko polskassa kolme osaa vai onko viimeinen osa vain variaatio B-osalle. Itse kallistun variaatioiden kannalle. ”Cekunti alas ja prinieri ylös” tarkoittanee, että melodia soitetaan kertauksella alemmasta oktaavista. Vaihtoehtoisesti se voisi viitata duosoittoon oktaaveissa. B-osan alemman oktaavin merkintätapa paljastaa Rinta-Nikkolan sormijärjestykseen perustuvan merkintätavan, jolloin G-kieleltä soitettu D on merkittävä C#-nuotilla, ettei se sekoitu vapaan D-kielen soittamiseen (C# = D, C = C#).

47. Polska. Alkuperäisnuotissa on etumerkintänä Fb. Polskan kaksi ensimmäistä osaa (1. ja 2. repriisi) liikkuu F-duurissa ja kaksi jälkimmäistä (trio ja 4. osa) enemmän D-mollissa. Olen lisännyt nuottiin sulkuihin merkittyjä tilapäisiä etumerkkejä osoittamaan tavoiteltua sävelkorkeutta. Alkuperäisnuotissa näitä merkintöjä ei ole. Tahdeissa 7 ja 13 olevat pisteellisten 8-osanuottien merkinnät olen korjannut tähän julkaisuun.

48. Polska Warpusen weisu. Alkuperäisnuotissa on etumerkintänä Fb. Polska on oletettavasti soitettu D-mollissa. Olen lisännyt tähän nuottikirjaan tilapäiset etumerkit sulkuihin. Kuriositeettina on viittaus polskaan nro 100, jota ei ole Rinta-Nikkolan nuottikirjassa säilynyt. Sen sijaan sävelmästä on runsaasti muita toisintoja myöhemmin tallennettuna nimillä *Sparven / Sparvin / Sparfven lilla / Sparve lille*. Niissä ovat A- ja B-osat usein toisin päin. Kenties *Lapväärtin polska*⁵¹ tai jopa *Haudanmaan morsiuspolska*⁵² olisivatkin kompleksisempia toisintoja tästä samasta teemasta.

49. Polska Wanhan harmaan kumppani. Alkuperäisnuotissa ei ole etumerkintää, mutta sävellaji on hyvin todennäköisesti D-duuri. Tästä yleispolskasta tunnetaan useita eri toisintoja mm. *Koko maailman polska, Hela världens polska, Kära hjärtandes herre, Skräddarepolska* jne. Kattava vertailu näistä löytyy Ala-Könnin *Suomalainen polska* -kirjan sävelmäliitteestä, jossa kyseisen polskan kaikki toisinnot on merkitty D-duuriin⁵³. Rinta-Nikkolan alkuperäisnuotissa sävelmä on

yhdistetty polskaan nro 14, jonka nimenä on *Wanha harmaa*. Staren nuottikirjassa sävelmästä löytyy neljä eri variaatiota⁵⁴.

50. Polska. Alkuperäisnuotissa ei ole etumerkintää. Sävellaji lienee D-duuri, vaikka osa fraaseista onkin vahvasti A-tonaliteetissa. Olen korjannut pariäänit vähennetyistä kvarteista duuriterseiksi aiempien vastaavien korjausten mukaisesti tahdeissa 4, 8, 12 ja 16. Alkuperäisnuotissa pariäänien alempi sävel on säännönmukaisesti kirjoitettu puolissävelaskelta tarkoitettua soivaa korkeutta alemmaksi, jotta nuottikuva ohjaisi soittamaan sävel halutulta kieleltä seuraavan vapaan kielen sijaan. Suluissa olevat tilapäiset etumerkit ovat omia tulintojani mahdollisista sävelkorkeuksista.

51. Polska *Kouon frouwa*. Alkuperäisnuotissa on etumerkintänä Bb ja Fb. Polskan melodia tuntuu vaihtelevan G-mollin ja D-mollin välillä. Huomionarvoista on A-osan kolmen tahdin mittaiset fraasit, joista jälkimmäinen toistuu lievästi varioituna myös B-osan lopussa. Eero Nallinmaa yhdistää tämän sävelmän ensimmäisten kolmen tahdin osalta *Läksin minä kesäyönä käymään* melodiaan⁵⁵ ja Spoofin nuottikirjan sävelmään *N:o 2 Pollonessa*⁵⁶. Mielestäni kyseiset sävelmät yhdistyvät paremminkin Rinta-Nikkolan polskaan nro 94.

52. Polska. Alkuperäisnuotissa ei ole etumerkintöjä, joten oletettavasti polska liikkuu D-duurissa. Huomionarvoista on seitsemän tahdin mittainen A-osa. Samoin lopuketahdit, jotka molemmissa osissa päättyvät dominanttiteholle painottaen rytmisesti vasta tahdin viimeistä iskua fraasin päätössävelellä. Yleisempää on, että A-osan lopuke päättyy dominantille mutta B-osa toonikalle. Samoin on tyypillisempää, että polskan lopukkeiden päätössävel, ja siten myös rytminen paino, ovat jo viimeisen tahdin toisella iskualalla.

53. Polska. Alkuperäisnuotissa on etumerkintänä pelkkä C#. Tässäkin tapauksessa sävellaji lienee D-duuri. Ohjeistus ”Toinen sormi altisa pidetään oikiasa tilasans 2. Rebrisisä” on aiemmissa julkaisuissa (*VPS* ja *Ilmajoen nuottikirja*⁵⁷) tulkittu tarkoittavan B-osan alun palautettua C-säveltä (alt / altti = viulun A-kieli). Yhtä hyvin se voi tarkoittaa, että sävelkorkeus pysyy nimenomaan C#-sävelenä, jolloin melodian neljä ensimmäistä tahtia on lähes yhtäläiset polskan nro 63 trio-osan kanssa. Tätä tulkintaa alleviivaa Rinta-Nikkolan pelimanniulistinen sormijärjestysnotaatio sekä myös hänen kirjaamansa etumerkintä. Mikäli tahdissa 5 on sävel C#, tulisi mielestäni tahdissa 6 olla myös G#. Samoin jos tahdissa 5 on sävel C, sopisi sen pariaksi paremmin sävel G. Molemmat tulkinnat ovat mielestäni luontevia. Tuskin saamme koskaan tietää, mikä mahtaa olla Rinta-Nikkolan tarkoittama toisen sormen oikea sävelkorkeus A-kielellä. Valinnanvaikeuden takia tässä julkaisussa on kaksi vaihtoehtoa B-osan alkutahdeille.

54. Polska. Alkuperäisnuotissa on sävellajin etumerkintänä pelkkä Fb. Vaikka tonaliteetti pyörii paljon G:n ympärillä, nähdäkseni A-osan toinen tahti ja B-osan lopuke paljastavat sävellajin olevan C-duuri. Sävelmä vain alkaa poikkeuksellisesti dominanttiteholta.

55. Polska *Johans Ylinickola*. Alkuperäisnuotissa on etumerkintänä vain Bb, mutta sävellaji lienee G-molli. Tosin mm. F#- ja E-sävelten tonaliteetti on tulkinnanvarainen. Pariääniä olen korjannut tahdeista 10 ja 12.

56. Polska. Alkuperäisnuotissa on etumerkintänä Fb, joten sävellaji on C-duuri. Jokaisen osan viimeisessä tahdissa on pisteellinen 8-osanuotti, joiden merkinnät olen korjannut tähän julkaisuun. Tässä polskassa on runsaasti oktaavipariääniä ja trio-osassa myös vapaan kielen terssipariääniä (F-A), jotka on alkuperäisnuotissa kirjoitettu oikein. Tässä tapauksessa ei ollut epäselvyyttä, miltä kieleltä pariänten sävelet tulisi soittaa. Trio-osan alkupuolen voidaan myös tulkita olevan F-duurissa, jolloin H-sävelet tulisi alentaa Bb:ksi. Polskat nro 11 ja 12 saattavat ainakin osittain olla eri toisintoja samasta melodiasta. Tämän polskan lopuketahdit kuitenkin poikkeavat edellä maini-

tuista toisoinnoista fraasin päättyessä perussäveleen vasta tahdin viimeisellä iskulla. Rakenteellisesti huomionarvoista on myös jokaisen repriisin lopussa samanlaisena toistuvat viimeiset 4 tahtia.

57. Polska. Alkuperäisnuotissa ei ole sävellajimerkintää, mutta tilapäisiä etumerkkejä on käytetty melko johdonmukaisesti. Melodiasta voi päätellä sävellajin olevan A-duuri, paitsi trio-osassa se lienee A-molli. Tätä tukevat myös muut toisinnot, jotka Eero Nallinmaa mainitsee artikkelissaan *Rinta-Nikkolan nuottikirjan tarkennuksia*⁵⁸. Tahdista 25 olen korjannut pisteellisen 8-osanuotin merkinnän.

58. Polska Könnin faari. Alkuperäisnuotissa ei ole etumerkkejä, mutta melodia viittaa G-duuriin. Tahdin 4 alussa on epäselvä rytmimerkin palkitus, jolloin jää arvattavaksi, onko kyseessä daktyyli, vastadaktyyli vai trioli. Vastadaktyyli on kokoelman polskissa kuitenkin niin harvinainen, että olen tässä tulkinnut rytmin daktyyliksi. Samassa tahdissa toisen iskualan ensimmäinen A-sävel voisi olla myös sävel H. Tahdista 17 olen korjannut pisteellisten aika-arvojen merkinnät. Mahtaisiko Könnin faari olla sama henkilö kuin polskassa nro 66 mainittu Jacob Könni?

59. Polska. Alkuperäisnuotissa ei ole etumerkkejä, mutta melodia viittaa G-duuriin. Tosin B-osan melodia päättyy poikkeuksellisesti A-sävelelle, ja sille johtosävel (G#) on merkitty tilapäisin ylenysmerkein. Trio-osa on alkuperäisnuotissa poikkeuksellisen lyhyt, vain kaksi tahtia kerrattuna. Sävelmä ei vaikuta päättyvän luontevasti oikein minkään osan loppuun.

60. Polska. Alkuperäisnuotissa ei ole etumerkkejä, mutta melodia viittaa vahvasti F-duuriin ja D-molliin. Edes tilapäisiä mollin johtosäveliä (C#) ei ole merkitty. Trio-osan toiseksi viimeisen tahdin (tahti 23) alussa on triolin näköinen rytmimerkintä, joka kuitenkin luultavasti on daktyyli, kuten B-osan vastaavassa kohdassa (tahti 11).

61. Polska. Alkuperäisnuotissa ei ole etumerkkejä, mutta melodia viittaa G-duuriin.

62. Polska. Alkuperäisnuotissa ei ole etumerkkejä, mutta melodia viittaa G-duuriin. B-osan toisesta tahdista (tahti 9) olen korjannut pisteellisen aika-arvon merkinnän.

63. Polska. Alkuperäisnuotissa ei ole etumerkkejä, mutta sävellaji on oletettavasti D-duuri. Pisteellisten aika-arvojen merkintöjä olen korjannut tahdeista 1, 3, 11 ja 15. Sävelmän rakenne on kyseenalainen. Alkaako trio tosiaan tahdista 15, vai onko merkintä väärässä kohdassa? Tulisiko tahdit 11–14 kerrata ja kertauksella olla toisenlainen lopuke? Joka tapauksessa trion neljä tahtia (15–18) muistuttavat paljon polskan nro 53 B-osan alkutahteja.

64. Polska. Alkuperäisnuotissa ei ole etumerkkejä, mutta melodia vaikuttaa liikkuvan F-duurissa. Nallinmaan mukaan sävelmä saattaa olla paremminkin poloneesi kuin polska⁵⁹. Terssipariäänien merkintätavassa ei tässä ole epäselvyyksiä. Mystiikkaa tuo sanallinen merkintä ”Salam. Sarten oja nurmoos” alkuperäisnuotin alareunassa. Mitä se mahtaa tarkoittaa? Tämän sävelmän lopukefraasit päättyvät perussävelelle vasta tahdin kolmannella iskulla.

65. Polska. Alkuperäisnuotissa ei ole etumerkkejä, mutta sävellaji on oletettavasti D-duuri. Toisen tahdin ensimmäisellä iskulla on alkuperäisnuotissa triolin näköinen aika-arvo, jonka tarkoitus on ehkä kuitenkin olla daktyyli, kuten neljännen tahdin alussa. Kommentti ”jälkimmäisestä rebrisistä” saattaa tarkoittaa B-osan olevan Samuel Rinta-Nikkolan säveltämä tai hänen soittamansa version mukainen. Polskan nro 25 B-osassa on melko paljon samaa sävelkieltä.

66. Polska Jacob Könni. Alkuperäisnuotissa ei ole etumerkkejä, joten sävellaji on oletettavasti D-duuri. Mahtaisiko polskan yhteyteen kirjoitettu nimi ”Jacob Könni” tarkoittaa samaa henkilöä kuin polskassa nro 58 mainittu Könnin faari?

67. Polska Mickell Bringar. Alkuperäisnuotissa ei ole etumerkkejä, mutta melodia vaikuttaa selvästi olevan C-duurissa. Viittaisiko polskassa nro 9 mainittu Pringar tähän samaan Mickell Bringariin⁶⁰?

68. Polska Kirckoherra Wegelius. Alkuperäisnuotissa ei ole etumerkkejä, joten sävellaji on oletettavasti D-duuri.

69. Polska. Alkuperäisnuotissa ei ole etumerkkejä, joten sävellaji ei ole ihan itsestään selvä. Krohn ja Ala-Könni⁶¹ ovat kirjoittaneet aiemmissa julkaisuissaan sävelmän D-molliin. Eero Nallinmaa on duurin kannalla ja perustelee sen Nyberg 1 -nuottikirjan poloneesitoisinnolla⁶². Mielestäni kumpikin versio kuulostaa mahdolliselta, mutta päädyin itse tässä julkaisussa D-duuriin. Nallinmaa esittää myös vaihtoehdoisen lopetuksen samaisen toisinnon pohjalta. Rinta-Nikkolan alkuperäisnuotin molempien osien viimeinen tahti ei tunnu loppuvan rytmisesti oikein polskalle tyypilliseen tapaan. Nallinmaa ehdottaa niihin samanlaista lopuketta kuin polskan nro 85 viimeisessä tahdissa. Tässä julkaisussa päätin kuitenkin seurata Rinta-Nikkolan alkuperäisnuottia. Rinta-Nikkolan pariäänien omalaatuinen merkintätapa käy selväksi tämän sävelmän myötä (ks. s.12–13).

70. Polska Lampaan bolska. Alkuperäisnuotissa ei ole sävellajimerkintää, mutta melodiasta on monia toisintoja, joista voidaan päätellä tämän olevan D-molliissa (*La Folia, Sinclairvisan, Jag fattige lappman*). Rakenteellisesti sävelmä poikkeaa kokoelman muista polskista. Siinä on kahdeksan tahdin mittainen teema, jolle Rinta-Nikkola on merkinnyt kolme variaatiota. *La Foliata* tunnettu sävelmä noudattaa muuten samaa melodia- ja harmoniarakennetta, mutta Rinta-Nikkolan kansanomaisessa versiossa ei ole dominantille päättyvää 1. maalia lainkaan. *La Foliata* harmoniarakenne on Dm / A7 / Dm / C7 / F / C / Dm / A7, ja vasta kertauksella 2. maalissa päädytään toonikaan Dm A7 / Dm. *Lampaan polskan* kansanlaulutoisinnon B-osan melodiaa (*Barnat ne laulaa...*) ei tässä versiossa myöskään ole. Kuitenkin laulun sanat ja nimi *Lampaan bolska* on kirjoitettu alkuperäisnuottiin. Ne saattavat olla myöhempiä lisäyksiä, kenties jonkun muun tekemiä. Tahdissa 21 on korjattu alkuperäisnuotissa oleva E-sävel, jonka todennäköisemmin pitäisi olla F. Samoin alkuperäisnuotin tahdissa 29 oleva korkea D-sävel on mahdollisesti kirjoitusvirhe. *La Foliata* harmoniarakenteeseen ja kyseisen F-duuritahdin melodiaan sopii C-sävel luontevammin.

71. Polska. Alkuperäisnuotissa ei ole etumerkkejä, mutta melodia viittaa G-duuriin. Sävelmän viimeisessä tahdissa oleva lopuke poikkeaa terssisävelkulultaan kokoelman tyypillisimmistä sävelasteittain etenevistä polskalopetuksista. Vastaavia terssikulkuja esiintyy vain polskien nro 69, 70, 85 ja 92 lopukkeissa.

72. Polska. Alkuperäisnuotissa on etumerkintänä vain C#, joka viittaa D-mollisävellajiin. Ylemmän oktaavin 6. asteen sävelien täsmällinen korkeus jää tulkinnanvaraiseksi. Tässä olen tulkinnut ne mataliksi eli Bb-säveliksi. Tahdeista 1 ja 9 olen korjannut pisteellisten aika-arvojen merkinnät. Sävelmän neljä viimeistä tahtia tuntuu erilliseltä lisäosalta, koska tyypillinen polskalopuke on jo tahdissa 10.

73. Polska. Alkuperäisnuotissa esiintyy ensi kertaa sävellajimerkintänä Eb ja Bb, joten kyseessä on epäilemättä Bb-duuri. Ensimmäisessä tahdissa olen korjannut pisteellisen kahdeksanosan merkinnän. Toisen tahdin viimeinen sävel voisi olla myös F, jolloin fraasi tuntuisi luontevamalta.

74. Polska. Alkuperäisnuotissa on etumerkintänä F#, joten sävellaji on G-duuri. B-osan puolivälissä (tahdit 7 ja 8) on erikoisia aika-arvoja, jotka voisi tulkita trioleina tai daktyyleinä. Krohn ja Ala-Könni⁶³ muuttivat ne daktyyleiksi, mutta mielestäni se ei soitettaessa tunnu luontevalta. Vastaavaa daktyylin jälkipuoliskon säveltoistoa en myöskään ole löytänyt tästä tai muista vastaavista nuottikirjoista. Sen sijaan triolitahteja ja -muunnelmia löytyy verrokkinuottikirjoista runsaasti. Luultavasti kuitenkin olennaista on, että iskualojen aluissa olevaa säveltä painotetaan ja kaksi peräkkäistä D-säveltä ovat säestävämmässä roolissa. Kenties tämä on siis fraseerausksymys.

75. Polska *Pulkilan plotim polska*. Tämä on toinen Rinta-Nikkolan nuottikirjan kahdesta A-duurisävelmästä, ja tällä kertaa etumerkintä (F#, C# ja G#) on merkitty oikein myös alkuperäisnuotissa. Toisessa A-duurisävelmässä (Polska nro 57) ei Rinta-Nikkola ole käyttänyt sävellajin etumerkkejä lainkaan. Pisteellisten aika-arvojen merkinnät olen korjannut tahdeissa 2, 3 ja 6. Alkuperäisnuotissa on ilmeisesti vahingossa jäänyt merkitsemättä kaari tahdin 8 alkuun ja 16-osanuotin palkki tahdin 11 viimeiseen daktyyliin. Myös nämä olen korjannut tähän julkaisuun.

76. Polska. Alkuperäisnuotissa ei ole sävellajimerkintää, joten sävellaji on C-duuri. Tilapäisiä korotus- ja alennusmerkkejä on, ja lisäksi tässä kokoelmassa hyvin harvoin ilmenevä palautusmerkki tahdissa 10. Kyseinen sävel on hieman aiemmin (tahdissa 6) merkitty korotusmerkillä, mutta molemmissa tapauksissa säveltason tarkoituksena lienee H-sävel. Tahdissa 14 puuttuu tilapäinen F#-merkintä. Pisteellisiä aika-arvomerkintöjä olen korjannut tahdeissa 3, 5, 21, 33 ja 35. Tahdeissa 16 ja 18 olevat aika-arvot tulkitsin synkoopeiksi, vaikka se on poikkeuksellista kokoelman muuhun materiaaliin nähden. Kyseisten tahtien ensimmäiset nuotit voisi myös tulkita koruiksi, vaikka varret ovatkin alaspäin. Tällöin tahtien vahvoilla iskuilla olisi neljäsosanuotit. Kirjassaan *Barokkimenuetista masurkkaan* Eero Nallinmaa tulkitsee tämän sävelmän lopuketah-tien (tahdit 10, 14, 24, 32 ja 40) korun olevan painollinen eli appoggiatura⁶⁴. Samoin hän uskoo sävelmän olevan melodian ja rytmiikan perusteella ennemminkin poloneesi⁶⁵.

77. Polska. Alkuperäisnuotissa on etumerkintänä F# ja C#, joten sävellaji on D-duuri. Tahdeissa 5 ja 7 on epäselviä aika-arvoja, jotka edustavat mahdollisesti synkoooppirytmikkaa tai etuheleitä. Olen itse tulkinut ne jälkimmäisen mukaisesti. Tahdin 5 lopussa oleva sävel on mahdollisesti palautettu C. Tahdistä 11 olen korjannut pisteellisten kahdeksasosien merkinnät. Tahdeissa 14 ja 15 on alkuperäisnuotissa poikkeuksellisesti käytetty kolmea palkkia daktyyliin tiheissä aika-arvoissa. Olen merkinnyt kyseiset kohdat tähän julkaisuun pisteellisinä kahdeksasosina ja kahtena 32-osanuottina, jotta rytmit erottuisivat muista daktyyleistä. Luultavasti kuitenkin ajatus on pikemminkin tiukemmassa fraseerauksessa kuin varsinaisissa 32-osanuoteissa.

78. Polska. Alkuperäisnuotissa on sävellajin etumerkintänä erikoinen F# ja D#, mutta oletet-tavasti jälkimmäinen ylennysmerkki on vahingossa väärässä paikassa, ja sävellaji on D-duuri. Etumerkinnän lisäksi olen korjannut ensimmäisen iskun pisteellisen 8-osanuotin merkinnän.

79. Polska. Sävellaji on F-duuri. Palautusmerkkejä alkuperäisnuotissa ei ole monta, mutta tämän sävelmän B-osan alussa on palautusmerkki H-sävelellä (tahti 9). Kyseinen sävel tulisi mahdollisesti alentaa takaisin Bb:ksi heti saman tahdin lopussa. Merkitsin palautusmerkin kyseisessä kohdassa sulkuihin, jotta jokainen voi itse valita, miten haluaa sen tulkita. On mahdollista, että palautettu H-sävel esiintyy myös A-osan tahdeissa 6 ja 8, joissa sävelkulku tuntuisi johtavan dominanttiteholle. Tahdissa 12 toiseksi viimeisen sävelen tulisi mahdollisesti olla E, vaikka alkuperäisnuotissa se on selvästi ylimmällä viivalla. Kolmannessa tahdissa on 16-osakulkuja, joissa on kaaritettu kaksi samaa säveltä yhteen. Tämä herättää kysymyksen, edustavatko kaaret sittenkään jousitusmerkintöjä. Toisaalta jousitusmerkintöinä sävelmä seuraisi enimmäkseen vahvoilla neljäsosilla vaihtuvia jousen suuntia.

80. Polska. Alkuperäisnuotissa on etumerkintänä vain C#, joten voidaan olettaa sävellajin olevan D-molli, ainakin sävelmän B- ja trio-osissa. A-osa vaikuttaa edustavan enemmän F-duuritonali-teettia. Tahdeissa 4, 5 ja 23 on huolimattomuusvirheiltä vaikuttavia saman sävelkorkeuden toistoja. Olen tähän nuottikirjaan korjannut ne mielestäni todennäköisemmiksi vaihtoehtoiksi.

81. Polska. Alkuperäisnuotissa on etumerkintänä C#, joten sävellaji on D-molli. Tosin tahdissa 10 voi olettaa C-sävelen olevan tilapäisesti palautettu F-duuritonaliiteetin takia. Tahdistä 11 olen korjannut alun pisteellisen kahdeksasosanuotin merkinnän.

82. Polska. Alkuperäisnuotissa ei ole etumerkintää, mutta sävellaji on oletettavasti G-duuri. On toki mahdollista, että melodia onkin miksolyydininen (F-sävelet palautettuina) tai jonkinlainen yhdistelmä näistä.

83. Polska *Kopsin Jonas*. Alkuperäisnuotissa on etumerkintänä F#, mutta sävellaji on oletettavasti kuitenkin A-molli. Huomioitavaa on, että tästä alkaen alkuperäisnuoteissa kaikissa sävelmissä on mukana tahtilajimerkintä 3/4. Tahdista 8 olen korjannut pisteellisten aika-arvojen merkinnät. A- ja B-osien viimeiset neljä tahtia ovat lähellä Jaakko Rautaselta tallennetun polskan A-osan loppua⁶⁶. Samoin B-osan ensimmäinen tahti esiintyy Rautasen polskan B-osan lopussa.

84. Polska *Klockar Samuel Dikström*. Alkuperäisnuotin etumerkintänä on C#, joten on kyse D-mollista.

85. Polska *Herttiginnan speli*. Sävellaji on D-duuri. Olen korjannut pisteellisten aika-arvojen merkinnät tahdeista 1 ja 3. B-osan lopussa tahdissa 16 on Da Capo -merkintä, joten polskan rakenne lienee ABABCD ja mahdollisesti loppuun vielä kerran A-osa. Tahdissa 19 on merkki, joka saattaa olla huolimattomasti piirretty kaari. Vai olisiko se tulkittavissa korusäveleksi? *Artikkelisanaan Rinta-Nikkolan nuottikirjan tarkennuksia* Eero Nallinmaa arvelee tämän sävelmän olevan ennemminkin poloneesi⁶⁷. Lisäksi mielestäni A-osan melodiafraaseissa on yhtymäkohtia Johan Erik Taklaxilta (1856–1948) tallennettuun D-duuripolskaan⁶⁸.

86. Polska. Alkuperäisnuotissa etumerkintänä on C#, joten jälleen on kyse D-mollista. Ensimmäisen tahdin alussa on neljäsosa ja kahdeksasosa, jotka eivät mahtuisi tahtiin (paitsi triolimerkin alla). Luulen, että kyse on kuitenkin pisteellisestä kahdeksasosasta ja kuudestoistaosasta, vaikka merkintä poikkeaaakin aiemmista vastaavista. Pisteellinen kahdeksasosa on suhteellisen tyypillinen rytmi polskasävelmien aloituksissa, ja Rinta-Nikkolan merkitsemiskäytännöissä on runsasta vaihtelevuutta.

87. Polska. Sävellaji on D-duuri. B-osan alkupuoli vaikuttaisi olevan tyypillisesti A-duurissa, mutta jostain syystä tilapäinen korotus G#-sävelelle on merkitty vasta tahdissa 12. Suluissa olevat korotusmerkit voi jokainen huomioida oman näkemyksensä mukaan.

88. Polska *Samuell I. S.* Sävellaji on D-molli, koska etumerkintänä on vain C#. Jää silti tulkinanvaraiseksi, onko ylemmän oktaavin 6. ja 7. sävelten korkeus Bb ja C vai H ja C# vai kenties vielä jotain muuta. Omassa tulkinnassani olen päätenyt ensimmäiseen vaihtoehtoon. B-osan puolivälissä tahdissa nro 9 on ylös C:hen ulottuva hieman epätyypilliseltä kuulostava sävelkulku, jossa on terssihyppy ja C-sävelen toisto. Olisiko Rinta-Nikkola voinut tarkoittaa asteittaista sävelkulkua? Alkuperäisnuotin neljännen tahdin lopussa oleva kertausmerkinnän kaltainen tahtiviiva saa pohtimaan, tulisiko ensimmäiset neljä tahtia kerrata ennen A-osan lopuketta. Sävelmän kahdessa ensimmäisessä tahdissa on melodista samankaltaisuutta pelimanniipiireissä tänäkin päivänä paljon soitetun *Himlens Polskan*⁶⁹ kanssa. Nimimerkinnät ”Samuell I.S.” alkuperäisnuotin alussa ja ”Samuel R:N:” nuotin lopussa herättävät kysymyksiä. Jälkimmäinen viittaa todennäköisesti Rinta-Nikkolaan itseensä, mutta kuka on Samuell I.S.?

89. Polska. Alkuperäisnuotissa ei ehkä ole etumerkintöjä. Ylimmän viivan kohdalla näkyy epäselvä sotku, joka saattaa olla ylennysmerkki F#-sävelelle. Tällöin A-osa olisi G-duurissa ja B-osa C-duurissa. Tämä olisi harmoniarakenteeltaan poikkeavaa, koska tyypillisemmin polskan B-osa alkaa sävellajin V- eli dominanttiasteelta. Tässä tapauksessa osat olisivatkin päinvastoin. Tahdeista 1 ja 3 olen korjannut pisteellisten aika-arvojen merkinnät. Erityisen mielenkiintoisia ovat myös tämän sävelmän lopukkeet, jotka poikkeavat kokoelman muiden polskien lopukkeista. Usein polskasävelmillä on ns. heikko lopuke, jossa melodia päättyy toonikalle viimeisen tahdin heikolla

tahdinosalla eli 2. tai 3. iskulla. Tämä sävelmä sen sijaan päättyy toonikalle jo tahdin ensimmäisellä eli vahvimmalla iskualalla.

90. Polska. Sävellaji on D-duuri. Poikkeuksellista on kokoelman ainoa kohosävel polskan alussa. Kaikki muut Rinta-Nikkolan polskat alkavat ilman kohosäveliä. Huomioitavaa on myös tahdissa 8 alkuperäisnuotissakin oleva seksti-intervalli pariääninä. Suurin osa Rinta-Nikkolan pariäänistä on terssi-intervalleja, jotka on alkuperäisnuotissa merkitty kvartteina Rinta-Nikkolan oman sormitukseen perustuvan notaatiojärjestelmän takia. Tahdista 13 olen korjannut pisteellisen kahdeksasosan merkinnän.

91. Polska *Mats Moyröö*. Alkuperäisnuotissa ei ole etumerkkejä, mutta oletettavasti sävellaji on G-duuri. Tahti 11 tuntuisi luontevammalta soittaa, jos neljäs 16-osanuotti olisi F#, mutta Rinta-Nikkolan alkuperäisnuotissa se on G. Alkuperäisnuotissa on myös korjattuna ylimääräisen iskun mittainen huolimattomuusvirhe trio-osan toisen tahdin kohdalla.

92. Polska. Sävellaji on G-duuri. Tahdissa 8 on mahdollisesti tilapäinen korotus C#-sävelellä.

93. Polska. Sävellaji on D-duuri. B-osan neljä ensimmäistä tahtia on kuitenkin tilapäisesti A-duurissa, jolloin G#-sävel tulisi ylentää myös tahdissa 11. Tahdeista 2 ja 6 olen korjannut pisteellisten aika-arvojen merkinnät.

94. Polska. Sävellaji on oletettavasti D-molli. Alkuperäisnuotissa on sävellajimerkintänä alenusmerkki F-sävelen kohdalla ja tilapäiset etumerkit korottamassa C#-sävelet. Tämän polskan melodiakulussa on havaittavissa yhtäläisyyksiä *Läksin minä kesäyönä käymään* -sävelmän ja Spoofin nuottikirjan *Pollonessa N:o 2* -sävelmän⁷⁰ kanssa. Valitettavasti tämä polska on viimeinen alkuperäisnuottikirjan säilyneistä sävelmistä. Ilmeisesti niitä on ollut vielä ainakin kuusi lisää, koska nro 100 mainitaan Polskan nro 48 yhteydessä.

Henkilöesittelyt⁷¹

Samuel Rinta-Nikkola

Samuel Rinta-Nikkola (1763–1818) oli ilmajokelainen räätäli ja torppari. Hän oppi lukemaan jo nuorena ja omaksui myös hyvän ruotsin kielen taidon ilmeisesti ollessaan merillä purjeiden ompelijana eli seilimaakarina. Rinta-Nikkola kopioi käsin kymmeniä kirjoja, pääasiassa uskonnollista kirjallisuutta. Hän myös käänsi suomeksi mm. ruotsinkielisen oppikirjan *Geografie för Begynnare*, josta tuli samalla ensimmäinen suomenkielinen maantiedon kirja. Nuottikirjaansa Rinta-Nikkola tallensi tiettävästi satakunta polskasävelmää Ilmajoen seudulta. Perimätiedon mukaan Rinta-Nikkola soitti viulua, ja tätä tukee hänen viulun sormitusten merkitsemiselle perustuva notaatiokäytäntönsä. Rinta-Nikkolan nuottikirjaa pidetään yhtenä merkittävimmistä 1700-luvun loppupuolen suomalaista kansanmusiikkia sisältävistä kokoelmista. Rinta-Nikkola ajautui erilleen kirkosta perehdyttyään Jacob Böhmen (1575–1624) ja Pohjanmaan mystikoiden kirjallisuuteen. Hän joutui kirkkoneuvoston tutkittavaksi vuonna 1805 kieltäytyttyään lukemisesta kinkereillä ja puhuttuaan halventavasti kirkosta, mutta selvisi tästä vain varoituksella. Samuel Rinta-Nikkolan muistomerkkipaasi on Ilmajoella Nikkolan sillan kupeessa.

Ilmari Krohn

Ilmari Henrik Reinhold Krohn (1867–1960) oli suomalaisen musiikkitieteen isäksi kutsuttu monipuolinen vaikuttaja Suomen musiikkikulttuurissa. Hän toimi mm. Helsingin yliopiston musiikin historian ja -teorian dosenttina, musiikkitieteen professorina, Tampereen Aleksanterinkirkon ja Kallion kirkon urkurina, pedagogina, kuorosäveltäjänä, musiikin tutkijana, kansanmusiikin kerääjänä, toimittajana ja kriitikkona. Hänet vihittiin myös teologian kunniatohtoriksi vuonna 1955. Krohnia pidettiin sivistyneenä, pedanttina ja korkea-arvoisena virkamiehenä, jolla oli hengelliset ja konservatiiviset arvot. Krohn oli Saksassa klassisen musiikin koulutuksen saanut urkuri ja muusikko, mutta nuorempana hän oli ollut kiinnostunut myös kansanmusiikista. Hän keräsi ja julkaisi erityisesti hengellistä kansanmusiikkia. Krohn oli vasta 25-vuotias toimittaessaan Rinta-Nikkolan nuottikirjaa kokoelmaan *Suomen Kansan Sävelmiä. Kolmas jakso. Kansantansseja*.

Erkki Ala-Könni

Ilmajoelta kotoisin oleva Martti Erik (Erkki) Ala-Könni (1911–1996) oli yksi merkittävimmistä ja ahkerimmista suomalaisen kansanmusiikin kerääjistä, tallentajista ja tutkijoista. Ennen tutkijan uraa hän opiskeli viulunsoittoa Helsingin konservatoriossa ja soitti mm. Pohjalaisessa ylioppilas-orkesterissa, ravintoloissa ja elokuvateattereissa, kunnes vuonna 1932 alkaneen asevelvollisuusajan jälkeen suuntautui musiikkitieteeseen. Ala-Könni väitteli filosofian tohtoriksi vuonna 1956 aiheenaan suomalainen polska (*Die Polska-Tänze in Finnland*). Väitöskirjatyötään hän valmisteli 12 vuotta. Ala-Könni toimi mm. kansanmusiikintutkimuksen dosenttina, ensin Helsingin yliopistossa vuosina 1957–1966 ja sitten Tampereen yliopistossa vuosina 1965–1971. Hän toimi myös Tampereen kansanperinteenlaitoksen johtajana vuosina 1965–1976 ja Tampereen yliopiston kansanperinteen ja kansanmusiikin professorina vuosina 1974–1977. Ala-Könni oli mukana elvyttämässä kanteleensoittoa ja perustamassa Kaustisen kansanmusiikkijuhlia. Ala-Könnin merkitys suomalaisen kansanmusiikin säilymiselle ja elpymiselle on valtava.

Eero Nallinmaa

Eero Nallinmaa (1917–1998) oli musiikintutkija ja säveltäjä. Hän toimi Tampereen konservatorion rehtorina vuosina 1957–1980 ja Tampereen yliopiston dosenttina 1971–1974. Nallinmaa tutki erityisesti vanhoja nuottikirjoja. Hänen merkittäviä kansanmusiikkiaiheisia julkaisujaan ovat mm. *Barokkimenuetista masurkkaan* ja *Erik Ulrik Spoofin nuottikirja*.

Viitteet

- ¹ Krohn 1975 [1893–1897].
- ² Ala-Könni 1973.
- ³ SKS KRA 1809. S Rinta-Nikkola, Samuel 1 e) 1–94. *Säätyläis- ja pelimannisävelmiä vuodelta 1809*.
- ⁴ Nallinmaa 1985.
- ⁵ Aarnio 2021.
- ⁶ Ala-Könni 1959, 204.
- ⁷ Pk 4.6.1891, 21. Ks. myös Laitinen 2020, 120.
- ⁸ Krohn 1897.
- ⁹ Ala-Könni 1973.
- ¹⁰ Krohn 1975 [1893–1897].
- ¹¹ Eerola & Toiviainen 2004.
- ¹² Ala-Könni 1959, 205–206.
- ¹³ Nallinmaa 1983.
- ¹⁴ Nallinmaa 1985, 280.
- ¹⁵ Nallinmaa 1985, 274.
- ¹⁶ Nallinmaa 1982, 184.
- ¹⁷ Nallinmaa 1969.
- ¹⁸ Frohm ym. 2015.
- ¹⁹ Nallinmaa 1982, 183–184.
- ²⁰ Nallinmaa 1982, 30–41.
- ²¹ Laitinen 1991, 68.
- ²² Gustafsson 2016, 308–322.
- ²³ Nallinmaa 1985, 278.
- ²⁴ Böhme 1886, viitattu Nallinmaa 1982, 181.
- ²⁵ Yksityiskohtaisemmin ks. Ala-Könni 1982 [1956], 11–31, 90–93, 150–157; Gustafsson 2016, 263–340; Nallinmaa 1982, 16–73, 121–132, 164–185, 304–305; Hoppu 1999, 192–197; Nagaraja 2022, 55–60; Hoppu 2006, 348–352; Koiranen 2006, 479–480; Asplund 1981, 125–130; Rausmaa 1981, 167–168.
- ²⁶ Ala-Könni 1982 [1956], 160–161.
- ²⁷ Enlund & Pärus 1984, raita 8.
- ²⁸ Andersson 1964, melodi nummer 359.
- ²⁹ Krohn 1975 [1893–1897] & Ala-Könni 1973.
- ³⁰ Krohn 1975 [1893–1897] & Ala-Könni 1973.
- ³¹ Andersson 1963, melodi nummer 627.
- ³² Krohn 1975 [1893–1897], sävelmät nrot 100 ja 142.
- ³³ Kempainen 2006, 465.
- ³⁴ Andersson 1963, melodi nummer 947.
- ³⁵ Andersson 1963, melodi nummer 840.
- ³⁶ Gustafsson 2016, 762.

- ³⁷ FMK M 189:004 Notte Bok Anders Larsson 1810. Fil 03 nr 3.
- ³⁸ Krohn 1975 [1893–1897] & Ala-Könni 1973.
- ³⁹ Nallinmaa 1985, 274.
- ⁴⁰ Krohn 1975 [1893–1897] & Ala-Könni 1973.
- ⁴¹ Nallinmaa 1985, 286–287.
- ⁴² Nallinmaa 1985, 290.
- ⁴³ Nallinmaa 1969, 129.
- ⁴⁴ Andersson 1963, melodi nummer 1032.
- ⁴⁵ Ala-Könni 1974, sävelmä nro 6.
- ⁴⁶ Frohm ym. 2015, sävelmä nro 119.
- ⁴⁷ Nallinmaa 1985, 287–289.
- ⁴⁸ Andersson 1963, melodi nummer 1017.
- ⁴⁹ Järvelä 1998, sävelmä nro 27.
- ⁵⁰ Nallinmaa 1969, 146
- ⁵¹ Enholm 1978, 14.
- ⁵² Mäkelä 2000, 46.
- ⁵³ Ala-Könni 1982 [1956], 160–161.
- ⁵⁴ Frohm ym. 2015, sävelmät nrot 4 & 87.
- ⁵⁵ Nallinmaa 1982, 171.
- ⁵⁶ Nallinmaa 1969, 129.
- ⁵⁷ Krohn 1975 [1893–1897] & Ala-Könni 1973.
- ⁵⁸ Nallinmaa 1985, 289–290.
- ⁵⁹ Nallinmaa 1985, 278.
- ⁶⁰ Kemppainen 2006, 465.
- ⁶¹ Krohn 1975 [1893–1897] & Ala-Könni 1973.
- ⁶² Nallinmaa 1985, 290.
- ⁶³ Krohn 1975 [1893–1897] & Ala-Könni 1973.
- ⁶⁴ Nallinmaa 1982, 183–184.
- ⁶⁵ Nallinmaa 1985, 278.
- ⁶⁶ Ala-Könni 1974, sävelmä nro 4.
- ⁶⁷ Nallinmaa 1985, 278.
- ⁶⁸ Andersson 1963, melodi nummer 958.
- ⁶⁹ Frohm ym. 2015, sävelmät (*Hin håles polska*) nrot 67 & 120.
- ⁷⁰ Nallinmaa 1969, 129.
- ⁷¹ Tämän alaluvun tiedot on tiivistetty Kansalliskirjaston käsikirjoituskokoelman Eero Nallinmaan arkistosta, Hjelt 2000 & Tolvanen 2011 ja Kansallisbiografian pienoiselämänkerroista: Helistö 1999, Autio 1997 ja Pekkilä 1997.

Lähteet

Arkistolähteet

FMK M 189:004 Notte Bok Anders Larsson 1810, Svenskt visarkiv.

<https://katalog.visarkiv.se/lib/views/fmk/ShowRecord.aspx?id=1446647> (tarkistettu 27.5.2026).

Pk 4.6.1891. Suomalaisen Kirjallisuuden Seuran pöytäkirja, *Keskustelemuksia, Suomi III:6*, 1893, Suomalaisen Kirjallisuuden Seuran arkisto.

SKS KRA 1809. Perinteen ja nykykulttuurin kokoelma, *Samuel Rinta-Nikkolan kokoelma*, Suomalaisen Kirjallisuuden Seuran arkisto.

Painettu ja elektroninen kirjallisuus

Aarnio, Roope 2021. Rinta-Nikkolan nuottikirjan paljastuksia, *Kansanmusiikki 1/2021*: 36–38 ja *Kansanmusiikki 2/2021*: 36–39, Helsinki: Suomen Kansanmusiikkiliitto.

Ala-Könni, Erkki 1959. Samuel Rinta-Nikkolan nuottikirja, teoksessa *Kalevalaseuran vuosikirja 39*, Helsinki: Suomalaisen Kirjallisuuden Seura. 203–214.

Ala-Könni, Erkki (toim.) 1973. *Ilmajoen nuottikirja*, Ilmajoki-Seura, Tampereen yliopiston kansanperinteen laitoksen julkaisu 1, Tampere: Tampereen yliopiston kansanperinteen laitos.

Ala-Könni, Erkki (toim.) 1974. *Jalasjärven nuottikirja*, Jalasjärvi-seura, Tampereen yliopiston kansanperinteen laitoksen julkaisu 3, Tampere: Tampereen yliopiston kansanperinteen laitos.

Ala-Könni, Erkki 1982 [1956]. *Suomalainen polska [Die Polska-Tänze in Finnland]*, Kansanmusiikki-instituutin julkaisuja 7, Kaustinen: Kansanmusiikki-instituutti.

Andersson, Otto (toim.) 1963. *Finlands svenska folkdiktning VI, Folkdans A 1 Äldre dansmelodier*, Turku: Svenska litteratursällskapet i Finland.

Andersson, Otto (toim.) 1964. *Finlands svenska folkdiktning VI, Folkdans A 3 Bröllopsmusik*, Turku: Svenska litteratursällskapet i Finland.

Asplund, Anneli 1981. Pelimannimusiikki ja uudet soittimet, teoksessa Anneli Asplund & Matti Hako (toim.) *Kansanmusiikki*, Helsinki: Suomalaisen Kirjallisuuden Seura. 125–130.

Autio, Veli-Matti 1997. Krohn, Ilmari (1867–1960), Kansallisbiografia-verkkojulkaisu, *Studia Biographica 4*, Helsinki: Suomalaisen Kirjallisuuden Seura.

<https://kansallisbiografia.fi/kansallisbiografia/henkilo/1494> (tarkistettu 27.5.2026).

Böhme, Franz Magnus 1886. *Geschichte des Tanzes in Deutschland*, Leipzig: Breitkopf & Härtel.

Eerola, Tuomas & Toiviainen, Petri 2004. *Suomen Kansan eSävelmät*. Suomalaisten kansansävelmien elektroninen tietovaranto. <https://esavelmat.jyu.fi/> (tarkistettu 27.5.2026).

- Enholm, Sigurd (toim.) 1978. *Spelmannslåtar från Lappfjärd*, Vasa: Finlands svenska spelmanförbund.
- Frohm, Christina & Kuni, Stefan & Persson, Bert (toim.) 2015. *Pollonesser år 1806 tillhörige Asolf Fredrik Stare*, Turku: Södermanlands Spelmannsförbund, Finlands svenska spelmanförbund & Sibeliusmuseum vid Åbo Akademi.
- Gustafsson, Magnus 2016. *Polskans historia: En studie i melodityper och motivformer med utgångspunkt i Petter Dufvas notbok*, Lund: Smålands Musikarkiv. <https://lup.lub.lu.se/search/publication/d0325576-a399-475a-81d9-dae433afd5a6> (tarkistettu 27.5.2026).
- Helistö, Paavo 1999. Rinta-Nikkola, Samuel (1763–1818), Kansallisbiografia-verkkojulkaisu, Studia Biographica 4, Helsinki: Suomalaisen Kirjallisuuden Seura. <https://kansallisbiografia.fi/kansallisbiografia/henkilo/2738> (tarkistettu 27.5.2026).
- Hjelt, Marjut 2000 & Tolvanen, Jari 2011. Eero Nallinmaa arkisto, Kansalliskirjaston käsikirjoitusten arkisto- ja kokoelmaluettelot, Coll. 595. <https://www.doria.fi/bitstream/handle/10024/95841/641%20Nallinmaa.pdf> (tarkistettu 27.5.2026).
- Hoppu, Petri 1999. *Symbolien ja sanattomuuden tanssi: Menuetti Suomessa 1700-luvulta nykyaikaan*, Helsinki: Suomalaisen Kirjallisuuden Seura.
- Hoppu, Petri 2006. Tanssi, varsinaiset paritanssit, teoksessa Anneli Asplund, Petri Hoppu, Heikki Laitinen, Timo Leisiö, Hannu Saha & Simo Westerholm (toim.) *Suomen musiikin historia – Kansanmusiikki*, Helsinki: WSOY. 348–352.
- Järvelä, Arto (toim.) 1998. *Frank Hietalan nuottikirja*, Kaustinen: Kansanmusiikki-instituutti.
- Kempainen, Kimmo 2006. Prinkari, teoksessa Anneli Asplund, Petri Hoppu, Heikki Laitinen, Timo Leisiö, Hannu Saha & Simo Westerholm (toim.) *Suomen musiikin historia – Kansanmusiikki*, Helsinki: WSOY. 465.
- Koiranen, Antti 2006. Pelimannien repertoaari, teoksessa Anneli Asplund, Petri Hoppu, Heikki Laitinen, Timo Leisiö, Hannu Saha & Simo Westerholm (toim.) *Suomen musiikin historia – Kansanmusiikki*, Helsinki: WSOY. 479–480.
- Krohn, Ilmari 1897. *Suomen Kansan Sävelmiä. Kolmas jakso. Kansantansseja*, Helsinki: Suomalaisen Kirjallisuuden Seura.
- Krohn, Ilmari (toim.) 1975 [1893–1897]. *Vanhoja pelimannisävelmiä [Suomen kansan sävelmiä, kolmas jakso: Kansantansseja]*, Helsinki: Suomalaisen Kirjallisuuden Seura.
- Laitinen, Heikki 1991. Oma perinne vieraana kulttuurina – 1800-luvun suomalainen kansanmusiikki tutkimuksen kohteena, teoksessa Pirkko Moisala (toim.) *Kansanmusiikin tutkimus: metodologian opas*, Helsinki: Sibelius-Akatemia, VAPK-kustannus. 59–85.
- Laitinen, Heikki 2020. Ilmari Krohnin tie väitöskirjaan, teoksessa Markus Mantere, Jorma Hannikainen & Anna Krohn (toim.) *Ilmari Krohn: tutkija, säveltäjä, kosmopoliitti*, Helsinki: Taideyliopiston Sibelius-Akatemia. 109–134.
- Mäkelä, Matti (toim.) 2000. *Polskan Parhaita*, Kaustinen: Kansanmusiikki-instituutti.

Nagaraja, Krishna 2022. *Polska Travels: Composing (at) the Crossroads – In search of an itinerant musical home*, Helsinki: The Sibelius Academy of the University of the Arts Helsinki.
<https://urn.fi/URN:ISBN:978-952-329-257-4> (tarkistettu 27.5.2026).

Nallinmaa, Eero 1969. *Erik Ulrik Spoofin nuottikirja*, Tampere: Eero Nallinmaa.

Nallinmaa, Eero 1982. *Barokkimenuetista masurkkaan: Sävelmätutkimuksia*, Tampere: Eero Nallinmaa.

Nallinmaa, Eero 1983. Samuel Rinta-Nikkolan nuottikirjan henkilönnimistä, teoksessa Pertti Virtaranta, Pekka Mattila, Antti Koironen & Eero Nallinmaa (toim.) *Kentältä kentälle*, Tampere: Tampereen yliopiston kansanperinteen laitos. 91–98.

Nallinmaa, Eero 1985. Rinta-Nikkolan nuottikirjan tarkennuksia, *Musiikki* 3–4/1985: 273–292.

Pekkilä, Erkki 1997. Ala-Könni, Erkki (1911–1996), Kansallisbiografia-verkkójulkaisu, *Studia Biographica* 4, Helsinki: Suomalaisen Kirjallisuuden Seura.
<https://kansallisbiografia.fi/kansallisbiografia/henkilo/1450> (tarkistettu 27.5.2026).

Rausmaa, Pirkko-Liisa 1981. Kansantanssit, teoksessa Anneli Asplund & Matti Hako (toim.) *Kansanmusiikki*, Helsinki: Suomalaisen Kirjallisuuden Seura. 167–168.

Äänitteet

Enlund, Valter & Pärus, Torsten 1984. *Brölloppspelmännen*, Folkmusik från Finlands svenskbygder 6. Finlands svenska folkmusikinstitut, FMI LP 6 & FMI CD 6 (2012).
<https://open.spotify.com/track/5hpru7xauxZtt5psf8q21R> (tarkistettu 27.5.2026).

Kiitokset

Monet ihmiset ovat omalla panoksellaan edesauttaneet tämän julkaisun valmistumista. Siksi on paikallaan mainita muutama keskeinen henkilö, joiden apu on ollut erityisen tärkeää. Suurin kiitos kohdistuu projektia alusta loppuun asti saatelleelle Juhani Näreharjulle toimimisesta väsymättömänä asiasisällön ja kieliasun tarkastajana. Suuri kiitos myös Taideyliopiston Sibelius-Akatemian julkaisutoimikunnalle julkaisun tukemisesta ja toimikunnan puheenjohtajalle Kaarina Kilpiölle arvokkaista neuvoista. Kiitos Kansanmusiikin koulutusohjelmalle työn tekemisen mahdollistamisesta ja kirjan hyväksymisestä Sibelius-Akatemian kansanmusiikkijulkaisuja -sarjaan. Erityiskiitos Suomalaisen Kirjallisuuden Seuran Risto Blomsterille, joka ystävällisesti auttoi Rinta-Nikkolan nuottikirjan näköissivujen julkaisuluvan saamisessa. Jimmy Träskelinille kiitos taitavasta ja jouhevasta taittotyöstä. Suuri kiitos myös Arto Järvelälle, Stefan Kunille ja Kreeta-Maria Kentalalle, jotka ystävällisesti uhrasivat omaa aikaansa ja asiantuntemustaan kommentoidessaan keskeneräisiä kirjoituksia ja nuotteja. Lämpimät kiitokset viulutohtoreille Emilia Lajuselle ja Piia Kleemolalle avusta, keskusteluista ja kannustuksesta. Santte Salonen auttoi lähdemateriaalien ja toisintojen kanssa projektin alkutaipaleella, ja Janeta Österberg vastaavasti täydensi toisintoja projektin loppupuolella. Molemmille suuri kiitos vaivannäöstä. Heikki Laitiselle kiitos johdattelusta Nallinmaan artikkelin äärelle. Ja kiitos menee myös omalle kotiväelleni, joka on kärsivällisesti ja kannustavasti seurannut intoilujani ja tuskailujani nuottikirjan parissa. Lopuksi vielä kiitos opiskelijaryhmälle, jonka kanssa projekti alun perin polkaistiin käyntiin: Annika Lyytikäinen, Erla Pulli, Hanna Ryyänen, Heli Hartikainen, Mikko Malmivaara, Pétur Sakari, Troels Lorenzen ja Vilma Jää.

Samuel Rinta-Nikkolan nuottikirja on ainutlaatuinen käsin kirjoitettu polska-sävelmiä sisältävä kokoelma Ilmajoen alueelta, Etelä-Pohjanmaalta. Alkuperäinen nuottikirja on päivätty vuodelle 1809. Vasta nyt, yli 200 vuotta myöhemmin, se julkaistaan ensi kertaa fyysisinä näköissivuina. Niiden rinnalla nuoteista on myös uudet puhtaaksikirjoitetut tulkinnat korjauksineen ja perusteluineen. Tämä julkaisu on kunnianosoitus Samuel Rinta-Nikkolan merkittävälle tallennustyölle, joka edelleen inspiroi uusia sukupolvia polskan ja pelimannimusiikin pariin.

Kirjoittajasta / toimittajasta:

Roope Aarnio (s. 1977) on kansanmusiikin lehtori Taideyliopiston Sibelius-Akatemiassa. Aarnion opetusalueisiin kuuluvat mm. kansanmusiikin teoria- ja hahmotustaidot, instrumenttitaidot sekä yhtyemusisointi. Aarnio toimii myös monialaisesti muusikkona pääinstrumentteinaan kitarat ja mandoliinit.

9 789523 294257